

Årsberetning 2024

Ørland kommune

Innhold

Innledning	4
Klimaregnskap	7
Drivstoffkjøp kommunale kjøretøy	7
Energiforbruk kommunale bygg	8
Norsk økonomi	10
Ørland økonomi	12
Drift	12
Investering	12
Måltall og økonomisk bærekraft	15
Langsiktig gjeld	16
Befolkningsutvikling	17
Etikk	17
Internkontroll	18
Kommunelovens krav til Internkontroll og rapportering - § 25	18
Kommunedirektørens arbeid med overordnet internkontroll	18
Avvikssystem	19
Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS)	19
Statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner 2024	19
Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 1- ledd)	21
Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 2. ledd)	22
Økonomisk oversikt etter art (§ 5-6).....	23
Balanse	24
Investeringsregnskap (§ 5-5 første ledd)	25
Investeringsregnskap (§ 5-5 andre ledd)	26
Oversikt etter § 5-9	29
Drift	29
Investering	29
Konsolidert regnskap	30
Økonomisk oversikt etter art	31
Bevilgningsoversikt investering.....	32
Balanse.....	33
Noter.....	35
Note 1 Regnskapsregler og vurderinger.....	35
Note 2 Arbeidskapitalen	35

Note 3 Pensjonsforpliktelser	36
Note 4 Kommunens garantiansvar pr 31/12-2024.....	38
Note 5 Aksjer og andeler i varig eie	38
Note 6 Fond.....	39
Note 7 Kapitalkontoen	39
Note 8 - Medarbeidere	40
Note 9 - Fraværstatistikk	43
Note 10 Anleggsmidler.....	47
Note 11 Gebyrfinansierte selvkosttjenester	47
Note 12 Rentesikring	51
Note 13 Utlån	51
Note 14 Langsiktig gjeld	52
Note 15 Avdrag på lån	52
Note 16 Ytelser til ledende personer	52
Note 17 Godtgjørelse til revisor	52
Note 18 Salg av finansielle anleggsmidler	52
Organisasjon og utvikling.....	53
Helse og familie	58
Oppvekst og utdanning.....	65
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	73
Kultur kirke og NAV	82
NAV	82
Kirkelig fellesråd	83
Roret Ørland kultursenter KF/Kultur.....	83
Økonomiavdelingen	84

Innledning

I Ørland kommune skal vi snakke sammen, skape livsglede og utvikle mangfold! Dette er satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2022-2034. Vi skal jobbe bærekraftig og tillitsskapende, i tråd med verdiene i vedtatt organisasjonspolitikk. Et viktig overordnet prinsipp er at Ørland kommune skal være klimanøytral i 2034.

I 2024 har vi jobbet med flere planer og vedtatt folkehelseoversikten og planstrategi for inneværende kommunestyreperiode. Videre er det utarbeidet og vedtatt arealstrategi for kommuneplanens arealdel, og kommunedelplaner for oppvekst og utdanning, helse og familie og drikkevann som skal bidra til en bærekraftig utvikling av kommunen. Vi har også fokusert på å styrke samarbeidet med lokale og regionale aktører, og med frivillige lag og organisasjoner.

Ansatte

Ørland kommune har ansatte med god kompetanse som leverer gode tjenester til kommunens innbyggere hver dag. Vi vil berømme alle ansatte som står på for å levere gode tjenester, og som bidrar til nødvendig omstilling. Vi må ha fokus på å være en god arbeidsgiver for å beholde og rekruttere nok personell med riktig kompetanse, det gjelder spesielt innen helse. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre arbeidsmiljøet på arbeidsplassene for å redusere sykefraværet, som fortsatt er en utfordring hos oss. Vi har et sykefravær totalt på over 10 %, mens målet er å redusere det til 8 %. I Ørland kommune jobber vi (ledere, tillitsvalgte og verneombud) sammen for å utvikle organisasjonen og tjenestene.

Vi har i 2024 evaluert kommunens administrative organisering og lederstrukturen, med mål om mer effektiv og fleksibel styring og drift, samt mer nærledelse. Dette resulterte i endret organisering og lederstruktur fra 01.07.2024. Vi har også evaluert næringsarbeidet, som i hovedsak ble tatt inn i driftsorganisasjonen. Vi har samtidig redusert arealet til administrative stillinger med å gå fra 3 til 2 bygg, hvor det er tatt i bruk nye arbeidsplasskonsepter med at flere ansatte jobber i samme kontorlandskap.

Ørland kommune samarbeider med de andre Fosenkommunene på flere samarbeidsordninger og tjenester for innbyggerne. Gjennom denne samhandlingen ønsker kommunene å øke kvaliteten på tjenestene, styrke regionen, effektivisere økonomien og være en felles pådriver for større utviklingsoppgaver. I 2024 er alle samarbeidsavtalene for interkommunale samarbeid i Fosen revidert og vedtatt av kommunestyrene. I 2025 skal vi utrede flere tjenestesamarbeid i Fosenregionen.

Vi har hatt et godt samspill mellom administrasjonen og det politiske nivået gjennom året. Dette samarbeidet har vært avgjørende for å sikre effektive beslutningsprosesser og gode resultater for kommunen.

I løpet av 2024 fattet kommunestyret vedtak i totalt 182 saker. Disse vedtakene har dekket et bredt spekter av temaer og har bidratt til å fremme kommunens utvikling og velferd.

Økonomi

2024 har vært et økonomisk meget krevende år. Netto driftsresultat for Ørland kommune endte på 86 millioner kroner i minus. Vi har hatt økt skatteinngang i kommunen i 2024 på 15 millioner kroner, men fikk inntektssvikt på 28,3 millioner kroner på inntektsutjevningen som en følge av mindre inntekter/lavere skatteinngang på landsbasis. I tillegg fikk vi økte finansutgifter, renter og avdrag, på 10 millioner kroner. På drift fikk vi et

merforbruk på 2 millioner kroner, i tillegg var det budsjetter med et større bruk av bundne fond enn det som ble benyttet. Til sammen ble resultatet på 36 millioner kroner utover budsjettet.

Vi må derfor bruke 87,2 millioner kroner av reserven på disposisjonsfond i 2024 til å dekke driftsresultatet. Ved inngangen til 2025 har vi da 7,2 millioner på disposisjonsfondet, i tillegg kommer «flyktningefondet» på 26,7 mill kroner og diverse mindre disposisjonsfond på 9,8 mill kroner. Det er vedtatt å bruke 8,2 millioner av disposisjonsfondet i budsjett for 2025. Det vil si at vi har marginale reserver i 2025 og årene som kommer.

Vi er i en krevende økonomisk situasjon, og dette understreker behovet Ørland kommune har for kontinuerlig omstilling i årene framover. Vi har i 2024 gjennomført et økonomiprojekt (sak 24/046) som ble behandlet i april. Driftsresultatet for 2024 understreker at vi må fortsette omstillingen og ta flere grep for å få en bærekraftig økonomi. Vi må jobbe for å nå de vedtatte økonomiske måttallene for Ørland kommune for å få økonomisk bærekraft på kort og lang sikt.

Kommunens største investeringsprosjekt, nytt vannrenseanlegg, gikk fra planleggingsfasen til gjennomføringsfasen i 2024. I 2024 ble det kjøpt areal rundt vannkilden og for utbygging av nytt renseanlegg. Anleggsfasen ble igangsatt og den forventes å foregå over 2 år. Innenfor avløp ble et mangeårig prosjekt på Brekstad avsluttet og et nytt prosjekt for Bjugn sentrum igangsatt. Begge disse prosjektene innbefatter også tilpassinger av veginfrastruktur over avløpsledningene.

Ørland kommune eier og drifter i dag de eneste ferjekaiene på fylkesveger som fylkeskommunen ikke eier i Trøndelag. I 2024 ble det igangsatt prosjekt for å bringe disse kaiene opp til en standard tilsvarende de som er i fylkeskommunalt eie. Det er et betydelig samarbeid med fylkeskommunen og bruk av deres kompetanse og rammeavtaler. Prosjektet blir gjennomført samtidig som det er trafikk på eksisterende kaier og er forbundet med usikkerhet.

På kommunale bygg er det gjennomført mange mindre investeringer for å sikre arbeidsmiljø og forbedre energieffektiviteten. Dette inkluderer tilpassinger av Ørland legekantor, forbedrede arbeidslokaler hjemmetjenesten, ny ladeinfrastruktur for elektriske biler, nytt styrings- og varmeanlegg på Vallersund oppvekstsenter, samling av barne- og avlastningsboliger, og nytt styringssystem for ventilasjon på kultursenteret. Flere av prosjektene viser nedgang i energibruken i bygg og er viktig i arbeidet for å oppnå målet om å være klimanøytral i 2034.

Det er også gjennomført flere prosjekt for bolig- og næringsutvikling. På Mebostad boligfelt er det gjennomført noen mindre oppgaver etter utbygging av boligfeltet, mens på Vipetangen ble den kommunale infrastrukturen i all hovedsak ferdigstilt i 2024. Det ble igangsatt planlegging og prosjekt for utvikling av næringsareal på Uthaug, Valsneset og Myran industriområde.

Samfunnssikkerhet og beredskap

I 2024 vedtok kommunestyret hovedrapporten for helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for 2024-2028 (sak 24/004). Vi reviderte også Plan for psykososial omsorg ved kriser, ulykker og katastrofer. Vår visjon er at Ørland kommune skal være trygg og sikker for alle som bor, oppholder seg, har sitt virke, eller har eiendom i kommunen. Kommunen har ansvar for å forebygge uønskede hendelser og håndtere kriser. Vi skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og beskytte befolkningen samt opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner.

I 2024 gjennomførte vi flere beredskapsmøter med samarbeidspartnere og hadde ekstra bemanning ved ekstremvær. Vi kommuniserte til innbyggerne via vår hjemmeside og Facebookside. I januar gjennomførte vi en beredskapsøvelse (EPS – evakuerte og pårørende senter) med deltakelse fra kriseledelse, psykososialt kriseteam, politi, Røde Kors, frivillighetssentralen, nabokommuner og andre aktører. I mars arrangerte vi et

beredskapsseminar med fokus på totalforsvarsplanverk. Vi har også satt kriseledelse ved enkelthendelser og deltatt på funksjonsøvelser i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennom å bruke verktøyet Rayvn.

Internkontroll

Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon av internkontrollen i 2023. Det jobbes kontinuerlig med implementering av internkontrollen gjennom tilgjengeliggjøring av styringsdokumenter, retningslinjer, prosedyrer, rutiner og avvikshåndtering i kvalitetssystemet som alle ansatte har tilgang til. Det er i perioden mars 2023 – mars 2024 gjennomført lederutviklingsprogram for kommunedirektør, kommunalsjefer og enhetsledere. I programmet har det vært fokus på sentrale elementer i internkontrollen. Gjennom lederavtaler med kommunalsjefer og enhetsledere, og LTV-grupper (ledere, tillitsvalgte, verneombud) skal vi sikre implementering av internkontrollen. Kontrollaktivitetene fremgår av dokumentet Ledelse og styring i Ørland kommune og årshjulet. Kommunens formaliserte rapportering på internkontroll er gjennom tertialrapporter og årsrapport til kommunestyret.

Befolkning og sysselsetting

Ørland kommune opplevde en positiv befolkningsvekst og økning i sysselsettingen også i 2024. Dette er svært gledelig og viser at kommunen er et attraktivt sted å bo og jobbe. Ved utgangen av 2024 var vi 10.627 innbyggere, vi ble 105 flere innbyggere i løpet av året. Befolkningsveksten siste år er på 1 %, mens sysselsettingsveksten er på 1,6 %. Det betyr at vi har et potensiale for å legge til rette for at flere kan bo og jobbe i Ørland. Kilde www.trondelagital.no.

Kommunebarometeret 2024

Ørland kommune havnet i 2024 på plass nr 183 av 356 kommuner på Kommunebarometeret. Vi har hatt bedre plasseringer i de foregående år; nr 39 i 2023, nr 105 i 2022, nr 99 i 2021, nr 59 i 2020. Det er Kommunal Rapport som foretar den årlige målingen på bakgrunn av 155 nøkkeltall i 12 ulike sektorer; grunnskole, pleie og omsorg, barnevern, barnehage, helse, sosialtjeneste, kultur, klima og natur, saksbehandling, vann/avløp/renovasjon, økonomi og kostnadsnivå. Tallene er hentet fra SSBs Kostra-database og statistikk fra kilder som Utdannings- og Helsedirektoratet. På de områdene som er vektet mest som grunnskole ligger vi omtrent på landsgjennomsnittet, mens innen pleie og omsorg ligger vi under landsgjennomsnittet.

Pris og heder til Ørland

Ørland kommune med Rusaset-prosjektet og Austrått-landskapet fikk i 2024 tildelt 2. plass og hederlig omtale av Europarådets styringskomite for kultur, kulturarv og landskap. Europarådets landskapspris deles ut til tiltak som sikrer gode landskapskvaliteter og styrker vern, forvaltning eller planlegging av landskap. Det var Statsforvalteren i Trøndelag som foreslo prosjektet i 2022.

Brukerundersøkelser

Det er i 2024 gjennomført brukerundersøkelse i barnehager, stab og støttetjenester, legetjenesten, skolehelsetjenesten, psykisk helse/rus, ergoterapi- og fysioterapitjenesten, hjemmetjenesten, institusjon med flere. De aller fleste er fornøyd, og spesielt brukere av barnehagene. Pårørende er minst fornøyd med søknadsprosesser og kommunikasjon. Resultatene følges opp på avdelings- og enhetsnivå.

Klimaregnskap

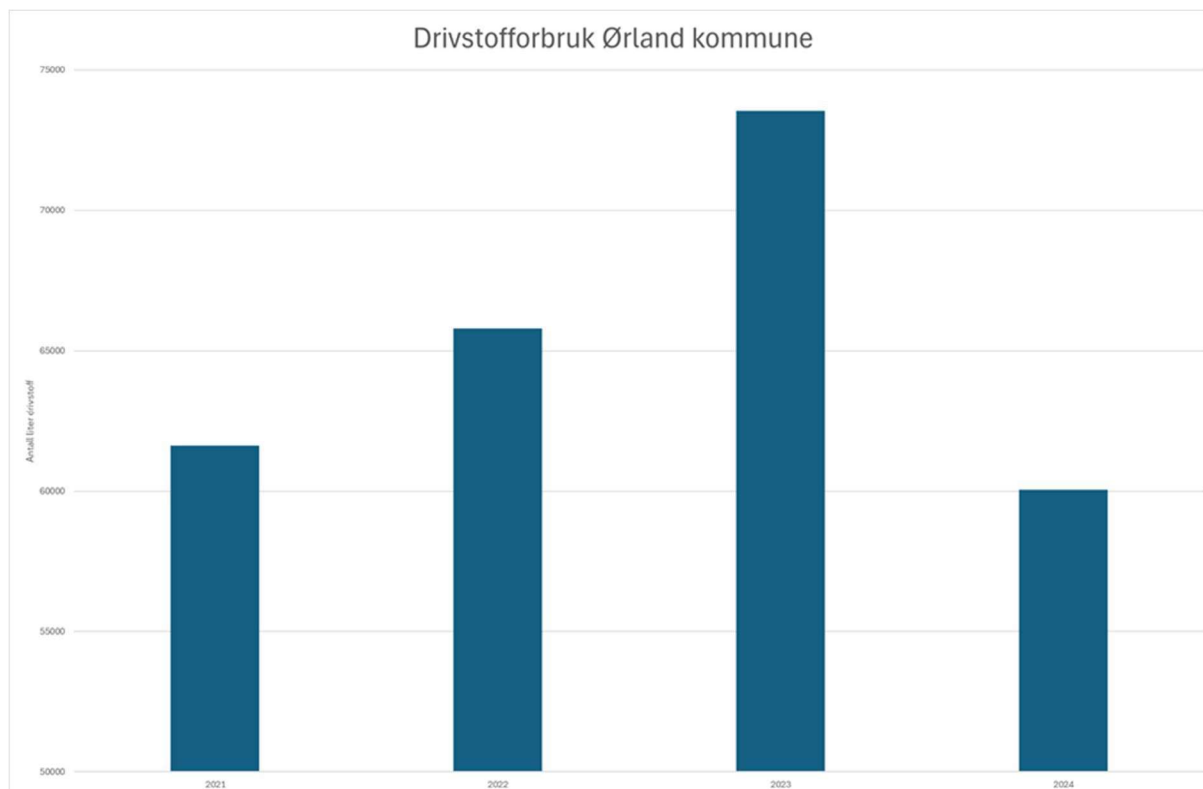
Drivstoffkjøp kommunale kjøretøy

Rapportering på klimagassutslipp skiller gjerne mellom:

- Scope 1 «Direkte utslipp»
- Scope 2 «Indirekte utslipp energi»
- Scope 3 «Indirekte utslipp»).

Ørland kommune har i dag ikke verktøy for å rapportere innenfor Scope 3. Innkjøp og kostnader for slike verktøy må eventuelt inkluderes i budsjett.

Forbrenning av drivstoff er den store driveren bak klimagassutslipp innenfor Scope 1 for Ørland kommunes virksomhet. For Ørland kommunes kjøretøy ble det i 2024 kjøpt totalt 60 053 liter drivstoff. Dette tilsvarer nedgang på 22 % fra 2023, hvor det ble kjøpt totalt 73 537 liter drivstoff. Drivstoffkjøp og klimagassutslipp fra forbrenning av innkjøpt drivstoff kommer frem av figur under.

Figur 1. Samlet drivstoffkjøp for kommunale kjøretøy.

Forbrenningen av det innkjøpte drivstoffet i 2024 medførte et klimagassutslipp på 124 tonn CO₂-ekvivalenter (beregnet med utslippsfaktorer hentet fra de britiske *Department for Energy Security and Net Zero* og *Department for Business, Energy and Industrial Strategy*).

Innkjøpt drivstoff for kommunale kjøretøy i 2023 og 2024 fordelt på kommunalsjefnivå kommer frem av tabell. Oppvekst og utdanning, Helse og familie og Samfunnsutvikling og tekniske tjenester er de kommunalsjefnivåene som har kommunale kjøretøy som det kjøpes inn drivstoff til.

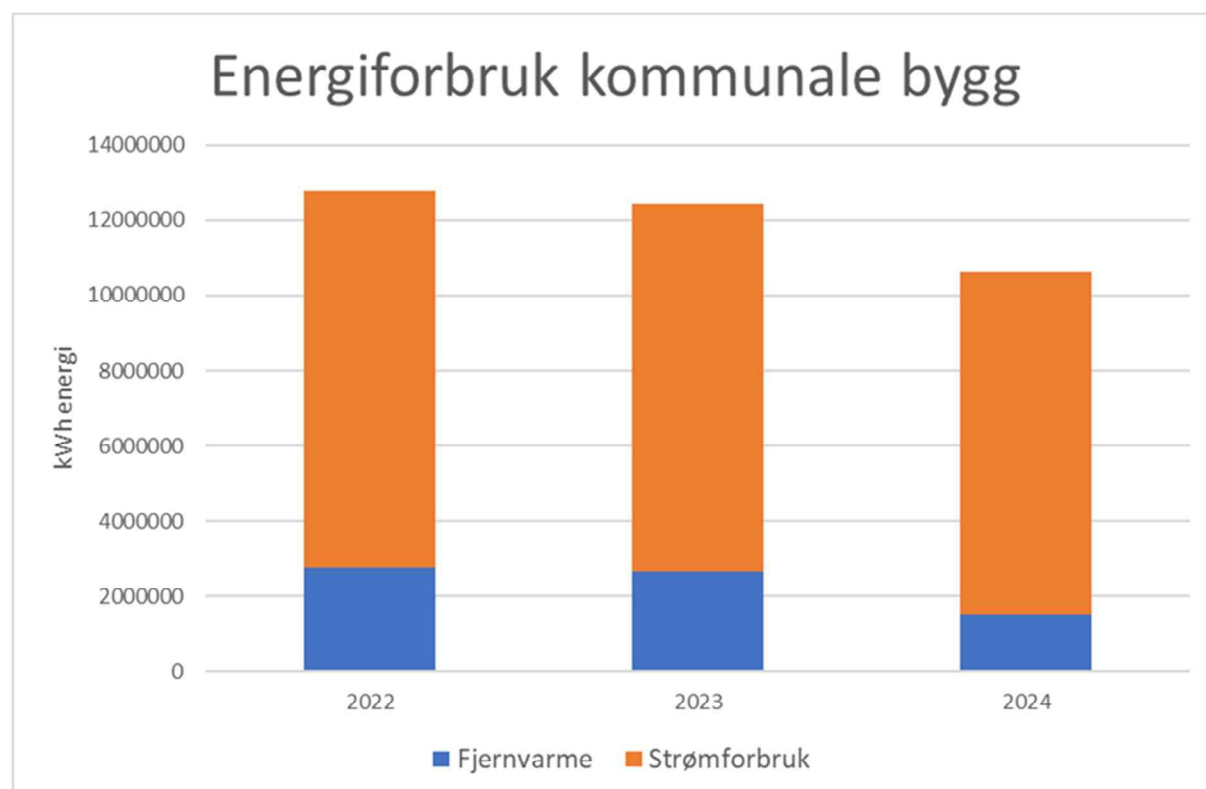
Tabell 1. Innkjøpt drivstoff i 2023 og 2024 fordelt på kommunalsjefnivå.

	2023	2024
Oppvekst og utdanning	4560	2 532
Helse og familie	39744	29 760
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	29211	27 761

I 2024 er det jobbet med å redusere drivstofforbruket primært innenfor helse med investering på ny ladeinfrastruktur på 2 million kroner og pågående prosess med leasingavtale for helelektriske biler. Det forventes at reduksjonen i drivstofforbruk vil bli større i 2025 når helårsvirkningen av tiltak vil bli gjeldende.

Energiforbruk kommunale bygg

Energiforbruk i kommunale bygg fordeles på fjernvarme og elektrisitet. Ørland kommunes kjøp av energi er vist i figur under.

Figur 1. Samlet energibruk for kommunale bygg.

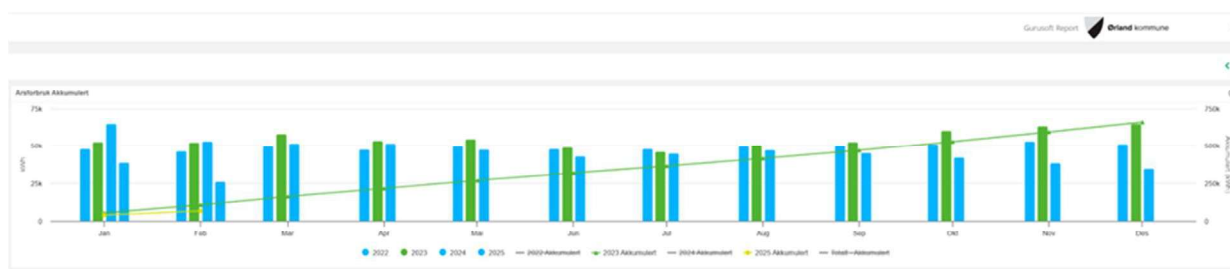
Det er en nedgang i energibruk i kommunale bygg i 2024. Det skyldes blant annet kommunens arbeid med energieffektivisering i SD-anlegg, varmepumper og varmeanlegg. Dette er en del av arbeidet med å redusere kommunens klimautslipp.

Resultater etter montering varmepumpe og optimalisering av styring og varmeanlegg Vallersund Oppvekstsenter, varmepumpe driftsatt oktober 2024. Figuren under viser hvordan energibruken i november og desember 2024 er redusert i forhold til årene før. Det samme gjelder for januar og februar 2025.

Figur 1. Samlet energibruk Vallersund oppvekstsenter

Ørland Kultursenter nytt SD (Sentral Driftskontroll) ble ferdigstilt september 2024 det ble også utført en del utbygging av komponenter for varmestyring, resultatet sees på søyler.

Figur 1. Strømforbruk Ørland kultursenter

Det jobbes nå med sanntidsmåling av fjernvarme og strøm da nettleie og energitopper da dette gjør over 60 % av kostnad energi. (styringer for å unngå store topper)

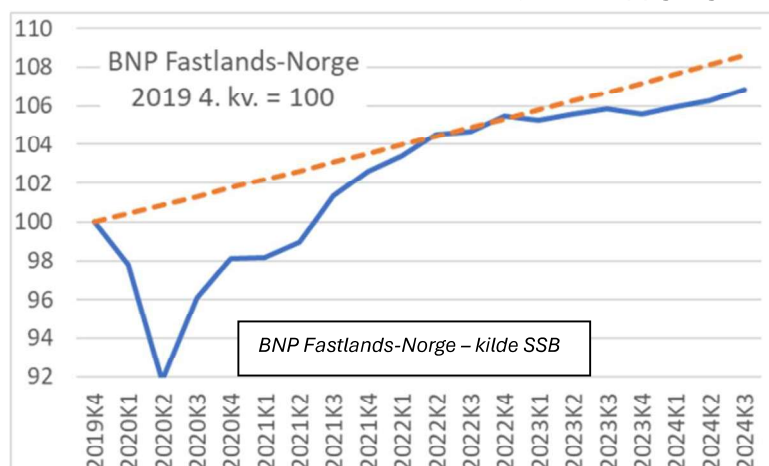
Norsk økonomi

KS oppsummerer utviklingen i norsk økonomi som følger:

Gjeninnhenting etter pandemien ble avløst av en periode med svært lav vekst. BNP Fastlands-Norge økte årlig med i gjennomsnitt 0,8 prosent fra 2. kvartal 2022 til 2. kvartal 2024. I 3. kvartal 2024 økte BNP med 2,1 prosent som årlig rate, som kan representere omslaget til konjunktur-oppgang. Månedstall tyder imidlertid på en svak utvikling gjennom 3. kvartal og man må vente litt til før man kan snakke om en konjunkturoppgang.

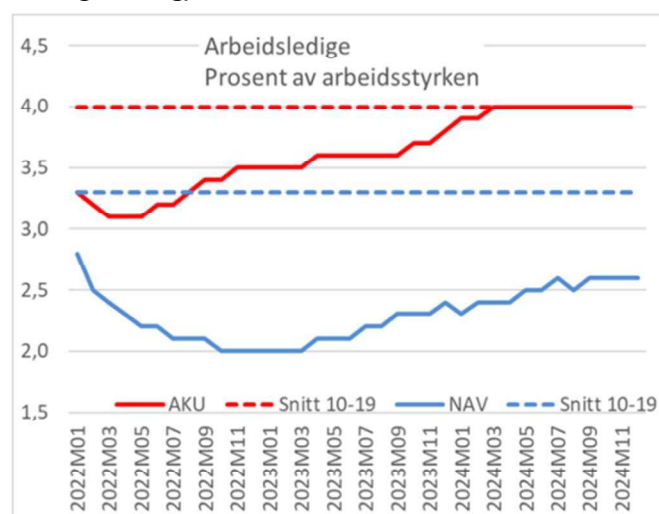
Ut fra fastlands-BNP har norsk økonomi vært i lavkonjunktur de to siste årene. Det må da en markert konjunkturoppgang til for å bringe økonomien i konjunkturmessig balanse.

Norges Banks regionale nettverk fra desember viser også at kapasitetsutnyttelsen er litt under normalen for økonomien samlet, og det gjelder alle viktige næringer utenom oljeleverandørene. Kapasitetsutnyttelsen er spesielt lav i bygg og anlegg, og i varehandelen.

Arbeidsmarkedet har blitt svakere, men ledigheten er lav. Arbeidsledigheten har tikkert langsomt oppover i perioden med svak aktivitetsvekst. Både SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU) og NAVs tall for helt ledige med eller uten de på tiltak, viser en knapt synlig økning i arbeidsledigheten gjennom siste halvår. Det indikerer at økonomien er inne i en svært moderat konjunktur-nedgang. NAV-ledigheten er fortsatt lav sammenliknet med ledighetsnivået i de ti årene mellom finanskrisen og pandemien, mens nivået i AKU er likt med dette gjennomsnittet. Mens NAV-tallene er konsistent med at økonomien fortsatt er i høykonjunktur – altså en kapasitetsutnyttelse over det normale, sier AKU at situasjonen er nøytral.

Utviklingen i arbeidsledigheten er ikke bare en refleks av forløpet til produksjonen. Endringer i arbeidsstyrken demper normalt effekten på arbeidsstyrken av endringer i sysselsettingen. Etter pandemien har den underliggende veksten i kortsiktige arbeidsinnvandrere helt stoppet opp. Gjennomsnittlig arbeidstid har falt gjennom de to siste årene og var i 3. kvartal 2024 1 prosent lavere enn gjennomsnittet i de fem siste årene før pandemien. Dette har blant annet sammenheng med det høye sykefraværet. Arbeidstid og kortsiktig arbeidsinnvandring bidrar til å forklare at arbeidsledigheten er relativt lav sammenliknet med utviklingen i BNP.

Registrert helt arbeidsledige og de på tiltak hos NAV og arbeidsledige i AKU – kilde NAV og SSB

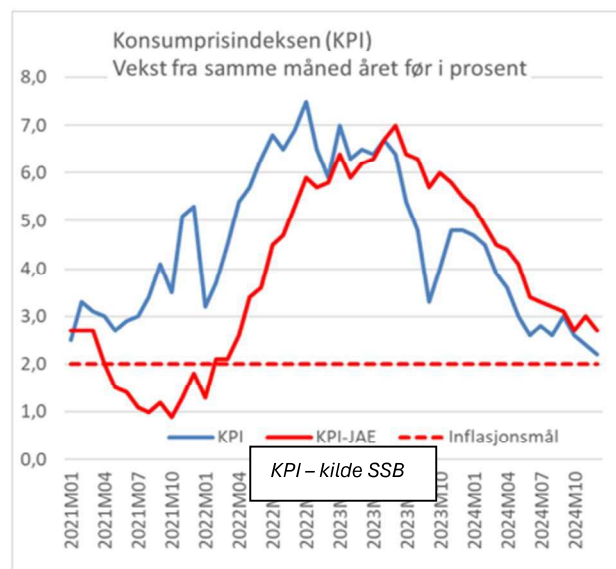
Inflasjonsnedgangen flater ut?

Norsk og internasjonal økonomi har i noen år vært preget av høy inflasjon. Kraftig vekst i internasjonale råvarepriser inkludert energi slo gradvis også ut i høyere internasjonale priser på ferdigvarer.^[3] Internasjonalt kom inflasjonen raskere og høyere opp enn i Norge, men begynte også å falle i løpet av 2022. Tregere gjennomslag fra de internasjonale prisimpulsene sammen med at krona svekket seg og at lønnsveksten tok seg markert opp, førte til at inflasjonsnedgangen i Norge ikke begynte før sommeren 2023. Den underliggende inflasjonen, 12-månedersveksten i konsumprisindeksen uten energivarer og reelle avgiftsendringer (KPI-JAE), gikk bratt ned fra inflasjonstoppen juni 2023 på 7,0 prosent, til den i oktober og desember 2024 var nede i 2,7 prosent.

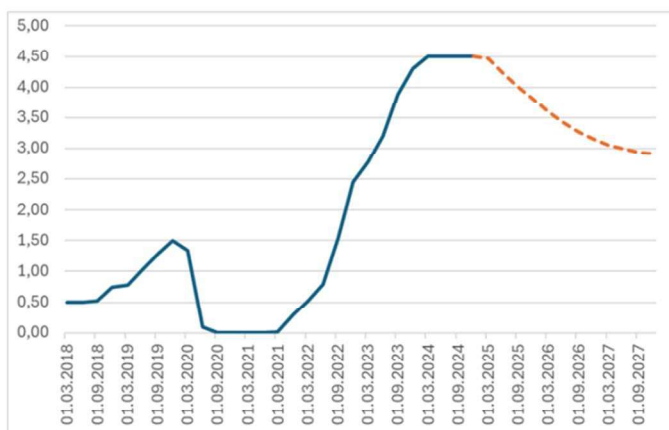
Nedgangen ble hjulpet av en politisk bestemt nedgang i barnehageprisene fra september, som dro prisindeksen ned med 0,3 prosentpoeng. Sesongjusterte tall justert for barnehagepriser viser at prisnedgangen fra måned til måned stoppet opp sommeren 2024, og har vært ganske høy etter juli 2024 – 3,5 prosent som årlig rate.

Inflasjonsnedgangen deretter skyldtes dermed høy prisvekst gjennom den tilsvarende perioden i 2023.

Ut over den underliggende prisveksten, styres den samlede konsumprisveksten (KPI) i hovedsak av energiprisene som i de siste årene har gått markert ned. Konsekvensene for KPI av variasjonene i elprisene har blitt kraftig dempet av strømstøtten, men elprisene har fortsatt betydelige effekter på KPI-utviklingen og trakk KPI-veksten som årgjennomsnitt ned 0,5 prosentpoeng i 2024. Mens Norges Bank er mest opptatt av KPI-JAE er det KPI som sier noe om kjøpekraften til folks inntekter.

Norges Bank: Rentene ned gjennom 2025. Norges Bank skal sette renta slik at norsk inflasjon et stykke fram i tid blir rundt 2,0 prosent, men renta skal også bidra til høy og stabil sysselsetting og finansiell stabilitet.

Norges Banks styringsrente og rentebane fra desember 2024. Kilde: Norges Bank

Utsikter til høy underliggende prisvekst og en normalisering av arbeidsledighet og etter hvert lav arbeidsledighet førte til at Norges Bank satte opp styringsrenta fra høsten 2021, fra 0-rente som hadde vart fra tidlig i pandemien. Med en inflasjon på god veg ned og arbeidsledighet på veg opp signaliserte banken etter renteøkningen i desember 2023, at rentetoppen var nådd for denne gang med 4,5 prosent, og at den neste endringen mest sannsynlig blir en nedsettelse. Nedsettelsen har imidlertid latt vente på seg. I den siste pengepolitiske rapporten i 2024 ble det antatt at styringsrenta ville settes ned tre ganger i løpet av 2025 og i slutten av året da ville være 3,75 prosent.

Ørland økonomi

Drift

Netto driftsresultat er negativt på 86 mill kroner.

Skatteinntangen kom inn vesentlig over budsjett, 15 mill kroner. Siden kommunen hadde en vesentlig bedre skatteinntang enn landet for øvrig fikk kommunen en reduksjon i inntekts-utjevningen slik at rammetilskuddet kom ut vesentlig under budsjett, 28,3 mill kroner.

Finanskostnadene kom ut med en budsjettoverskridelse på 10 mill kroner grunnet et noe høyere rentenivå enn forutsatt og noe for lavt budsjetterte avdrag.

Driftsområdene leverer samlet et merforbruk på 2,0 mill kroner og avvikene er forklart under de ulike områdene.

Det er avsatt 7 mill kroner til bundne driftsfond. Det var budsjettert med en bruk av bundne fond på 12,9 mill kroner, men det ble bare benyttet 5,4 mill kroner.

Det er benyttet disposisjonsfond på totalt 87,2 mill kroner, hvilket er 36 mill kroner over budsjettet.

Investering

Under er det gjengitt investeringsprosjekt som har et vesentlig budsjettavvik. De er organisert innenfor fagområder

Tall i 1000 kroner		Regnskap 2024	Justert budsjett 2024	Vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2023
Prosjekt	Netto investeringsutgifter pr. prosjekt				
63001	Renovering vannledninger	12 691	15 000	15 000	14 600
63002	Vannledning Oksvoll	409	3 000	0	28 950
63016	Nytt renseanlegg (vann)	26 360	13 860	0	4 114
63019	Doblering vannledning Lysøysund	3 697	2 900	0	55
63021	Storfosna - vann	9 341	7 000	17 000	0
50032	Renovering avløp	1 399	2 400	4 000	343
50036	Rehabilitering av hovedavløpsnett på Brekstad	2 625	0	0	11 922
50049	Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate	6 329	6 700	0	12
50002	Fergekai Dybfest og Tarva	4 601	6 750	3 000	757
50014	Oppgradering Alf Nebbsgate	4 223	3 200	0	559
50056	Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	2 686	2 070	1 500	2 504
50064	Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen	243	800	0	0
55073	Utbedring Ørland legekantor	1 976	0	0	0
55074	Takbytte ØMS/Ørland sykehjem	1 167	3 400	0	1 573
55087	Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjen	1 140	0	0	0
55046	HMS Bygg	4 779	4 200	2 000	2 796
50060	Plastring Sæterfjæra	561	100	0	0
55069	Skatepark Botngård ungdomsskole	428	200	0	0
Netto for alle enheter		84 654	71 580	42 500	68 186

VANN

Renovering vannledninger

I 2024 var det et reelt mindreforbruk på prosjektet. Prosjektet omfatter mange mindre prosjekt og denne oppgraderingen vil fortsette også de neste årene i henhold til vedtak.

Vannledning Oksvoll

Prosjektet har gått over mange år og ble avsluttet i 2024. Prosjektet er gjennomført med en lavere kostnad enn budsjettet.

Doblering vannledning Lysøysund

Prosjektet har gått over mange år og ble avsluttet i 2024. Prosjektet er gjennomført med en noe høyere kostnad enn budsjettet.

Nytt renseanlegg - vann

Prosjektet vil fortsette i 2025 og 2026. Overforbruket i 2024 skyldes periodisering og at større deler av prosjektet ble gjennomført i november og desember 2024 enn forutsatt.

Storfosna – vann

Prosjektet vil fortsette i 2025. Overforbruket i 2024 skyldes periodisering og at større deler av prosjektet ble gjennomført i november og desember 2024 enn forutsatt.

AVLØP

Renovering avløp

Prosjektet består av mange mindre prosjekt. Renovering avløp har vært nedprioritert og holdt igjen investeringer på bakgrunn av prosjektene Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad og Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate.

Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad

Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad hadde noe gjenstående arbeid i 2024 og en prosess på sluttoppgjør av prosjektet som har pågått over flere år. Totalt regnskap for prosjektet forelå ikke før sluttoppgjør i desember 2024. Jamfør årsregnskapet for 2023 står det:

«Gravearbeidene er utført på oppfylte arealer og det er påtruffet svært mange utfordringer i den forbindelse som har medført endringer. Endringene har medført forsinkelse av framdrift og siste del av prosjektet vil bli ferdigstilt i 2024. Dette var ikke forutsett i forbindelse med salderingen senhøsten 2023.

Prosjektet har utført arbeid for Nettselskapet, Fosenkraft, Rissa kraftlag Elektro og vannverket som vil bli fakturert og redusere merforbruket. Slutføring av prosjektet i 2024 vil sannsynligvis medføre et merforbruk på 2,5 – 3,0mil.»

Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate

Prosjektet vil fortsette i 2025. Mindreforbruket på prosjektet skyldes periodisering ved årsskifte og dette prosjektet fortsetter inn i 2025.

VEG OG TRAFIKKSIKKERHET

Fergekai Dybfest og Tarva

Mindreforbruket på prosjektet Fergekai Dybfest og Tarva skyldes periodisering og dialog om faktura som kom i 2024, men blir kostnadsført først i 2025. Prosjektet planlegges avsluttet sommeren 2025. Det er underveis i

prosjektet avdekket flere utfordringer enn hva som var avdekt i prosjekteringsfasen og det må påregnes et merforbruk på prosjektet i 2025 som vil ha behov for saldering.

Oppgradering Alf Nebbs gate

Merforbruket i prosjekt skyldes noe større aktivitet i november/desember 2024 enn forutsatt ved saldering ved nyttår. Prosjektet fortsetter i 2025.

Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad

Prosjektet inkluderer planarbeid for kulturparken. Ved godkjenning av denne reguleringsplanen utløser dette midler fra øvrige private aktører som dekker inn overskridelsen. Det er planlagt at denne planen legges frem for godkjenning juni 2025.

Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen

Prosjektet var planlagt sluttført i 2024, men de siste regningene ble ikke mottatt før årsskifte. Disse vil bli regnskapsført i 2025.

BYGG

Utbedring Ørland legekantor og Takbytte ØMS/Ørland sykehjem

Disse prosjektene ble vedtatt slått sammen i sak Saldering 2 Investering 2024 i kommunestyret juni 2024. De er kostnadsført på hvert sitt område, men totalt viser disse prosjektene et mindreforbruk i forhold til det totale budsjett.

Oppgradering garderober Bjughallen

Prosjektet ble igangsatt i forbindelse med en skade på garderobene og behov for oppgradering i den forbindelse. Prosjektet har hatt et lite merforbruk.

Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad

I sak "Oppfølging av pålegg fra Arbeidstilsynet - Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad." kommunestyret å bruke kommunestyret 3,2 millioner kroner og at finansiering skulle skje i saldering. Større deler av prosjektet er gjennomført i 2024 og prosjektet vil ha sluttoppgjør i 2025.

HMS bygg

Det har vært behov for en rekke mindre investeringer i 2024 på kommunale bygg for mindre oppgraderinger. Det har også vært behov for tilpassinger av bygg i forhold til nye arbeidsplasskonsepter i forbindelse med redusert antall kommunale bygg.

ØVRIGE PROSJEKT

Plastring Sæterfjæra

For prosjektet ble saldert over 400 kroner fra 2024 til 2025 basert på antagelse om regning for prosjektet i 2025. fakturaen ble mottatt i 2024 og er kostnadsført i 2024.

Skatepark Botngård ungdomsskole

Skatepark Botngård ungdomsskole blir videreført i 2025 og det er bevilget flere eksterne midler til prosjektet. Det ble kostnadsført noe høyere kostnader i 2024 enn forutsatt ved saldering av beløpet ved årsskifte.

Måltall og økonomisk bærekraft

Kommunestyret har vedtatt følgende måltall:

1. Mål for økonomisk balanse. Korrigert netto driftsresultat på minst 1,75 % ift driftsinntekter
2. Mål for økonomisk buffer for å håndtere risiko for tapte inntekter eller økte kostnader. Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%.
3. Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden, lån til vann, avløp og tomteutarbeidelse kommer i tillegg
4. Avsetning til rentefond /rentesikring skal være minimum 1% av renteutsatt gjeld og maksimum 2% av renteutsatt gjeld

Ingen av måltallene er oppfylt for 2024.

Det er i sak 21/099 vedtatt følgende: Det er et mål at forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygg skal styrkes.

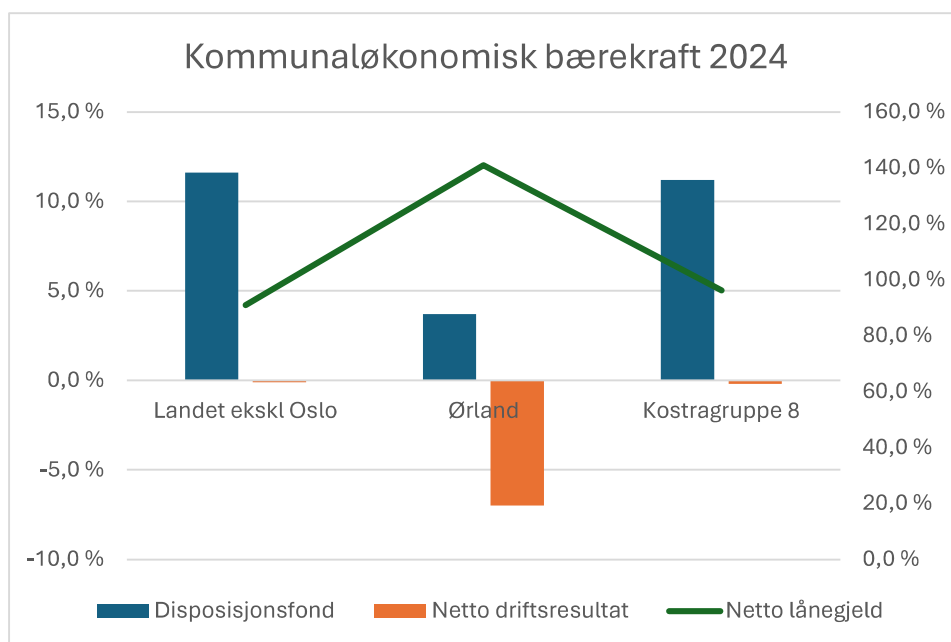
1. Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioriterte eiendom på kr 200/m² innen budsjettår 2023.
2. Det er et mål at FDV budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i periode fram til 2026.

For en gjennomgang av bygningsvedlikeholdet vises det til Bygningsforvaltning sine kommentarer.

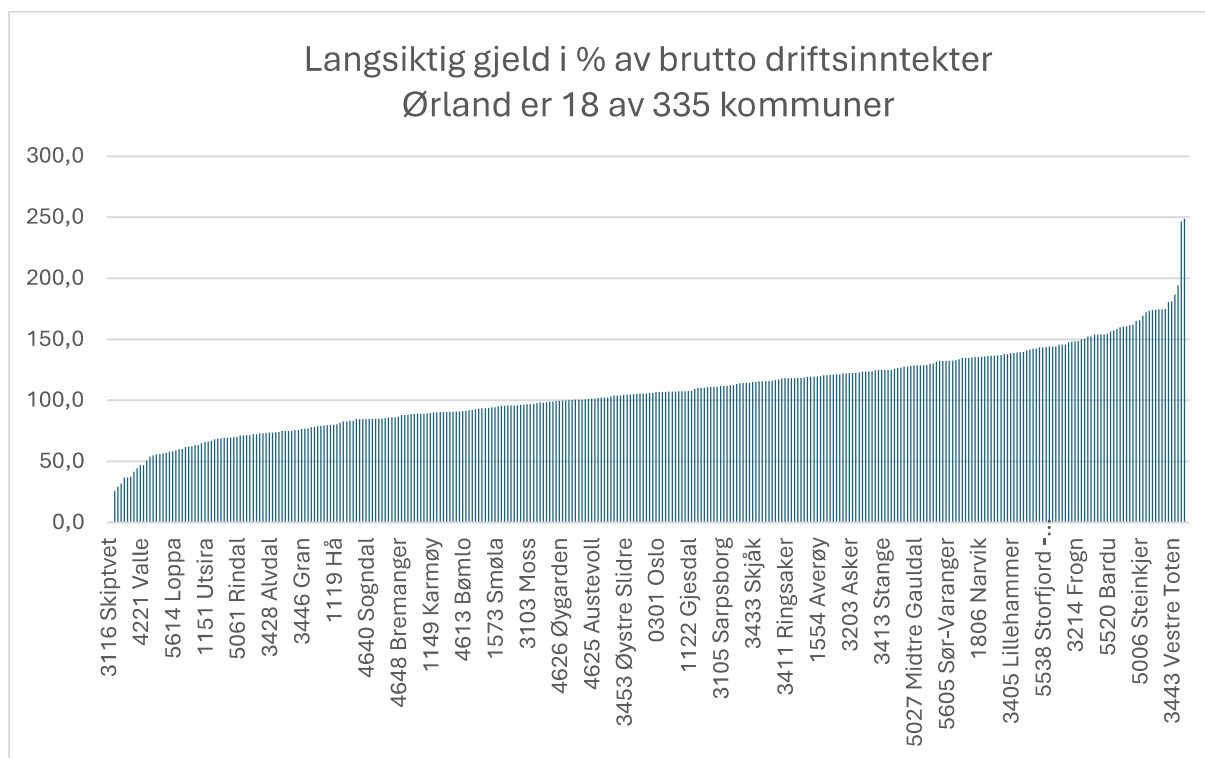
Tabellmessig har vi følgende oversikt:

	Landet ekskl Oslo	Ørland	Kostragruppe 8
Disposisjonsfond	11,6 %	3,7 %	11,2 %
Netto driftsresultat	-0,1 %	-7,0 %	-0,2 %
Netto lånegjeld	91,0 %	141,0 %	96,2 %

og grafisk vises det som følger:

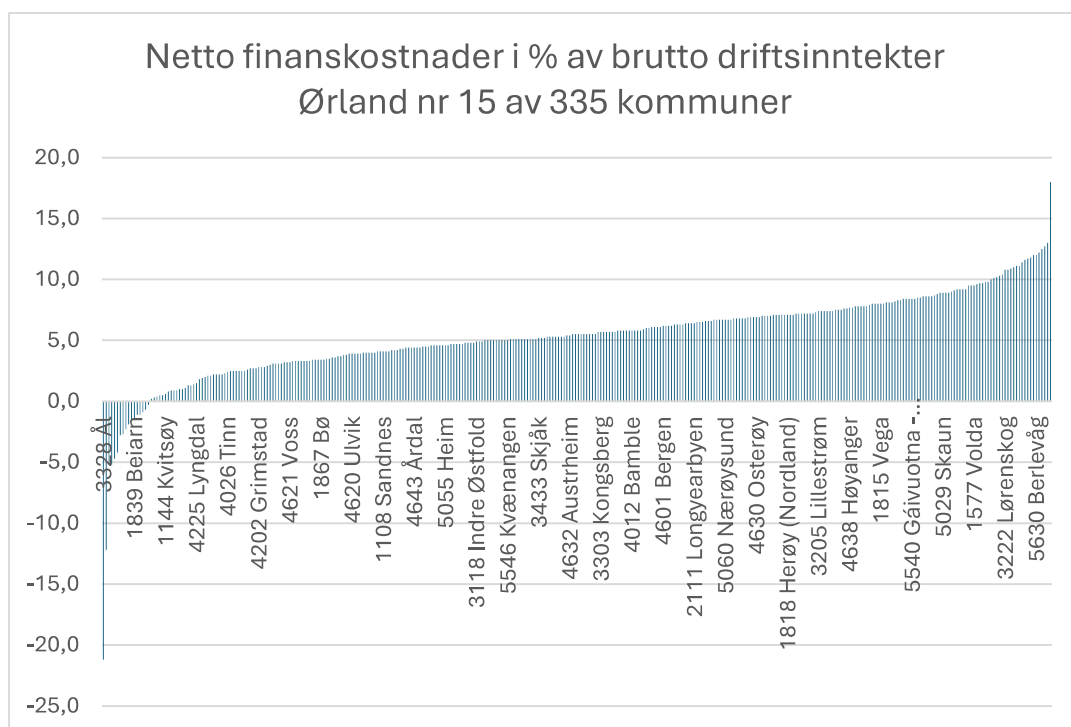

Langsiktig gjeld

Grafen viser forholdet mellom langsiktig gjeld og brutto driftsinntekter for 2024. Grunnet nedbetaling av gjeld har kommunen rykket ned fra 12 til 18 plass og vi ligger som nummer fire i Trøndelag.

Nedenstående graf viser en interessant oppstilling, hvor stor andel av brutto driftsinntekter går til å dekke renter og avdrag (netto finanskostnader). Kommunen bruker 10,9% av brutto driftsinntekter, mens landet utenom Oslo bruker 5,6%.

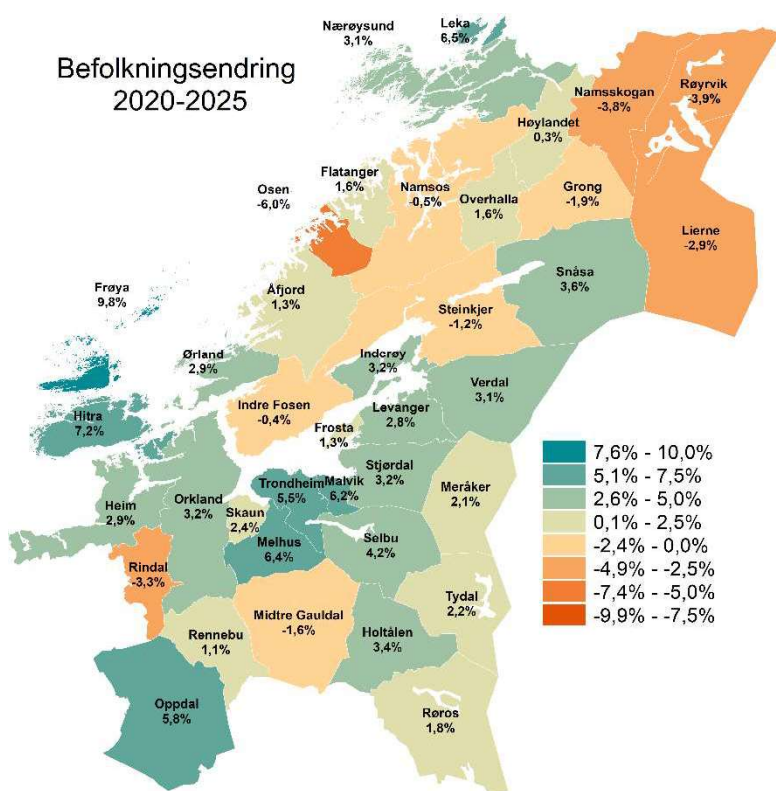

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen for Ørland kommune har vært positiv også i 2024 med 105 flere innbyggere. Vi var 10 627 innbyggere i Ørland 1.1.2025. I perioden 2020-2024 har Ørland hatt en befolkningsvekst på 2,9%, siste år på 1%. Sysselsettingsveksten i perioden 2020-2025 var på 8,1% og siste år på 1,6%. Kilde Trøndelag i tall (www.trondelagitall.no).

Siden 2020 har barnetallene (0 – 17 år) vært stabile, mens det har vært en økning i aldersgruppen over 67 år. Fremover forventes befolkningsveksten å fortsette, spesielt blant de eldre aldersgruppene. Prognoser indikerer at befolkningssammensetningen vil endre seg betydelig de neste 20 årene, med en markant økning i antall eldre innbyggere.

Denne demografiske utviklingen innebærer både muligheter og utfordringer for Ørland kommune. Det er viktig å tilpasse kommunens tjenester og infrastruktur for å møte behovene til en aldrende befolkning, samtidig som man opprettholder attraktivitet for unge familier og sikrer en balansert befolkningssammensetning.

I perioden 2020 – 2025 økte befolkningen i Trøndelag med 3,9%. Kilde: trondelagitall.no

Etikk

Etikk, er den delen av filosofien som undersøker hva som er rett og galt, og som setter normer og prinsipper for riktige handlinger og atferd. Etikk som begrep brukes om systematisk tenkning knyttet til hva som er rett og galt. Moral omhandler det gode, riktige og prisverdige handlinger og holdninger. Alle ledere og folkevalgte politikere i Ørland kommune har gjennom ord og handling stor innflytelse på kulturen og normene for atferd i

organisasjonen. Det er ledernes ansvar å sørge for at de etiske retningslinjene er kjent og at det legges til rette for gjennomgang av de etiske retningslinjene og etisk refleksjon. Ørland kommune vedtok i juni 2021 etiske retningslinjer for ansatte og politikere. Systematisk etisk refleksjon er tatt i bruk i organisasjon og det skal minst en gang i året være en gjennomgang på personalmøte.

Internkontroll

Kommunelovens krav til Internkontroll og rapportering - § 25

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater for statlig styring minst én gang i året.

I år gis temaet «Internkontroll» et eget kapittel i årsrapporten og innenfor hvert enkelt fagområde.

Kommunedirektørens arbeid med overordnet internkontroll

Kommunedirektøren er ansvarlig for den overordnede internkontrollen. Ansvar er videredelegert til kommunalsjefer og enhetsledere. Delegert ansvar for internkontrollarbeidet framgår av delegeringsreglement, lederavtaler og dokumentet «Ledelse og styring i Ørland kommune». Kommunedirektøren har beskrevet administrasjonens oppfølging av Internkontrollen gjennom styringsdokumentet «Internkontroll - kommunedirektørens krav», vedtatt med virkning fra august 2022.

Kommunedirektørens internkontrollsystem bygger på:

Kvalitetssystemet - interne rutiner, retningslinjer og sentrale styringsdokument

Alle ansatte skal finne dokumentasjon som hører til kvalitets- og internkontrollsystemet i «Ansattportal» og «Kvalitetssystem Ørland». «Kvalitetssystemet» er en felles digital plattform hvor styrende dokument, prosedyrer og reglement, skal være tilgjengelig fra pc, nettbrett eller mobil. Systemet er utviklet i et Fosensamarbeid med Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner.

Alle overordnede styringsdokument er tilgjengelig i kvalitetssystemet. De er alle utarbeidet rett før og i etterkant av kommunesammenslåingsprosessen. Av de viktigste kan nevnes:

- Organisasjonspolitikken
- Etiske retningslinjer
- Delegeringsreglementet
- Internkontroll – kommunedirektørens krav
- Finansreglement, Innkjøpsreglement og Økonomireglement
- Beredskapsplan med tiltakskort
- Arkivplan
- Retningslinjer for melding og behandling av avvik

- Retningslinjer for varsling og behandling av varslingsaker

Avvikssystem

Alle avvik skal meldes i felles avvikssystem (Compilo avvik). Avvik med konsekvens for pasient/bruker meldes både i avvikssystemet og i fagprogrammet for helse. Driftsmeldinger bygg meldes i Famacweb. Ifølge våre retningslinjer er avvik mangel på oppfyllelse av krav i forhold til:

- Ikke oppfylt krav i lov, forskrift og eksterne retningslinjer (myndighetskrav)
- Ikke oppfylt interne rutiner, prosedyrer, retningslinjer og evt. standarder
- Ikke oppfylt individuelle vedtak
- Skader, nesten uhell, uønskede hendelser og uakseptable forhold

Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS)

Ifølge kommunedirektørens krav til internkontroll, skal vi ha risikobasert internkontroll. Risikovurderinger vil danne grunnlag for å tilpasse omfang og innretning på internkontrollen, og gjøre internkontrollarbeidet mer målrettet mot der risikoen og behovet er størst.

Ørland kommune gjennomfører ROS analyser på flere områder. Blant annet ved omorganisering av tjenester, innfasing nye tyngre IKT-system som innføring av helseplattformen, fagprogram innen helsetjenestene som Remin med flere. Nivået på dette er ulikt mellom sektorer/enheter, både i omfang og modenhet.

Statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner 2024

Landsomfattende tilsyn etter folkehelseloven 2024.

Statsforvalterne har på oppdrag fra Helsetilsynet undersøkt kommunene systematiske folkehelsearbeid med å fremme god psykisk helse hos barn og unge.

Tilsynet undersøkte om kommunene

- Har skriftlig oversikt over barn og unges helsetilstand og hvilke faktorer i oppvekst- og levekårsforhold som påvirker deres psykiske helse, og som ligger til grunn for det videre folkehelsearbeidet
- Bruker kunnskapen de har om lokale utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse til å iverksette planer som følges opp med relevante tiltak
- Har en overordnet styring og internkontroll med folkehelsearbeidet som innebærer en vurdering av om arbeidet er i tråd med krav i lov og forskrift, og om arbeidet utvikles i riktig retning

Oppvekst

Statsforvalteren har gjennomført tilsyn av kommunens internkontroll med å sikre et trygt og godt skolemiljø. Tilsynet ble gjennomført høsten 2024 med Botngård barneskole som tilsynsobjekt.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at aktivitetsplikten blir oppfylt. Tilsynet undersøkte pliktene etter opplæringsloven og kommuneloven samtidig og i sammenheng.

Tilsynet har lagt følgende områder til grunn for sin undersøkelse:

1. Sikrer kommunen at plikten til å melde fra blir oppfylt ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?
2. Sikrer kommunen at undersøkelsesplikten blir oppfylt ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?
3. Sikrer kommunen at tiltaksplikten blir oppfylt når en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?

Det ligger mye læring i et tilsyn. Man får en offentlig instans inn som undersøker praksis, retningslinjer og prosesser, samtidig som kunnskap om regelverket blir utfordret og utviklet.

Endelig sluttrapport kommer i løpet av våren 2025. Tilsynet og sluttrapporten vil bli brukt i utvikling av sektoren og alle skolene i kommunen.

Helse og familie

Tilsyn vold, trusler – Hildatunet

Det er gjennomført tilsyn ved Hildatunet, miljøavdeling for voksne. Arbeidstilsynet kontrollerte om avdelingen arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge at arbeidstakerne får psykiske plager. Det ble gjennomført møter og intervju med et utvalg ansatte og LTV-gruppen, samt en gjennomgang av dokumentasjon. Arbeidstilsynet fant ingen lovbrudd eller avvik.

Tilsyn medisindispenter – Hjemmetjenesten

Det er gjennomført tilsyn i hjemmetjenesten. Dette var et landsomfattende tilsyn hvor praksis knyttet til tildeling, opplæring og oppfølging av medisindispensere ble vurdert. Statsforvalteren vurderte at praksis i Ørland kommune er vurdert å være i tråd med gjeldende regelverk, og det ble ikke funnet lovbrudd.

Tilsyn muskel- og skjelettplager, vold og trusler og psykiske plager – Hjemmetjenesten

Det ble i 2023 gjennomført tilsyn i hjemmetjenesten av Arbeidstilsynet. I tilsynet ble det avdekket forhold som ikke var i samsvar med regelverket. Dette omhandlet blant annet;

- Kartlegging og risikovurdering av faktorer som kan gi muskel- og skjelettplager og psykiske plager, med plan for tiltak
- Kartlegging og risikovurdering av faktorer som kan medføre vold og trussel om vold, med plan for tiltak
- Ikke tilfredsstillende arbeidsplasser og arbeidslokaler

I 2024 er pålegg som ble gitt oppfylt.

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 1- ledd)

§ 5-4. Bevilgningsoversikt – drift					
Regnskap					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-450 731	-479 054	-468 549	-438 662
Inntekts- og formuesskatt		-343 698	-328 809	-328 809	-316 864
Eiendomsskatt		-9 809	-9 280	-9 280	-9 705
Andre generelle driftsinntekter		-77 308	-75 276	-71 639	-57 511
Sum generelle driftsinntekter		-881 545	-892 419	-878 277	-822 742
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		830 353	829 156	799 168	750 588
Avskrivninger	10	83 651	83 654	0	81 511
Sum netto driftsutgifter		914 003	912 810	799 168	832 099
Brutto driftsresultat					
		32 458	20 392	-79 109	9 356
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-23 639	-15 200	-15 200	-26 058
Utbytter		-13 133	-17 500	-17 500	-17 664
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter	12	103 792	93 795	94 170	89 050
Avdrag på lån	15	70 156	66 250	66 500	69 296
Netto finansutgifter		137 175	127 345	127 970	114 624
Motpost avskrivninger	10	-83 651	-83 654	0	-81 511
Netto driftsresultat		85 983	64 083	48 861	42 469
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	6	7 129	0	0	8 449
Bruk av bundne driftsfond	6	-5 437	-12 939	-12 939	-18 039
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-87 675	-51 144	-35 922	-32 879
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-85 983	-64 083	-48 861	-42 469
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 2. ledd)

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 2. ledd), Regnskap til fordeling pr. enhet					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Budsjett 2024	Regnskap 2023
Politiske styring, råd og utvalg		6 456	7 503	7 553	5 852
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		0	0	0	0
Sum politiske styring, råd og utvalg		6 456	7 503	7 553	5 852
Kommunedirektør		1 983	2 423	2 565	2 333
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		0	0	0	0
Sum Kommunedirektør		1 984	2 423	2 565	2 333
Organisasjon og utvikling		35 059	35 869	34 625	37 182
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		-2 384	-2 049	532	-1 787
Sum Organisasjon og utvikling		32 675	33 820	35 157	35 395
Økonomiavdeling/diverse		8 227	8 395	7 973	7 288
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		-408	-465	336	-1 129
Sum Økonomiavdeling/diverse		7 820	7 930	8 309	6 159
Kultur, NAV, overføring kirke		37 690	38 881	37 718	36 274
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		92	1 986	2 311	827
Sum Kultur, NAV, overføring kirke		37 781	40 867	40 029	37 101
Oppvekst og utdanning		298 021	303 924	303 010	291 093
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		39 972	40 439	41 750	42 820
Sum Oppvekst og utdanning		337 992	344 363	344 760	333 912
Helse og familie		327 815	309 309	301 515	322 092
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		-1 511	984	2 090	1 882
Sum Helse og familie		326 304	310 293	303 605	323 974
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester		145 556	146 685	88 613	144 783
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		-53 659	-53 317	4 695	-53 954
Sum Samfunnsutvikling og tekniske tjenester		91 897	93 368	93 308	90 829
Selvkostområdet		-18 723	-23 093	-37 782	-15 873
Avskrivninger, avsetning og bruk av fond		-11 917	-7 247	8 034	-8 122
Sum Selvkostområdet		-30 640	-30 340	-29 748	-23 995
Sum kostnader pr område		812 269	810 226	805 538	811 560
Premieavvik	3	17 340	16 800	-8 500	-62 439
Finans		564	1 630	1 630	1 030
Eiendomsskatt taksering mm		180	500	500	436
Sum		18 084	18 930	-6 370	-60 973
Fra Bevilgningsoversikt: Til fordeling drift		830 353	829 156	799 168	750 588

Økonomisk oversikt etter art (§ 5-6)

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift					
Regnskap					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2024	Justert budsjett 2024	Vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2023
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-450 731	-479 054	-468 549	-438 662
Inntekts- og formuesskatt		-343 698	-328 809	-328 809	-316 864
Eiendomsskatt		-9 809	-9 280	-9 280	-9 705
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-77 308	-75 276	-71 639	-57 511
Overføringer og tilskudd fra andre		-197 576	-130 462	-129 862	-197 473
Brukerbetalinger		-52 415	-26 809	-27 694	-44 793
Salgs- og leieinntekter		-114 217	-114 704	-114 629	-102 044
Sum driftsinntekter		-1 245 753	-1 164 394	-1 150 462	-1 167 052
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	16	649 611	612 579	612 729	605 829
Sosiale utgifter	3	134 262	137 584	137 584	111 382
Kjøp av varer og tjenester	17	336 881	302 501	296 802	303 639
Overføringer og tilskudd til andre		73 807	48 467	24 238	74 047
Avskrivninger	10	83 651	83 654	0	81 511
Sum driftsutgifter		1 278 211	1 184 786	1 071 353	1 176 408
Brutto driftsresultat		32 458	20 392	-79 109	9 356
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-23 639	-15 200	-15 200	-26 058
Utbytter		-13 133	-17 500	-17 500	-17 664
Renteutgifter	12	103 792	93 795	94 170	89 050
Avdrag på lån	15	70 156	66 250	66 500	69 296
Netto finansutgifter		137 175	127 345	127 970	114 624
Motpost avskrivninger	10	-83 651	-83 654	0	-81 511
Netto driftsresultat		85 983	64 083	48 861	42 469
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	6	7 129	0	0	8 449
Bruk av bundne driftsfond	6	-5 437	-12 939	-12 939	-18 039
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-87 675	-51 144	-35 922	-32 879
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-85 983	-64 083	-48 861	-42 469
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Balanse

§ 5-8. Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 31.12.2024	Regnskap 31.12.2023
A. Anleggsmidler		4 504 766	4 294 953
I. Varige driftsmidler		2 614 544	2 567 454
1. Faste eiendommer og anlegg	10	2 538 680	2 502 901
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	10	75 864	64 553
II. Finansielle anleggsmidler		462 642	393 675
1. Aksjer og andeler	5, 18	239 455	138 407
3. Utlån	13	223 188	255 268
IV. Pensjonsmidler	3	1 427 580	1 333 825
B. Omløpsmidler	2	408 485	451 886
I. Bankinnskudd og kontanter		146 958	165 497
II. Finansielle omløpsmidler		1 255	1 251
3. Sertifikater		1 255	1 251
III. Kortsiktige fordringer		260 273	285 138
1. Kundefordringer		28 930	35 999
2. Andre kortsiktige fordringer		87 717	88 173
3. Premieavvik	3	143 626	160 966
Sum eiendeler		4 913 251	4 746 839
C. Egenkapital		-1 233 260	-1 078 807
I. Egenkapital drift		-84 346	-170 330
1. Disposisjonsfond		-43 808	-131 482
2. Bundne driftsfond	6	-40 539	-38 847
II. Egenkapital investering		-39 556	-35 916
1. Ubundet investeringsfond		-1 093	-3 593
2. Bundne investeringsfond	6	-45 592	-35 939
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		7 128	3 616
III. Annen egenkapital		-1 109 357	-872 562
1. Kapitalkonto	7	-1 108 550	-871 754
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-807	-807
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-3 434 918	-3 457 966
I. Lån		-2 031 960	-2 169 671
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	14	-1 381 960	-1 344 671
2. Obligasjonslån	14	-650 000	-825 000
II. Pensjonsforpliktelse	3	-1 402 958	-1 288 295
E. Kortsiktig gjeld	2	-245 073	-210 067
I. Kortsiktig gjeld		-245 073	-210 067
1. Leverandørgjeld		-67 526	-72 623
4. Annen kortsiktig gjeld		-177 547	-137 444
Sum egenkapital og gjeld		-4 913 251	-4 746 839
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		36 059	32 125
II. Andre memoriakonti		6 124	3 628
III. Motkonto for memoriakontiene		-42 183	-35 753

Investeringsregnskap (§ 5-5 første ledd)

§ 5-5. Bevilgningsoversikt – investering					
Regnskap					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig Budsjett 2024	Regnskap 2023
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	10	133 759	122 010	137 100	160 818
Tilskudd til andres investeringer		1 500	1 500	1 500	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	2 546	2 550	3 000	2 406
Utlån av egne midler	13	4 000	4 000	0	629
Avdrag på lån		196 395	196 400	0	0
Sum investeringsutgifter		338 199	326 460	141 600	164 854
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-11 908	-5 536	-5 720	-16 688
Tilskudd fra andre		-3 340	-3 000	0	-12 882
Salg av varige driftsmidler		-11 490	-13 000	-13 000	-22 817
Salg av finansielle anleggsmidler	18	-171 395	-171 400	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-26 006	-25 900	0	-1 716
Bruk av lån		-108 740	-108 740	-122 880	-106 490
Sum investeringsinntekter		-332 880	-327 576	-141 600	-160 594
Videreutlån					
Videreutlån	13	22 325	35 000	35 000	37 344
Bruk av lån til videreutlån	13	-22 325	-35 000	-35 000	-37 344
Avdrag på lån til videreutlån	13	6 160	8 000	8 000	6 868
Mottatte avdrag på videreutlån	13	-15 120	-8 000	-8 000	-8 336
Netto utgifter videreutlån		-8 960	0	0	-1 468
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift		0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	6	9 653	0	0	1 824
Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		-2 500	-2 500	0	-1 000
Dekning av tidligere års udekket beløp		3 616	3 616	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		10 769	1 116	0	824
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		7 128	0	0	3 616
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)					
Inntekter til fordeling		-2 043	0	0	476
Utgifter til fordeling		141 804	130 060	141 600	164 854
Sum til fordeling (netto)		139 761	130 060	141 600	165 330

Investeringsregnskap (§ 5-5 andre ledd)

§ 5-5. Bevilgningsoversikt investering,

Investeringsregnskap til fordeling

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Netto investeringer til fordeling	139 761	130 060	141 600	165 330
Netto investeringsutgifter pr. prosjekt				
Trafikksikkerhetstiltak	542	450	4 850	0
Fergekai Dybfest og Tarva	4 601	6 750	3 000	757
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad	0	0	0	4 449
Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	0	0	3 000	0
Oppgradering Alf Nebbsgate	4 223	3 200	0	559
Sæterfjæra - gang og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen	0	0	500	0
Renovering avløp	1 399	2 400	4 000	343
Utbedring kommunale veier	107	300	500	631
Rehabilitering av hovedavløpsnett på Brekstad	2 625	0	0	11 922
Utbedring /nye gatelys	139	100	0	0
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate	6 329	6 700	0	12
Porter hurtigbåt-terminal 2023	0	0	0	406
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	2 686	2 070	1 500	2 504
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund	16	0	0	0
Brekstad næringsmiddlepark	80	100	0	0
Innledende arbeid reguleringsplan Uthaug	15	100	0	0
Plastring Sæterfjæra	561	100	0	0
Igangsetting av planarbeid Myran	294	200	1 000	0
Avtale med Bygg Bjugn/bygging offentlig infrastruktur	0	0	5 000	0
Planarbeid vann Myran industriområde	13	100	1 000	0
Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen	243	800	0	0
Ny barneskole Brekstad	974	1 000	0	3 076
2018 Nybygg Kosmos barnehage	0	0	0	1 088
Ombygging scene Bjugnhallen	0	0	0	118
Mebostad - B14	600	400	0	0
HMS Bygg	4 779	4 200	2 000	2 796
Utbygging/oppgradering varmeanlegg Vallersund				
oppvekstsenter	2 253	2 400	0	0
ØMS/Bjugn Helsesenter	0	0	0	1 306
2021 Rehabilitering basseng Ørlandshallen	0	0	0	3 304
Nye lys i Fosenhallen	0	0	0	1 740
Skatepark Botngård ungdomsskole	428	200	0	0
Tribuner Gryta	79	0	0	2 716
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter	863	1 000	1 000	384

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Avlastningsbolig barn og unge fase 1 - avsluttet i 2024	2 576	2 900	500	3 348
Utbedring Ørland legekantor	1 976	0	0	0
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem	1 167	3 400	0	1 573
Kjøkken oppvekst	0	0	0	180
Vognbu Solkysten barnehage	538	500	0	0
SD system næringens hus/Ørland kultursenter	1 937	1 800	1 000	0
Lekeapparat skole	1 067	1 100	1 000	0
Matkjøling Bjugn Helsesenter	648	500	400	0
Oppgradering omsorgsboliger	575	800	1 000	0
Ladeinfrastruktur	881	1 200	2 000	0
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn	0	0	400	0
Oppgradering garderober Bjugnhallen	1 693	1 100	0	0
Oppgradering Austrått gård	0	220	0	0
Dagsturhytte Koet	55	0	0	0
Utbedring arbeidsplass og arbeidlokaler for hjemmetjenesten				
Brekstad	1 140	0	0	0
Reservevannforsyning	204	0	60 000	0
Pumpestasjon Lerbern	0	0	0	512
Renovering vannledninger	12 691	15 000	15 000	14 600
Vannledning Oksvoll	409	3 000	0	28 950
Nytt renseanlegg (vann)	26 360	13 860	0	4 114
Nytt låsesystem (vannanlegg)	1 393	2 000	0	1 152
Doblering vannledning Lysøysund	3 697	2 900	0	55
Anskaffelse vannmålere	688	600	0	0
Storfosna - vann	9 341	7 000	17 000	0
Opparbeidelse Ulsetmyran Industripark	101	0	0	0
Utfylling av tomt kjøpesenter Bjugn	0	0	0	86
Skipsleia næringspark	363	0	0	368
Fremtidig fiskerihavn på 15 dda.	0	0	0	110
Bredbåndsutbygging	0	0	0	133
Brekstadbukta flytteprosjekt	20 493	21 200	0	10 582
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad	0	0	0	0
Allmenningskai Uthaug	97	0	0	48 778
Agresso - hovedprosjekt	0	0	0	369
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	3 158	4 000	3 000	2 121
Velferdsteknologi og varsling	419	400	1 000	279
Utredning nytt helsebygg	0	0	0	807
IKT oppvekst	3 519	3 400	3 400	2 814
Prosjektstyrings-system	0	0	0	626
Ørland kirkegård (utvidelse i 2017/2018)	0	0	0	989
Flytting Uthaug Marina	100	100	100	0
Sliping/lakking av gulv Roret Ørland Kultursenter	0	0	150	0

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Planlegging helseprosjekt Ørland	104	400	600	0
Utstyr Langtidsplasser sykehjem	821	1 600	3 200	0
Truck Stranda	455	460	0	0
Planendring HOVDE I og II	26	0	0	0
Egenkapitaltilskudd KLP	2 546	2 550	3 000	2 406
Overføring kirkelig fellesråd	1 500	1 500	1 500	1 000
Overtagelse lån Bjugn/Austerli hestesportsenter	0	0	0	629
Grande Sjømat AS	4 000	4 000	0	0
Salg av driftsmidler	1	0	0	0
Nedbetaling av lån	-1	0	0	0
Eiendomssalg	505	0	0	637
Finansiering investering	-1 329	0	0	0
Netto for alle enheter	139 761	130 060	141 600	165 330

Oversikt etter § 5-9

Drift

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Netto driftsresultat	-85 983	-42 469
Avsetninger til bundne driftsfond	-7 129	
Bruk av bundne driftsfond	5 437	
Sum budsjettdisposisjoner	51 144	59 186
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-36 531	16 717
Strykning av overføring til investering		
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond		
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk		
Strykning av bruk av disposisjonsfond		-16 717
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-36 531	0
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	36 531	
Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk		
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk		
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond		
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk).	0	0

Investering

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	3 640	-2 792
Avsetninger til bundne investeringsfond	-9 653	-1 824
Sum budsjettdisposisjoner	-1 116	1 000
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-7 128	-3 616
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond		
Strykning av overføring fra drift		
Strykning av bruk av lån		
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond		
Udisponert beløp etter strykninger	-7 128	-3 616
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond		
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp).	-7 128	-3 616

Konsolidert regnskap

Med konsolidering menes at interne mellomværender mellom regnskapsenhetene elimineres («nettes»), slik at regnskapet viser kommunen som én økonomisk enhet. Dette innebærer at det utarbeides et samlet regnskap som består av kommunekassen, de kommunale foretakene samt eventuelle andre virksomheter som er en del av kommunen som rettssubjekt, slik som eventuelle lånefond og interkommunale samarbeid (regionråd og oppgavefellesskap) som ikke er eget rettssubjekt. Et konsolidert regnskap skal gi kommunestyret bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske utvikling og stilling, og et bedre grunnlag for å kunne sammenlikne økonomi og ressursbruk mellom kommuner uavhengig av hvordan kommunene har organisert sin virksomhet.

Det som er konsolidert er Ørland kommune, Roret Ørland Kulturforetak KF og Valsneset Utvikling Ørland KF.

Økonomisk oversikt etter art

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift		
Regnskap konsolidert		
Tall i 1000 kroner	Konsolidert regnskap 2024	Konsolidert regnskap 2023
Driftsinntekter		
Rammetilskudd	-450 731	-438 662
Inntekts- og formuesskatt	-343 698	-316 864
Eiendomsskatt	-9 809	-9 705
Andre skatteinntekter	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-78 304	-57 511
Overføringer og tilskudd fra andre	-209 700	-209 489
Brukerbetalinger	-55 026	-47 798
Salgs- og leieinntekter	-123 712	-112 712
Sum driftsinntekter	-1 270 980	-1 192 742
Driftsutgifter		
Lønnsutgifter	677 063	630 931
Sosiale utgifter	139 886	116 331
Kjøp av varer og tjenester	345 244	315 139
Overføringer og tilskudd til andre	60 385	61 398
Avskrivninger	84 913	82 801
Sum driftsutgifter	1 307 491	1 206 600
Brutto driftsresultat	36 511	13 859
Finansinntekter/Finansutgifter		
Renteinntekter	-23 810	-26 219
Utbytter	-13 133	-17 664
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0
Renteutgifter	103 803	89 052
Avdrag på lån	70 156	69 296
Netto finansutgifter	137 016	114 465
Motpost avskrivninger	-84 913	-82 801
Netto driftsresultat	88 614	45 523
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:		
Overføring til investering	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	7 783	8 690
Bruk av bundne driftsfond	-7 490	-20 686
Avsetninger til disposisjonsfond	129	124
Bruk av disposisjonsfond	-87 990	-33 651
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-87 568	-45 523
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	1 046	0

Bevilgningsoversikt investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikt – investering		
Tall i 1000 kroner	Konsolidert regnskap 2024	Konsolidert regnskap 2023
Investeringsutgifter		
Investeringer i varige driftsmidler	135 650	166 948
Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 596	2 450
Utlån av egne midler	4 000	629
Avdrag på lån	196 395	0
Sum investeringsutgifter	340 142	171 027
Investeringsinntekter		
Kompensasjon for merverdiavgift	-12 207	-17 437
Tilskudd fra andre	-3 340	-15 155
Salg av varige driftsmidler	-11 490	-22 817
Salg av finansielle anleggsmidler	-171 395	-50
Utdeling fra selskaper	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-26 006	-1 716
Bruk av lån	-108 740	-106 490
Sum investeringsinntekter	-333 179	-163 664
Videreutlån		
Videreutlån	22 325	37 344
Bruk av lån til videreutlån	-22 325	-37 344
Avdrag på lån til videreutlån	6 160	6 868
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 120	-8 336
Netto utgifter videreutlån	-8 960	-1 468
Overføring fra drift og netto avsetninger		
Overføring fra drift	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	9 653	1 824
Bruk av bundne investeringsfond	-1 644	-1 094
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-3 415	-2 040
Dekning av tidligere års udekket beløp	4 695	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	9 288	-1 310
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	7 291	4 585
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)		
Inntekter til fordeling	-2 043	476
Utgifter til fordeling	143 747	171 027
Sum til fordeling (netto)	141 703	171 504

Balanse

§ 5-8. Balanseregnskapet konsolidert		
Tall i 1000 kroner	Konsolidert regnskap 2024	Konsolidert regnskap 2023
A. Anleggsmidler	4 577 376	4 362 915
I. Varige driftsmidler	2 655 530	2 607 726
1. Faste eiendommer og anlegg	2 578 701	2 541 942
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	76 829	65 784
II. Finansielle anleggsmidler	462 987	393 968
1. Aksjer og andeler	239 799	138 700
2. Obligasjoner	0	0
3. Utlån	223 188	255 268
III. Immaterielle eiendeler	0	0
IV. Pensjonsmidler	1 458 860	1 361 221
B. Omløpsmidler	419 948	468 352
I. Bankinnskudd og kontanter	153 648	173 673
II. Finansielle omløpsmidler	1 255	1 251
1. Aksjer og andeler	0	0
2. Obligasjoner	0	0
3. Sertifikater	1 255	1 251
4. Derivater	0	0
III. Kortsiktige fordringer	265 045	293 428
1. Kundefordringer	30 871	39 642
2. Andre kortsiktige fordringer	87 867	90 481
3. Premieavvik	146 306	163 305
Sum eiendeler	4 997 324	4 831 268
C. Egenkapital	-1 285 196	-1 133 813
I. Egenkapital drift	-87 966	-176 580
1. Disposisjonsfond	-44 122	-131 983
2. Bundne driftsfond	-44 890	-44 597
3. Merforbruk i driftsregnskapet	1 046	0
II. Egenkapital investering	-42 500	-40 503
1. Ubundet investeringsfond	-4 200	-7 615
2. Bundne investeringsfond	-45 592	-37 583
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	7 291	4 695
III. Annen egenkapital	-1 154 729	-916 729
1. Kapitalkonto	-1 153 922	-915 922
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-807	-807
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0

D. Langsiktig gjeld	-3 461 929	-3 481 534
I. Lån	-2 031 960	-2 169 671
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	-1 381 960	-1 344 671
2. Obligasjonslån	-650 000	-825 000
3. Sertifikatlån	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	-1 429 969	-1 311 863
E. Kortsiktig gjeld	-250 199	-215 921
I. Kortsiktig gjeld	-250 199	-215 921
1. Leverandørgjeld	-68 928	-73 562
2. Likviditetslån	0	0
3. Derivater	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	-181 271	-142 360
5. Premieavvik	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-4 997 324	-4 831 268
F. Memoriakonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	36 060	32 125
II. Andre memoriakonti	6 124	3 628
III. Motkonto for memoriakontiene	-42 184	-35 753
Kontrollsum balanse	0	0

Noter

Note 1 Regnskapsregler og vurderinger

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og bruken av disse. Inntektene og utgiftene skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og utbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal framgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke. Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 2 Arbeidskapitalen

Balanseregnskapet Tall i tusen	31.12.2024	01.01.2024	Endring
2.1 Omløpsmidler	408 485	451 886	-43 401
2.3 Kortsiktig gjeld	-245 073	-210 067	-35 007
Arbeidskapital	163 412	241 820	-78 408
Drifts- og investeringsregnskapet:			Beløp
Driftsregnskapet			2024
Inntekter driftsdel			1 245 743
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel			36 782
Utgifter driftsdel			-1 194 470
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel			-174 038
Netto driftsresultat			-85 983
Investeringsregnskapet			
Inntekter investeringsdel			26 691
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel			343 634
Utgifter investeringsdel			-135 259
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel			-231 426
Netto utgifter i investeringsregnskapet			3 640
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			3 935
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital			0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			-78 408

Note 3 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Tall i tusen	KLP 2024	KLP 2023
Innestående på premiefond 01.01.	52 382	52 567
Tilført premiefondet i løpet av året	42 835	7 408
Bruk av premiefondet i løpet av året	42 240	7 592
Innestående på premiefond 31.12.	52 978	52 382

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl. § 14-6, 2. ledd nr. c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2024 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 15 766 166 høyere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik (tall i tusen)		KLP 2024	SPK 2024	Sum 2024	KLP 2023	SPK 2023	Sum 2023
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	55 581	7 134	62 715	49 795	6 196	55 991
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	51 639	3 028	54 668	41 713	2 372	44 085
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-59 015	-1 989	-61 004	-48 091	-1 534	-49 625
	Adminstrasjonskostnad	2 280	263	2 544	2 460	243	2 704
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	50 486	8 437	58 922	45 877	7 278	53 155
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	61 537	9 175	70 712	117 487	10 064	127 551
C	Årets premieavvik (B-A)	11 051	738	11 790	71 610	2 786	74 396
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024	2024	2024	2023	2023	2023
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	61 537	9 175	70 712	117 487	10 064	127 551
C	Årets premieavvik	-11 051	-738	-11 790	-71 610	-2 786	-74 396
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	27 100	456	27 556	18 181	-166	18 015
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	77 585	8 893	86 478	64 058	7 112	71 170
G	Pensjonstrekk ansatte	9 261	1 836	11 097	8 497	1 714	10 211
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	68 325	7 057	75 381	55 561	5 398	60 959
Akkumulert premieavvik		2024	2024	2024	2023	2023	2023
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	142 405	3 342	145 747	88 976	390	89 366
	Årets premieavvik	11 051	738	11 790	71 610	2 786	74 396
	Sum amortisert premieavvik dette året	-27 100	-456	-27 556	-18 181	166	-18 015
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	126 357	3 624	129 981	142 405	3 342	145 747
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	13 266	379	13 645	14 869	351	15 219
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	139 622	4 003	143 626	157 274	3 693	160 966
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024	2024	2024	2023	2023	2023
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	1 209 197	76 334	1 285 532	1 141 366	76 178	1 217 544
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	54 881	-625	54 256	24 968	-8 412	16 556
	Årets pensjonsopptjening	55 581	7 134	62 715	49 795	6 196	55 991
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	51 639	3 028	54 668	41 713	2 372	44 085
	Utbetalinger	-57 360		-57 360	-48 645		-48 645
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	1 313 939	85 872	1 399 811	1 209 197	76 334	1 285 532
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	1 283 559	50 266	1 333 825	1 189 007	42 786	1 231 793
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	26 933	-4 990	21 943	-19 921	-3 875	-23 796
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	61 537	9 175	70 712	117 487	10 064	127 551
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-2 280	-263	-2 544	-2 460	-243	-2 704
	Utbetalinger	-57 360	0	-57 360	-48 645	0	-48 645
	Forventet avkastning	59 015	1 989	61 004	48 091	1 534	49 625
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	1 371 403	56 176	1 427 580	1 283 559	50 266	1 333 825
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-57 465	29 696	-27 769	-74 362	26 069	-48 293
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		3 148	3 148		2 763	2 763
		01.01.2024			01.01.2023		
		KLP			KLP		
	Antall aktive	1087			1036		
	Antall oppsatte	1225			1147		
	Antall pensjoner	793			757		
	Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	410 607			390 344		
	Gj.snittlig alder, aktive	41,11			41,85		
	Gj.snittlig tjenestetid, aktive	9,04			9,54		

Netto pensjonsforpliktelse per ordning 31.12.2024	KLP felles	KLP sykepl.	KLP folkev.	SPK	Sum
Brutto pensjonsforpliktelse	1 104 658	199 362	9 919	85 872	1 399 811
Brutto pensjonsmidler	1 144 880	214 441	12 082	56 176	1 427 580
Netto pensjonsforpliktelse (+)/netto pensjonsmidler (-)	-40 223	-15 079	-2 163	29 696	-27 769
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	0	0	0	3 148	3 148
Sum bokført netto pensjonsforpliktelse	-40 223	-15 079	-2 163	32 844	-24 621

Note 4 Kommunens garantiansvar pr 31/12-2024

Tall i tusen

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.2024	Tillegg for renter	Godkjenning	Utløper
SAVA AS	Eiendom	Selvskyldnerkausjon	1 440	1 296		Godkjent	15.01.2029

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Bokført verdi Tall i tusen	Eierandel
Fosen Helse IKS	367	33,33 %
Revisjon Midt-Norge SA	90	-
Stiftelsen Halten NDM	100	-
Egenkapitalinnskudd KLP	39 361	-
Fosen Kornsilø SA	1	-
Biblioteksentralen SA	1	-
Waade Eiendom AS	4 000	100 %
Kopparn Utvikling AS	50	100 %
Sava Holding AS	1 200	100 %
TrønderEnergi AS	10 808	7,03 %
TrønderEnergi AS - aksjeklasse C	63 000	-
TrønderEnergi Vekst Holding AS	81 256	1,21 %
Fosenkraft AS	37 440	80 %
Fosenbrua AS	1 448	10,82 %
Konsek Trøndelag IKS	100	4,00 %
Helseplattformen AS	58	-
Brekstad Gjestebrygge AS	150	20 %
OI! Trøndersk mat og drikke AS	20	0,87 %
Trøndelag Reiseliv AS	5	-
Sum	239 455	
Eierandel i interkommunale selskaper (IKS) uten innbetalt kapitalinnskudd:		
Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS		2,78 %
Midt-Norge 110-sentral IKS		2,19 %
Fosen Renovasjon IKS		41,80 %

Fosen brann- og redningstjeneste IKS		60,00 %
Vesentlige endringer i 2024:		
Solgt 76687 aksjer i TrønderEnergi Vekst Holding AS. Se note 18.		
Omgjøring av kr 17 360 000 fra ansvarlig lån til aksjekapital i FosenKraft AS		

Note 6 Fond

Bundne fond (tall i tusen)	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	14 877		3 704	11 173
Øvrig bundne fond	23 970	7 129	1 733	29 366
Sum	38 847	7 129	5 437	40 539

Bundne investeringsfond				
Ekstraordinært avdrag form.lån	30 119	8 960		39 079
Øvrig bundne investeringsfond	5 820	693		6 513
Sum	35 939	9 653	0	45 592

Note 7 Kapitalkontoen

Kapitalkontoen i kommuneregnskapet benyttes til å utligne virkninger av transaksjoner i bevilgningsregnskapet som ikke påvirker egenkapitalen, det vil si endringer i anleggsmidler og gjeld. Saldo på kapitalkonto viser størrelsen på den delen av anleggsmidlene som ikke er finansiert med gjeld.

Årets endring i kapitalkonto (tall i tusen)	01.01.	31.12.	Endring
Anleggsmidler	4 294 953	4 504 766	209 813
Langsiktig gjeld	-3 457 966	-3 434 918	23 047
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)			3 935
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			0
Netto endring	836 987	1 069 848	236 795
Årets endring i kapitalkonto			Endring
Pensjonsmidler			93 755
Aksjer og andeler			101 048
Utlån			-32 080
Utstyr, maskiner og transportmidler			11 311
Faste eiendommer og anlegg			35 779
Pensjonsforpliktelser			-114 664
Langsiktig lånegjeld			141 646
Netto endring			236 795

Note 8 - Medarbeidere

De tall som presenteres er hentet fra rapport over ansatte med fastlønn i lønssystemet. Det omfatter fast ansatte, ansatte i lønnet foreldrepermisjon, lærlinger, langtidsvikarer og prosjektmedarbeidere. Oversikten omfatter ikke ansatte i andre selskap (IKS) eller foretak (Roret).

De fleste av kommunens ansatte arbeider i helse og familie og oppvekst og utdanning. Til sammen har disse 2 sektorene nærmere 80 % av kommunens ansatte.

82 % av de ansatte er kvinner. Størst kvinneandel er det i helse og familie og barnehagene.

Ledergruppen i Ørland kommune består av kommunedirektøren med sine 4 kommunalsjefer, 16 enhetsledere som rapporterer direkte til en av kommunalsjefene.

Årsverk	2023	2024
Antall årsverk	871	831
Antall ansatte	1004	991
Antall kvinner	826	816
% andel kvinner	82%	82%
Antall menn	178	175
% andel menn	18%	18 %
Antall kvinner ledende stillinger	21	10
% andel kvinner i ledende stillinger	62%	63%
Antall menn i ledende stillinger	13	6
% andel menn i ledende stillinger	38 %	37%

Med ledende stillinger menes kommunedirektør, 4 kommunalsjefer og 11 enhetsledere direkte underlagt kommunalsjef. NB. Organisasjonsstrukturen endret 1. juli 2024.

Fordeling heltid/deltid	2023	2024
Antall deltidsstillinger	317	323
Antall ansatte i deltidsstillinger	317	323
Antall kvinner i deltidsstillinger	282	287
% andel kvinner i deltidsstillinger	34%	35%
Antall menn i deltidsstillinger	35	36
% andel menn i deltidsstillinger	20%	20%

Med deltidsstilling regnes stilling under 95%. Tallet angir ikke hvor stor del som er ufrivillig deltid.

Heltid/Deltid

32 % av de ansatte arbeider i deltidsstillinger. Tilsvarende tall fra 2021 var 42 %. Med deltidsstilling menes stilling som er under 95 %. Av de 323 ansatte med stilling under 95 % stilling, arbeider 64 % av de deltidsansatte i helse og familie.

En del er frivillig deltid. Bl.a. pga. gradert alders eller uførepensjon, ønske om mer tid til familie, arbeid i kombinasjon med utdanning og pensjonister med pensjonistlønn. Vi har ikke kartlagt hvor mange av deltidsstillingene som er ufrivillig deltid. Gjennomsnittlig stillingsprosent hos våre kvinner siste 4 år:

2024: 83 %
2023: 86,05 %
2022: 85,82 %
2021: 82,31 %
2020: 80 %

Heltid

Ørland kommune har i 2024 arbeidet systematisk med heltidskultur. Ledere, tillitsvalgte og verneombud i turnusavdelingene har deltatt i opplæring og veiledning i bruk av tjenestestyrt bemanningsplaner. En bevisst rekrutterings strategi og utlysingspraksis, samt at vi har arbeidet med oppgavedeling i enkelte avdelinger, har ført til at andelen heltid er økende.

Den største deltidsandelen har vi i turnustillinger (helse) og pr. 31.12.2024 er det registrert at 323 ansatte arbeider heltid.

Med økt kompetanse og forståelse i å bruke ulike verktøy ser vi at det må være samsvar mellom planlagt bemanning, kompetanse og tjenestens faktiske behov. Evner vi å balansere dette vil vi bedre kunne arbeide for en bærekraftig tjeneste over tid.

Høsten 2023 søke vi om midler til forsøksprosjekt i regi av Arbeids- og inkluderingsdepartementet for å øke kommunens heltidsandel. Vi fikk kroner 600 000,-. For 2023 og 700 000,-, i prosjektmidler for 2024. Prosjektet benevnes som «Heltidspotten» og støttes med følgeforskning (Moland m/team).

For å dekke kompetansebehovet på helg er det behov for at dagens ansatte arbeider flere helgetimer. Det er derfor fremforhandlet avtale mellom partene om at den enkelte turnusansatt må arbeide minimum 275 helgetimer pr. år. For å motivere ansatte til å arbeide flere helgetimer er det også inngått avtale mellom partene om ekstra lønnstillegg fra 276. arbeidet helgetime.

Når ansatte i hele stillinger går flere helgetimer frigjør de arbeidstimer som gjør at deltidsansatte kan øke opp sine stillinger. Den gjennomsnittlige stillingsandel og hele stillinger økes.

Arbeidet med **heltidskultur** er fortsatt et viktig innsatsområde dersom vi vil utvikle kvalitet i tjenestene, planlegge for bærekraftig bemanning/tjeneste og ikke minst framstå som attraktiv på arbeidsmarkedet.

Rekruttering og kompetanse

Ved ledighet i stilling rekrutteres nye ansatte til de alle fleste stillinger gjennom vårt rekrutteringssystem Webcruiter. Alle ledige stillinger blir også publisert på kommunens hjemmeside og Facebookside, publisert hos NAV og i jobbkarusellen hos Adresseavisen /inkludert flere lokalaviser. Ved enkelte stillinger brukes også rekrutteringsbyrå, ulike fagtidsskrift, Finn.no og lignende. I tillegg mottar vi noen jobbhenvelser som åpne søknader og ledere/enheter mottar noen muntlige henvendelser fra jobbsøkere.

Ørland kommune, som resten av kommune Norge, har store utfordringer med å rekruttere ansatte med riktig kompetanse. Kommunen har over tid opplevd rekrutteringsutfordringer i enkelte yrker som ingeniører, leger, jordmor og sykepleiere. I de siste årene har det vært lyst ut flere ledige stillinger som vi ikke har fått søkere til. Dette gjelder så vel fagarbeiderstillinger som høyskolestillinger og ulike lederstillinger.

Det er gjennomført totalt 554 tilsettinger i 2024. Dette for deler seg slik;

- 205 Faste arbeidsavtaler
- 255 Midlertidige arbeidsavtaler

- 94 Rammeavtaler (vikarer/tilkalling)

Lærlingeordningen

De siste to årene har vi sett en drastisk nedgang i antall søkere til lære plasser. I 2024 lyste vi ut etter lærlinger i 3 lærefag, der vi ønsket lærlinger til lærefagene Barne- og ungdomsarbeider, Ernæringskokk og Helsefagarbeider.

For om mulig å tiltrekke oss flere søkere fikk vi inn i utlysningsteksten en setning om at det var gode muligheter for fast ansettelse i 100 prosent stilling etter bestått fagprøve. Det ble også gjennomført to rekrutteringsrunder en i april og en i august. Totalt fikk vi 6 søkere, og endte opp med 1 lærling i Barne- og ungdomsarbeiderfaget og 1 lærling i Helsefag.

En annen tendens vi har sett de to siste årene er at noen lærlinger har ulike utfordringer som fører til at de ikke kan gjennomføre læretiden som normert løp på 2 år. For å gjennomføre læretiden og avslutte med et fagbrev, kreves det ekstra tilrettelegging, kompetente veiledere og en arbeidsplass som er bevisst at vi både er en **lærebedrift** og en **arbeidsplass** for den enkelte lærling.

Vi ser behov for å gi veilederne mer kompetanse, slik at de bedre kan støtte den enkeltes lærling under læretiden. Ved årsskifte har vi totalt 5 lærlinger, som er fordelt på følgende fag:

- 1 lærling - Ernæringskokk
- 2 lærlinger helsearbeiderfaget
- 2 lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget

2 av lærlingene avlegger fagprøven i perioden mai – september 2025.

Målet for kommunene er å ha 2 lærlinger pr. 1000 innbygger, dvs. 20 lærlinger. Ørland kommune er medlem i Fosen opplæringskontor som har faglig oppfølging av lærlingeordninga. På tross av ekstra tiltak for å rekruttere lærlinger nådde oppnådde vi ingen økning i antall lærlinger. Dette er en bekymringsverdig utvikling. Det er spesielt innen Helsearbeiderfaget og Barne- og ungdomsarbeiderfaget vi bør satse på lærlinger, da det i disse to yrkene er store rekrutteringsutfordringer.

Intern kompetanseheving – fra Assistent til Helsefagarbeider

Som en konsekvens av arbeidet med tjenestestyrte bemanningsplaner og lite søkere på ordinære lære plasser, ble vi bevisst at vi hadde en stor andel assistenter uten formell utdanning som var ansatt i helsesektoren. Dette er ansatte som er godt etablert i kommunen og gjør en god og viktig jobb.

For å øke deres kompetanse til autorisert helsepersonell ble det i mars 2023 igangsatt et internt kompetansemobiliseringstiltak «fra Assistent til Helsefagarbeider», 26 assistenter ble med på undervisningsopplegget, og pr. 31.12.2024 var resultatet 13 nye (fagbrev) Helsefagarbeidere. Flere av deltagerne er klar for avleggelse av fagprøven i 2025.

Tillitsvalgte

I Ørland kommune er det tillitsvalgte i 11 ulike arbeidstakerorganisasjoner. Arbeidstakerorganisasjonenes størrelse varierer fra over 450 medlemmer til ett medlem. Fire hovedtillitsvalgte er frikjøpt i fra 20 % til 100 % stilling. Samarbeidet med de tillitsvalgte utøves på flere nivå; både gjennom representasjon på sentralt nivå (fire medlemmer i Arbeidsmiljøutvalget og fire medlemmer i administrasjonsutvalget) og i drøfting av konkrete

saker på enhetsnivå (LTV grupper) og på kommunalsjef/kommunedirektørnivå. I 2020 ble partssamarbeidet styrket gjennom etablering av lokale samarbeidsutvalg på alle enheter. Totalt 30 LTV utvalg er etablert.

Kommunedirektøren og kommunalsjef for organisasjon og utvikling har jevnlig møter med kommunens hovedtillitsvalgte.

Oversikt over arbeidstakerorganisasjoner med lokale hovedtillitsvalgte:

Organisasjon	Hovedtillitsvalgt
Fagforbundet	Ann Berit Nervik – Stian Berg Ring
Utdanningsforbundet	May Jane Winsjansen
NITO	Mari Sørli
Norsk sykepleierforbund	Silje H. Hernes
Naturviterne	Astrid Rømme
Delta	Kirsten Aune
Norsk Fysio- og Ergoteroapiforbundene	Camilla W. Reberg
Creo	Bård Antonsen
Skolelederforbundet	Odd Erik Røstad
Den Norske legeforening	Cynthia Poblete
Bibliotekarforbundet	Ida Helen Pedersen

Tabell 4: Tillitsvalgte 31.12.24

Likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Alle arbeidsgivere skal, innenfor sin virksomhet, arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling, hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, eller kombinasjoner av disse grunnlagene, og søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Arbeidet skal blant annet omfatte områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv.

I alle offentlige virksomheter, uavhengig av størrelse, og i private virksomheter som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, skal arbeidsgiver innenfor sin virksomhet

- undersøke om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling, herunder å annethvert år kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid,
- analysere årsakene til identifiserte risikoer
- iverksette tiltak som er egnet til å motvirke diskriminering, og bidra til økt likestilling og mangfold i virksomheten og
- vurdere resultater av arbeidet etter bokstav a til c.

Ørland kommune har fokusert på dette teamet i kommunens etniske retningslinjer. Se avsnittet «Om krenkelser og uønsket atferd». Ørland kommune har ikke gjennomført risikoanalyse iht. § 26.

Note 9 - Fraværstatistikk

Sykefravær totalt for Ørland kommune

Det totale sykefraværet for Ørland kommune i 2024 er 10,76 %. Måltallet til Ørland kommune er 8%. På grunn av overgang til nytt lønn-, og personalsystem i 2023 har vi ikke egne tall og må bruke tall fra NAV som viser det totale legemeldte fraværet i 2023. Vi kan ut fra tidligere tall kunne estimere at det egenmeldte fraværet i 2023 hadde ligget rundt 1,7 %, og fraværet ville vært å ca. 10.60 % i 2023. De siste årene har vi ligget rundt +/- 10 % med en liten økning i 2024.

Det meldes om stor mangel på vikarer både i helse og barnehage, som igjen fører til større belastning blant ansatte som står i jobb. Dette gir en utfordring med at noen enheter kommer i en negativ spiral som er vanskelig å stabilisere og at fraværet øker. Utfordringsbildet i 2024 omhandlet mye av den samme problematikken som i 2023.

Når vi ser i Faktabok om arbeidsmiljø og helse 2024 står det at det høyeste legemeldte sykefraværet over 16 dager finner vi i yrker og næringer knyttet til helse- og sosialtjenester. Barnehagelærere/-assistenter, renholdere, frisører og transportarbeidere er eksempler på yrker som har relativt høyt fravær. Helse- og omsorgsnæringen, som sysselsetter om lag hver femte arbeidstaker, og hvor 80 prosent er kvinner, har stor innvirkning på det totale sykefraværet. Dette kan vi se en sammenheng med ut fra Ørland kommune sine tall i 2024. Andelen av korttidsfravær har gått ned mens det totale fraværet er stabilt/ går noe opp. I en kommune er de to største sektorene helse og oppvekst, og her er den største andelen av ansatte kvinner, som ifølge forskning viser har høyest fare for høyt sykefravær.

Faktaboka sier også at psykiske lidelser forårsaker høyest fravær blant vernepleiere/sosialarbeidere og barnehagelærere. Det vi har fått meldinger om fra ledere i Ørland kommune er at sykmeldingene er lengre og ofte har lavere gradering av nærvær enn tidligere. Det har også i større grad blitt meldt om utbrenthet ved langtidssykmeldinger i spesielt oppvekst og helse, som er ut fra hva forskningen viser.

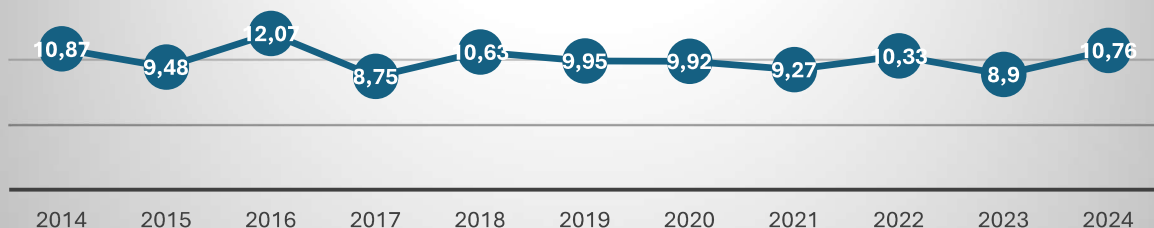
Forebyggende arbeidsmiljøarbeid innebærer en samlet innsats for å skape trygge arbeidsforhold som fremmer god arbeidshelse. Dette oppnås ved å redusere risikofaktorer og styrke beskyttende faktorer i arbeidsmiljøet. Utgangspunktet for forebygging på arbeidsplassen er arbeidsmiljøfaktorer som forskning har dokumentert påvirker arbeidshelsen enten negativt eller positivt, og som ulike aktører kan påvirke ved hjelp av tilgjengelige virkemidler. Sentrale aktører i dette arbeidet er myndigheter, arbeidslivets parter og virksomhetene selv, og samarbeidet dem imellom står sentralt.

I Ørland kommune ble det jobbet fortløpende med nærvær og tiltak for redusert fravær i henhold til budsjettplan 2024. På grunn av høyt sykefravær har ledere vært nødt til å være med i drift, noe som har påvirket deres mulighet til å jobbe kontinuerlig med forebyggende arbeidsmiljøtiltak.

Eksempler på konkrete tiltak utover budsjettplan:

- Ressursgruppe med tilpasset innsats i utvalgte enheter
- Utarbeidelse av overordnet HMS plan for Ørland kommune og lokale HMS planer
- Heltidsprosjekt
- Tjenestestyrte bemanningsplanlegging
- Utarbeidelse av kompetanseplan

Sykefravær 2014 - 2024

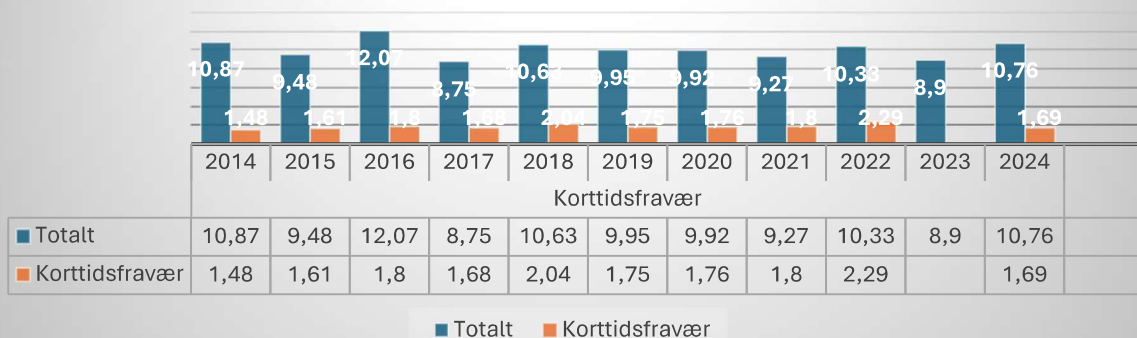

*Tallene for 2023 er hentet fra NAV

Korttidsfravær:

Korttidsfraværet i 2024 har hatt en reduksjon fra 2022 med 0,6%, mens langtidsfraværet har økt. En ønskelig utvikling har vært at korttidsfraværet har vært større andel av det totale fraværet, og at langtidsfraværet har hatt en reduksjon. Ved et økende langtidsfravær vil det si at det er flere legemeldte fravær og ansatte står utenfor jobb i lengre perioder enn 16 dager. Fra forskning vet vi at jo lengre fraværet er, jo vanskeligere er det å komme tilbake i jobb. Det er ikke ønskelig med høyt sykefravær, men i det totale bildet er det mer ønskelig med en større andel korttidsfravær som er et mer bærekraftig fravær for Ørland kommune, enn et høyt sykefravær hvor den største andelen er langtidsfravær.

Korttidsfravær

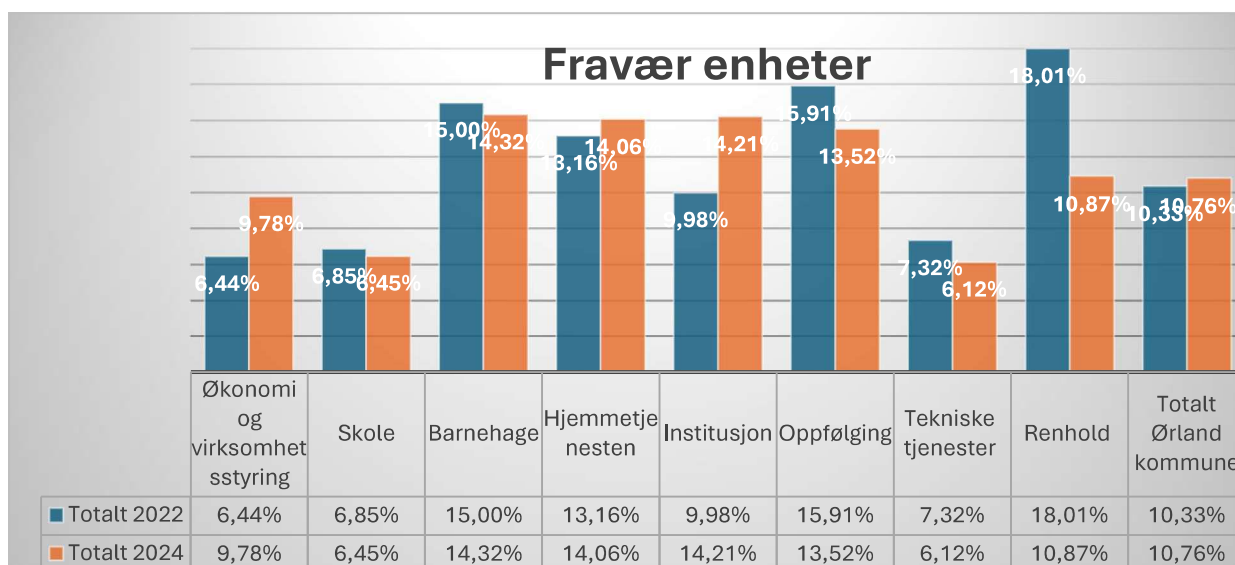
*Tallene for 2023 er hentet fra NAV.

Sykefravær i enhetene:

Ute på enhetene meldes det om stort arbeidspress, og lite kontinuitet i det forbyggende arbeidsmiljøarbeidet på grunn av høyt sykefraværet. Ofte et det lange sykemeldingsperioder, uten gradering. Det har vært mindre samarbeid med NAV i enkeltsaker, og leder har merket at NAV lokalt ikke har vært like tilgjengelig som tidligere. Enhetene opplever at gravide arbeidstakere oftere blir sykemeldt tidlig i svangerskapet og at de ikke har god nok dialog med jordmor og lege. Det vil utarbeides rutiner for oppfølging av gravide med trekantsamtaler, leder, den gravide og jordmor.

Enhetene jobber kontinuerlig med ulike nærværarbeidstiltak og vil trekke frem følgende eksempler:

- Tidlige dialogmøter ved sykefravær hvor BHT deltar
- Bruker skjemaet leder før lege aktivt
- Gjennomgang av sykefravær rutiner på personalmøter
- Positivt fokus på hva den ansatte kan bidra med selv ved tilbakekomst i arbeid etter sykefravær
- Jobber med en kultur der man blir sett og hørt

Fravær ved sykt barn/ barnepasser 2018 - 2024

Antallet omsorgsdager har økt betraktelig de siste årene, og antall omsorgsdager øker også i 2024. Under Corona var det midlertidig innvilget økt antall omsorgsdager fra staten, dette ble avsluttet 31.12.22. I de to årene i etterkant har antallet brukte omsorgsdager likevel fortsatt å øke. Det virker som det er en lavere terskel for å holde barn hjemme ved sykdom enn før Corona. En annen forklaring kan være at vi har og fortsatt vil ha en turnover i kommunen hvor flere går av med pensjon, og hvor det kommer inn mange unge ansatte som er i en livsfase med småbarn og dermed gir en økende grad av omsorgsdager. Fortsatt kan vi se at fordelingen mellom foreldre ved barns sykdom er at mor er hjemme, og at det er størst andel kvinner som tar ut omsorgsdager. I Ørland kommune er den største andelen av ansatte kvinner.

Note 10 Anleggsmidler

Tall i 1000 kroner	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Helseplatt -formen	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.by gg, sykehje m mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2024	38 168	56 161	27 261	118 185	2 052 828	774 023	249 166	3 315 791
Årets tilgang	5 991	12 805		2 282	105 484	5 569		132 132
Årets avgang					1 500			1 500
Anskaffelseskost 31.12.2024	44 159	68 967	27 261	120 467	2 156 812	779 592	249 166	3 446 423
Akk avskrivninger 31.12.24	26 328	37 902	2 735	69 745	467 415	227 441	313	831 879
Netto akk. og rev. nedskrivninger					0	0	0	0
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.24	26 328	37 902	2 735	69 745	467 415	227 441	313	831 879
Bokført verdi pr. 31.12.2024	17 831	31 065	24 526	50 722	1 689 397	552 151	248 852	2 614 544
Årets avskrivninger	5 972	2 887	900	4 730	53 235	15 927		83 651
Årets nedskrivninger							0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Note 11 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Ørland kommune har utarbeidet etterkalkyle for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)".

Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

= Resultat før gebyrinntekter

- Gebyrinntekter

= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2024 var denne lik 4,350 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2024 i sin helhet være disponert innen 2029.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylene som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2024 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2024

Etterkalkylene for 2024 er basert på regnskap datert 13. februar 2025 (tall i hele kroner).

Etterkalkyle selvkost 2024	Vann	Avløp	Feiing		Totalt
Direkte driftsutgifter	17 759 635	9 647 040	2 474 798		29 881 473
Avskrivningskostnad	11 092 285	4 407 161	0		15 499 446
Kalkulatorisk rente (4,35 %)	14 730 360	4 264 819	0		18 995 178
Indirekte driftsutgifter (netto)	718 407	425 635	48 772		1 192 814
Driftskostnader	44 300 686	18 744 654	2 523 570		65 568 911
- Øvrige driftsinntekter	-313 097	-23 257	0		-336 355
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	43 987 589	18 721 397	2 523 570		65 232 556
Gebyrinntekter	40 564 097	18 254 264	2 097 870		60 916 231
Resultat	-3 423 492	-467 133	-425 700		-4 316 325
Finansiell dekningsgrad i %	92 %	98 %	83 %		93 %
Selvkostfond 01.01	12 626 075	-3 080 589	448 449		9 993 935
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-3 423 492	-467 133	-425 700		-4 316 325
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	474 773	-144 166	10 249		340 856
Selvkostfond 31.12	9 677 356	-3 691 888	32 998		6 018 466

Etterkalkyle selvkost 2024	Private planforslag	Bygge- og delesak	Oppmåling	Forurensnings myndighet	Totalt
Direkte driftsutgifter	1 451 774	3 754 326	1 803 312	1 061 578	8 070 989
Indirekte driftsutgifter (netto)	98 977	376 715	103 929	69 818	649 438
Indirekte avskrivningskostnad	2 825	5 650	5 650	0	14 125
Indirekte kalkulatorisk rente	430	860	860	0	2 151
Driftskostnader	1 554 006	4 137 550	1 913 751	1 131 396	8 736 703
- Øvrige driftsinntekter	-84 732	0	-19 500	0	-104 232
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 469 274	4 137 550	1 894 251	1 131 396	8 632 472
Subsidiering	1 094 899	770 729	1 090 230	0	0
Gebyrinntekter	374 375	3 366 822	780 390	763 665	5 285 252
Resultat	0	0	-23 631	-367 731	-3 347 220
Finansiell dekningsgrad i %	25 %	81 %	41 %	67 %	61 %
Selvkostfond 01.01	0	0	23 631	1 369 783	1 393 414
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	-23 631	-367 731	-391 362
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	0	0	51 587	51 587
Selvkostfond 31.12	0	0	0	1 053 639	1 053 639

Etterkalkylene for 2024 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet Momentum by Visma som har mer enn 21 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost.

Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Etterkalkyle selvkost 2024	Slam	Renovasjon husholdning	Renovasjon fritid	Renovasjon kommunal næring
Salgsinntekt	6 053 378	20 350 142	2 953 100	1 944 020
Annen driftsinntekt	72 906	648 399	81 393	33 705
Sum driftsinntekter	6 126 284	20 998 540	3 034 493	1 977 726
Direkte driftsutgifter	5 223 025	16 221 653	2 248 452	1 480 514
Avskrivning	64 147	1 823 624	391 297	236 354
Kalkulatorisk rente - 4,35 %	159 027	546 028	78 957	51 156
Indirekte driftsutgifter	600 400	2 061 512	298 100	193 135
Sum driftskostnader	6 046 598	20 652 818	3 016 806	1 961 159
Selvkostresultat	79 686	345 722	17 687	16 567
Selvkostfond 01.01.2024	-472 131	666 238	493 087	127 715
Bruk / Avsetning til selvkostfond	79 686	345 722	17 687	16 567
Kalkulert rente selvkostfond	-8 536	22 010	11 109	3 138
Selvkostfond 31.12.2024	-400 981	1 033 970	521 883	147 420

Note 12 Rentesikring

Lånereferanse	Beløp (tall i hele kroner)	Utløper	Betaler	Mottar	Formål	Finans reglement
Nordea 1760165/3658036	25000000	02.01.2024	1,70 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1360386/3658030	10000000	23.05.2024	2,97 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1470966/3658050	90000000	22.08.2024	1,85 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1760173/3658038	25000000	02.01.2025	1,79 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 2000900/3658044	30000000	04.08.2025	1,66 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1600540/3658052	90000000	01.10.2025	2,38 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Danske Bank 46646062FO- BDRYZ	40000000	02.01.2026	2,07 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1646583/3658054	90000000	02.01.2026	1,85 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1760174/3658040	25000000	02.01.2026	1,87 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Danske Bank 46646087FO- BDRZ0	35000000	04.01.2027	2,12 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1235809/3658056	9000000	10.07.2028	5,39 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 1082313/3658028	70000000	01.11.2028	4,99 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5
Nordea 2000903/3658046	50000000	03.09.2029	1,78 %	NIBOR3M	Kontantstrømsikring	Pkt. 7.5

Note 13 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12. (tall i tusen)	Utestående 01.01. (tall i tusen)	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
<i>Utlån finansiert med innlån</i>					
Boligsosiale formål (startlån)	182 627	175 423			
Sum lånefinansierte utlån	182 627	175 423			
<i>Utlån finansiert med egne midler</i>					
Sosiallån	345	265			
Ansvarlig lån FosenKraft AS	33 586	51 952			
Lån Kopparn Utvikling AS	2 000	27 000			
Lån Austerli Bjugn hestesportsklubb	629	629			
Likviditetslån	4 000				
Sum egenfinansierte utlån	40 560	79 846			
Sum	223 188	255 269			

Note 14 Langsiktig gjeld

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12 (tall i tusen)	Løpetid	Rentefot	Refinansiering* (tall i tusen)
Lån til egne investeringer	1 746 317	25	5,19 %	410 000
Lån til andres investeringer	32 207	25	5,19 %	
Lån til innfrielse av kausjoner				
Lån til videre utlån	253 436	41	4,53 %	
Finansielle leieavtaler				
*Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.				

Note 15 Avdrag på lån

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag (tall i tusen)	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	70 156
Betalte avdrag	45 712
Differanse mellom beregnet, korrigerte og betalte avdrag	24 444
Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12	2 318 601
Bokført verdi lånegjeld 31.12	2 169 671
Avskrivninger	83 651

Note 16 Ytelser til ledende personer

	Brutto lønn
Kommunedirektør	1 470 000
Ordfører	1 171 000

Note 17 Godtgjørelse til revisor

	Godtgjørelse
Revisjon	1 237 002
Rådgivning	
Sum	1 237 002

Note 18 Salg av finansielle anleggsmidler

	TrønderEnergi Vekst Holding AS
Antall solgte aksjer	76687
Salgssum pr. aksje	2 235
Inntektsført i driftsregnskapet	0
Inntektsført i investeringsregnskapet	171 395 445
Sum inntektsført salgssum	171 395 445

Organisasjon og utvikling

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Organisasjon og ledelse	6 522	7 946	8 202	6 994
IKT	14 851	13 697	11 691	15 139
Personal	4 661	6 135	6 465	6 654
Dokumentforvaltning	9 025	8 091	8 267	8 395
Organisasjon og utvikling	35 059	35 869	34 625	37 182
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	-2 384	-2 049	532	-1 787
Sum området	32 675	33 820	35 157	35 395

Organisasjon

I dette området har man valgt å legge alle fellesutgifter som tilhører enhetene i kommunen. Her ligger blant annet området for frikjøp av tillitsvalgte med rett til frikjøp etter Hovedavtalen, som per i dag utgjør 3,16 årsverk. Ellers ligger kostnader til bedriftshelsetjeneste (Medco dinHMS), arbeidsmiljøtiltak / opplæringsmidler som tilhører felles skolering i alle enhetene i kommunen med mer. Også utgifter for felles lisenser, kontingenter og medlemskap på tvers av alle enheter.

IKT

IKT består av 3 ansatte og 2,5 årsverk. Vi har i tillegg en tjenesteavtale med Fosen IKT som drifter serverpark og har hoved leveransen av IKT tjenester til Ørland kommune.

Arbeidsoppgavene omfatter:

- Drift av kommunens nettverk
- Planlegging, tilrettelegging og støtte til utbygging for bredbånds- og mobildekning i kommunen.
- Daglig driftsstøtte
- Administrering av telefoniløsning og innkjøp av dette til alle ansatte
- Veiledning og oppfølging til ansatte innen IKT.
- Informasjonssikkerhet og GDPR
- Oppgaven som personvernombud ivaretas med 20 % stilling. Personvernombudets oppgaver er å informere og gi råd til den behandlingsansvarlige, samt kontrollere at regelverket blir etterlevd.

Personal

Personaltjenesten består av 3 ansatte og 2,8 årsverk. I tillegg kjøper vi tjenester av Fosen lønn. Over budsjettet til personal lønnes lærlinger.

I 2024 har fokuset vært å ta unna driftsoppgaver som Personalhjelp Ørland. Det er mange oppgaver som løses på vegne av alle enheter. Det er kommet inn og behandlet ca 1 200 saker på personalhjelp@orland.kommune.no i 2024. Denne postkassen har fått positive tilbakemeldinger.

Avdelingen har jobbet mye med heltidskultur, tjenestestyrte bemanningsplanlegging og opplæringstiltaket fra assistent til helsefagarbeider, samt bistått i nedbemanningsprosesser og vanskelige personalsaker.

Fagenheten bistår alle enheter i kommunen med faglig bistand som utarbeiding av arbeidsavtaler, beregning av lønnsansiennitet, veiledning og bistand i arbeidet med sykmeldte, samt utarbeiding av stillingsannonser, konflikthåndtering, med mer.

Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen ble i 2024 endret fra enhet til avdeling under området for økonomi og virksomhetsstyring, iht vedtatte organisasjonsendring. Avdelingen er en del av fellestjenestene som ivaretar interne og eksterne funksjoner og tjenester innenfor områdene arkiv, politikk, valg, kommunikasjon og Innbyggerdialog og delegert saksbehandling.

Kommunikasjon og innbyggerdialog med 1,8 årsverk vil fra 2025 være tatt ut fra Dokumentforvaltningen og organisert direkte under ny enhetsleder for organisasjon og virksomhetsstyring.

Avdelingen arbeider ut fra lov og reglement som styrer tjenesteområdene og den offentlige forvaltningen, spenner over mange fagområder og ivaretar flere ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor sitt ansvarsområde.

Dokumentforvaltningen hadde i 2024 totalt 10 ansatte fordelt på 9,3 årsverk. Budsjettrammen for Dokumentforvaltningen var på 8 266 mill. og budsjettrammen for politiske styringsorganer var på 7 553 mill.

Det er levert godt på intern og ekstern tjenesteproduksjon, rutineutvikling, opplæring og support til kommunens saksbehandlere, enheter og avdelinger og på tjenester, informasjon og service til kommunens innbyggere.

Avdelingens ansvarsområder for Dokumentforvaltningen ansvar 120 – 123 gikk med et merforbruk på 1,0 mill kroner i 2024. Avdelingens ansvar for politiske styringsorganer ansvar 010 – 099 gikk med et mindreforbruk på 1,1 mill kroner i 2024.

Avdelingen inngikk avtale med Kvalifiseringsenheten i Ørland om å motta en person på språkpraksis/arbeidspraksis i en periode på 3 måneder våren 2024. Praksisperioden ble gjennomført i henhold til avklarte mål og forventninger.

Avdelingen har administrativt ansvar for krisestøtteverktøyet RAYVN som ble innført i 2023, samt ansvaret for kursing og opplæring for brukere av verktøyet, et arbeid som pågår kontinuerlig. Avdelingen har i tillegg loggføreransvaret i kriseledelse og OPS.

Det ble i 2024 saksbehandlet og organisert for 10 borgerlige vielser.

I forhold til delegerte arbeidsoppgaver innenfor alkoholloven, serveringsloven og tobakkskadeloven, har Ørland kommune i utgangen av 2024 totalt 19 faste serveringsbevillinger, 14 skjenkebevillinger og 13 salgsbevillinger. I tillegg til de faste bevillingene er det i løpet av beretningsåret saksbehandlet 64 ambulerende skjenkebevillinger/enkeltanledninger (enkelte vedtak har flere arrangementer).

Ny bevillingsperiode ble videreført for salgs- og skjenkebevillinger for perioden 01.10.24 – 30.09.28.

Ifølge alkoholforskriften § 9-7 skal salgs- og skjenkestedene kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Kravet er at kommunen skal utføre tre ganger så mange kontroller som det er salgs- og skjenkesteder i kommunen. Det er blitt gjennomført 88 kontroller i 2024.

Det ble gjennomført et møte i ansvarlig vertskapsmøter i 2024. Tanken er å ha to møter per år, men på grunn av permisjon ble det ikke nok ressurser til å gjennomføre flere. Ansvarlig vertskap er godt mottatt av bevillingsinnehaverne.

Det ble gjennomført 17 kunnskapsprøver som omhandler salg, skjenking eller serveringsvirksomhet.

Endring av kommunal forskrift til serverings- og alkoholloven for Ørland kommune har vært på høring i 2024, med høringsfrist 08.01.25. Forskriften vil bli sluttbehandlet i kommunestyret 2025.

Dokumentforvaltningen er politisk sekretariat for alle styrever, råd og utvalg i Ørland kommune, og det har som alltid vært høy aktivitet på den politiske møtefronten. I alt ble det gjennomført 128 politiske møter i kommunens styrever, råd og utvalg i 2024.

Avdelingen har det administrative ansvaret for gjennomføring av valg i Ørland kommune. Det ble ikke gjennomført valg i 2024, men forberedelsene til Stortingsvalget 2025 ble startet.

Avdelingen har også ansvaret for arbeidet med saker som gjelder periodevist valg av meddommere, skjønnsmedlemmer, forliksrådsmedlemmer og jordskiftemeddommere. I 2024 ble det gjennomført nye valg for perioden 2025 – 2028. Valgene ble registreres i portalen for meddommerutvalg.

Dokumentforvaltningen utarbeidet i 2024 en informasjonsforvaltningsstrategi for Ørland kommune. Strategien ble vedtatt på slutten av året, med ikrafttredelse 1. januar 2025. Kommunen har også ferdigstilt bevarings- og kassasjonsplan (BK-plan) for kommunen i løpet av året.

Arkivplanen for Ørland kommune er fortsatt under arbeid. Arbeidet var forventet ferdigstilt i 2024, men ble sterkt forsinket da en ny versjon av arkivplan.no ble innført. Kommunen opplevde såpass store avvik mellom forventet funksjonalitet for arkivplanløsningen og det faktiske produktet at vi reklamerte og ble løst fra kontrakten for systemet. Vi jobber nå med å finne felles løsninger med de andre kommunene i Fosen-samarbeidet. Det er her et stort potensial for å dele informasjon og data, slik at arbeidsmengden for hver enkelt kommune blir vesentlig redusert. En annen viktig faktor er at det i 2025 skal utredes mulighetene for blant annet felles arkivtjenester for Fosen-kommunene.

Kommunen behandlet 147 innsynskrav i 2024. 24 av innsynskravene var krav om partsinnsyn i opplysninger fra skolegang, barnehage og lignende, mens de resterende var generelle innsynskrav etter offentleglova, samt partsinnsyn i byggesaker.

Dokumentforvaltningen la i 2023 ned et betydelig arbeid i å heve kvaliteten på kommunens innsynsbehandling. Det er teknisk lagt til rette for at innsynskrav er ekstra synlige i ACOS Websak, og informasjonen på kommunens nettsider samt elektroniske skjema har blitt forbedret. Vi har i 2024 sett god effekt av disse, ved at majoriteten av innsynskrav behandles innenfor saksbehandlingsfristene. Vi har også lagt ned stor innsats i å veilede saksbehandlere og ledere i innsynsbehandling, noe som har økt kunnskapsnivået og redusert saksbehandlingstiden merkbart.

Det har vært og er et stort fokus på utvikling og effektivisering av kommunens bruk av saksbehandlings-systemet Websak. Arbeidet med digitalisering og automatisering er en kontinuerlig prosess, som har som mål å redusere mengden manuelle arbeidsoppgaver, minimere menneskelige feil og å heve kvaliteten på arkivdanningen. Dette må blant annet ses i sammenheng med krav om reduksjon av arkivet med 0.7 stillinger (500.000 kr). Et viktig grunnlag for digitaliseringsarbeidet har vært innføringen av Websak 9, som opprinnelig ble planlagt gjennomført våren 2024, men som først skjer i 2025. Leveransene på dette området har derfor vært mindre enn forventet i 2024.

I 2023 var Dokumentforvaltningen pådriver for at IKA Trøndelag bidro til utviklingen av en innsynsløsning for opplysninger i fagsystemer innen helse som ikke ble overført til helseplattformen ved innføring av denne. IKA Trøndelag, Trondheim kommune og IKA Møre og Romsdal har i 2024 utviklet en slik innsynsløsning for fagsystemet Gerica, som ble presentert på IKA Trøndelags høstkonferanse i desember. I tillegg til Dokumentforvaltningen har kommunalområdet for helse og familie har bidratt inn til prosjektet med system- og helsefaglig kompetanse.

Når det gjelder kommunens hjemmeside fungerer arbeidsflyten godt når det gjelder produksjon og publisering av nyhetssaker på hjemmesiden (og Facebook). Enheter og avdelinger som ønsker å få saker omtalt har sendt sine innspill til kommunikasjon@orland.kommune.no for bistand med videre bearbeiding, utlegg og publisering.

Retningslinjer for bruk av sosiale medier som følges, skjønt Facebook som kanal gir noen utfordringer med tanke på lite konstruktiv Innbyggerdialog (kommentarfelt) som gjør at en tett dialog og drøfting innad i kommunikasjonsavdelingen har vært viktig. Ellers har det blitt publisert jevnt med innhold på Facebook og Instagram som våre valgte sosiale medier kanaler.

Kanalstrategien (førsteutkast) ble ferdigstilt i 2024, og overlevert til kommunedirektørens ledergruppe og enhetslederne for tilbakemeldinger, og vil trolig bli vedtatt tidlig 2025.

Ørland kommune inngikk et samarbeid med et webutviklingsfirma (Cure AS), og skal i samarbeid med Roret KF, re-lansere nettsiden www.orland.no, (destinasjonsutviklingsarbeid) arbeidet kom godt i gang i 2024 og re-lanseringen vil finne sted i løpet av våren 2025.

Kommunikasjon og Roret KF samarbeider om å drifte Instagram- profilen «Visit.orland» - hvor målet er å styrke Ørland som destinasjon.

Kommunikasjonsrådgiver har ukentlig deltatt i kommunedirektørens ledergruppe, noe som har vært nyttig for kommunen i sin helhet for å ha overblikk over hva som rører seg i organisasjonen, samt være i forkant med tanke på hva som bør kommuniseres ut både eksternt og internt.

Dokumentforvaltningen fortsetter med å på arbeidsmiljøsidens ivareta tiltaket «refleksjon satt i system» med faste refleksjonsmøter i uken. Det jobbes fortsatt samlet for område Økonomi og virksomhetsstyring med etterlevelse av tiltaksplaner i henhold til resultatet av 10.faktor medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 2022. Tiltaksplanen er satt opp som fast punkt på områdetets månedlige LTV-møter.

Sykefraværet i Dokumentforvaltningen for 2024 viser et tall på 14,52 %. Det er flere og sammensatte årsaker til det høye sykefraværet. Avdelingen jobber kontinuerlig med tiltak og har høyt fokus på nærværarbeid, tilrettelegging for den enkelte og forsøker å legge til rette for hybrid arbeidshverdag der dette er et behov, for å prøve å redusere sykefraværet.

Arbeidsoppgaver og prosjekter er ellers gjennomført i henhold til kommunens styringsdokumenter og mål for avdelingen i 2024. Oppgaver det ikke har vært mulig å få ferdigstilt i løpet av beretningsåret ferdigstilles så snart det lar seg gjøre.

Avdelingen har i tillegg til egne oppgaver og prosjekter, deltatt i flere av organisasjonens overordnede prosjekter gjennom året.

Helse og familie

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Administrasjon og forvaltning	14 433	11 335	-3 039	25 149
Sykehjem og heldøgns omsorg	98 356	95 121	97 758	103 231
Hjemmebasert omsorg	95 916	87 071	88 416	80 516
Oppfølgingstjenesten	64 281	67 697	67 616	61 667
Familiehelse	54 829	48 085	50 764	51 528
Helse og omsorg	327 815	309 309	301 515	322 092
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	-1 511	984	2 090	1 882
Sum området	326 304	310 293	303 605	323 974

Overordnet mål og ambisjoner:

Kommunen har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder og diagnose. Tjenestene som leveres skal være av faglig god kvalitet og tilfredsstillende krav i lov og forskrift relevant for tjenesteområdene. For å kunne ivareta samfunnsoppdraget med å gi pasientene og brukernes helse og omsorgstjenester også i fremtiden, er det behov for kontinuerlig utvikling og forbedring. Samt fokus på fag- og kompetanseutvikling blant ansatte.

2024 har vært et år preget av flere utfordringer, det har blant annet vært en stor økning i etterspørselen etter tjenester i alle enhetene, noe som tidvis har ført til kapasitetsutfordringer og behov for prioriteringer. Samtidig har det vært en stor økning i ressursbehovet knyttet til pasienter/brukere som har behov for kontinuerlig bemanning, både i sykehjem og hjemmetjenesten, en ser også en økning tjenestebehovet hos brukerne tilknyttet oppfølgingstjenesten. 2024 har vært preget av høyt sykefravær og få vikarer, noe som medfører økt bruk av overtid og forskjøvet vakt. Noe som igjen medfører økt belastning på ansatte, behovet for fagkompetanse har medført bruk av vikarbyrå. Det er kun leid inn fra vikarbyrå når det har vært tvingende nødvendighet for å kunne ivareta pasientenes behov og ha tilstrekkelig helsefaglig kompetanse.

Kommunalområdet har et merforbruk i 2024 på 16 MNOK. Merforbruket er i all hovedsak knyttet til utfordringen med bemanning og tilstrekkelig kompetanse, økningen i antall pasienter som har behov for hjelp og et økt tjenestebehovet til den enkelte som allerede mottar helse og omsorgstjenester. Dette har medført at en har hatt behov for å leie inn helsepersonell fra vikarbyrå, i 2024 har helse og familie leid inn sykepleier for 16,1 MNOK, 2,9 MNOK er knyttet til tjenester til en enkelt pasient. I tillegg er det kjøpt leger for 5,7 MNOK.

Kommunedelplan helse og familie

Satsningsområdene i kommunedelplanen for helse og familie viser hvilken innsatsområder det skal satses på for å nå kommunalrådets overordnede mål, gode og forsvarlige helse og omsorgstjenester både for dagens og fremtidens generasjoner.

- Samskaping og medvirkning
- Forebygging og mestring
- Fremtidsrettede helsetjenester
- Kompetanse og rekruttering
- Ørland 2034 er klimanøytral

Planen ble vedtatt i mai 2024. Arbeidet med å finne gode måleindikatorer som gir status for tjenesten er under utarbeidelse og vil revideres årlig i forbindelse med budsjett.

Utvikling av temaplaner er iverksatt og tiltak for tjenesteutvikling ses i sammenheng med kommunedelplanens uttalte mål og strategier.

Tjenestetildeling - pasientforløp - døgnbøter

Ny tildelingsmodell er under utprøving fra 1. september 2024. En opplever gode resultater og tettere oppfølging ved ny modell, men det er tidvis utfordrende grunnet sykefravær. Tjenestebeskrivelsene er under utarbeidelse, sammen med ny mestringstrapp. Dette arbeidet forves avsluttet i løpet av høsten 2025.

Våren og sommeren var preget av manglede plass i institusjon, både korttidsopphold og langtidsopphold i sykehjem. Ørland kommune har også i 2024 hatt utgifter knyttet til utskrivningsklare pasienter på St. Olavs hospital. Utgiftene har gått betraktelig ned, sammenlignet med 2023 og det er fakturert for 400 døgn og kostnaden er beregnet til 2.298.000 kr for 2024. I 2024 har Ørland kommune klaget på 135 døgn med bøter og fikk medhold i 106 av de påklagde døgnene. Det er ikke kjøpt korttidsplass i annen kommune.

Oppgaveforskyvning og muligheten for endret arbeidsplan

Helse og familie står over store utfordringer med å løse oppgavene i fremtiden. Det forventes en dobling av antall innbyggere over 80 år fra 2024 til 2050. Den økte andelen eldre sammen med det økte behov for helse og omsorgstjenester blant yngre gjør at det ikke vil være mulig å levere tjenestene på lik måte som i dag i fremtiden. Helsepersonellkommisjonene har konkludert med at det er nødvendighet med umiddelbare tiltak for å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste mot 2040. Dette inkluderer blant annet tiltak knyttet til oppgavedeling og arbeidstidsordninger.

Ørland kommune er med i KS sitt Tørn nettverk. I prosjektet deltar langtids sykehjemsavdeling Dr. Sauers vei 24. Målet er å tilrettelegge for en enda mer bærekraftig virksomhet ved å øke heltidsandelen og antall ansatte med formell helsefaglig kompetanse. Prosjektet skal i hovedsak se på en bedre oppgavefordeling mellom ulike profesjoner, muligheter for endring av arbeidstid og bemanningsplan ut fra pasientens behov for tjenester. Det omfatter også å organisere en mer tilfredsstillende arbeidshverdag og mulighet for å imøtekomme ansatte sitt behov i arbeidsplanen.

Ørland kommune har siden 2021/22 jobbet for å gå fra deltidskultur til heltidskultur, gjennom prosjektet "Kvalitet i tjenestene - Heltidskultur". Prosjektet gir veiledning og opplæring i hvordan vi kan arbeide med utvikling av heltidskultur i egen kommune. Prosjektet blir fulgt opp med følgeforskning av Moland med team. Målet er at minst 70 % av medarbeiderne skal jobbe i 100 % stilling. Arbeidet er forankret i Partssammensatt utvalg og kommunestyret, og prioriterer helse- og omsorgstjenestene.

Forskningsprosjektet:

«Brukere og pårørendes medvirkning og samskapning av kommunale helse og omsorgstjenester».

Forskningen er et samarbeid mellom Norges forskningsråd, Høgskulen på Vestlandet (HVL) og Ørland kommune og vil lede frem til en offentlig doktorgrad. Kandidaten som tar offentlig ph.d har skrevet to artikler som ble publisert i tidsskriftene «Fokus på familien» og «Nordisk tidsskrift for velferdsforskning» i 2024. Artikkel

tre er skrevet ferdig og er inne i review hos et nordisk tidsskrift. Det er gjennomført forskningsformidling, veiledning og undervisning både i egen kommune, i det akademiske miljøet og på nordisk konferanse.

KEKK

KEKK står for klinisk etisk komitè i kommunen. KEEK er et rådgivende organ der vanskelige etiske dilemmaer kan drøftes etter egne drøftingsmodeller. KEEK er ikke behandler, beslutningsmyndighet eller klageinstans i kommunen, men vil kunne se på ulike etiske spørsmål. De som kan melde inn saker er helsepersonell, pasienter og pårørende. De involverte parter må gi sitt samtykke til å få saken drøftet i KEEK. Sakene kan drøftes anonymiserte eller med de involverte partene til stede på deler av drøftingen. I etterkant blir det sendt ut et referat med vurdering av det etiske dilemmaet og med anbefalinger eller handlingsalternativer. KEEK bidrar gjerne med kompetansebygging angående etisk refleksjon i enheter.

Faglig utvikling

Det er avgjørende å legge til rette for at medarbeiderne kan utvikle sin kompetanse innenfor ulike fagfelt og kompetanseområde. I en tid der rekruttering er spesielt utfordrende, er det viktig å bruke ressurser på ansatte som ønsker kompetanseheving både for personlig vekst og for økt kvalitet i tjenesten. Det vil alltid være en balansegang i forhold til hvor mange som kan ta utdanning samtidig, men vi tilstreber å gi så mange som mulig muligheten til grunnutdanning eller videreutdanning samtidig som de er i arbeid. I 2024 har 13 ansatte gjennomført kurset fra assistent til helsefagarbeider og tatt fagprøven og 3 venter på godkjenning for å gå opp til fagprøve. 4 ansatte tar bachelor i sykepleie, 1 tar bachelor i vernepleie, 1 går masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie, 3 tar lederutdanning, 13 har gjennomført demensomsorgens ABC, 1 er ferdig utdannet jordmor og 1 har startet. 2 har startet på master innenfor fysioterapi, 2 er ferdig med videreutdanning innen psykisk helse og. Alle enheter tar imot og følger opp studenter og læringer gjennom året. I tillegg har kommunalområdet gjennomført flere prosjekter og tiltak med mål om økt kompetanse hos ansatte og økt faglig kvalitet i tjenesten.

Fremtidens helsebygg

Prosjektforslag fremtidens helsebygg ble lagt frem for kommunestyret i november 2024. Forslaget er utarbeidet på bakgrunn av bestillingen fra kommunestyret i sak om budsjett for 2024: *“Planlegging av nytt helseprosjekt Ørland skal ferdigstilles innen oktober 2024, inkludert tomtevalg og organisering av byggeprosjektet. Dette arbeidet skal sikre at igangsetting av byggingen kan starte på kort varsel uten unødvendige forsinkelser”*. Prosjekt forslaget innebærer både nybygg og ombygging av eksisterende fasiliteter ved Ørland Medisinske senter og Bjugn helsesenter. Hovedmålet er å skape et moderne, effektivt og bærekraftig helsebygg som kan tilby et bredt spekter av tjenester til kommunes innbyggere. Det innebærer blant annet hensiktsmessig samlokalisering og effektivisering, bruk av velfersteknologi og en utforming med tanke på effektiv forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling. Investeringsrammen ble i prosjektforslaget økt fra 250 MNOK inkludert merverdiavgift til 370 MNOK. Når saken ble behandlet i kommunestyret ble den utsatt og administrasjon ble bedt om å gjennomføre et folkemøte før ny behandling tidlig i 2025.

Brukerundersøkelsen

Høsten 2024 er det gjennomført brukerundersøkelser i alle enhetene. Det har vært varierende svarprosent og noen avdelinger har opplevd at svarprosenten er så lav at de ikke får ut resultat fra undersøkelsen. De avdelingene som har fått rapport med resultat har jobbet med eget resultat i lokal LTV gruppe. Arbeidet med forbedringstiltak ut fra tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende fortsetter i 2025.

Administrasjon

Koordinerende enhet ivaretar dialogen med innbyggerne i forbindelse med søknader om kommunale helse og omsorgstjenester og sørger for saksbehandling og vedtak i henhold til helselovgivningen.

Koordinerende enhet har fokus på god kartlegging av innbyggere, for å sikre bærekraftige og riktige tjenester. Dialogen med spesialisthelsetjenesten ivaretas her og de har et overordnet ansvar for å sikre samhandling internt og eksternt, til innbyggerens beste. Fokus på brukers ressurser og potensiale er utgangspunktet når nye brukere skal kartlegges og tildeles helsehjelp. I tillegg har koordinerende enhet ansvar for fag – og tjenesteutvikling for hele helse og familie og ivaretar funksjonen pårørendekoordinator. Systemansvarlig for Helseplattformen og GAT (turnusprogrammet) hører til i stab, sammen med folkehelsekoordinator og kommuneoverlege. De jobber tett med alle enhetene i helse og familie ut fra enhetenes behov. Tjenesteområdet har et merforbruk relatert til lisenser og fagprogram.

Ansvaret leverer et merforbruk som er knyttet til splitting av tidligere enhet forvaltning, der utgifter som tilhører andre enheter er utgiftsført på administrasjon. Dette innebærer tjenester som personlig assistanse, BPA, avlastning utenfor institusjon og støttekontakt. Samtidig har ansvaret et merforbruk knyttet til kjøp av lisenser, herunder fagspesifikke lisenser som journalsystem, velferdsteknologi som nattugle, komp og turnusprogram. Merforbruket knyttet til lisenser vil vedvare inn i 2025 og krever tiltak for å oppnå balanse.

Familiens hus og legetjenesten

Familiens hus og legetjenesten har ansvar for legekontor, helsestasjon, skolehelsetjeneste og svangerskapsomsorg, rus, psykisk helse, fysio- og ergoterapitjeneste, hverdagsrehabilitering og hjelpemiddel teknikere. Forebyggende tjenestene som familieveiledning, helsesykepleiere på alle skoler, sammen med loser i skolen er viktige tilbud for innbyggerne i Ørland kommune. Det “nye” prosjektet som ambulerende Ungdomsteam har allerede vist resultat.

I oktober 2023 kom Nasjonal veileder for psykisk helsearbeid for barn og unge, veilederen sier at kommunen skal sørge for lavterskel psykisk helsetjeneste og helhetlig oppfølging tilpasset barn og unges behov. Familiehelse finansierer flere av sine årsverk gjennom prosjektmidler. Dette gjelder både jordmor og helsesykepleier i flyktningehelseteam, samt innen psykisk helse og rus.

Fra august har jordmortjenesten full jordmor dekning og vil for første gang kunne ha vakt hele sommeren, og den vakante helgen er nå dekket.

Familiehelse har ansvar for helseberedskap og psykososialt kriseteam. Det har i 2024 vært flere små hendelser der det Psykososiale kriseteamet har hatt oppdrag. For å skape større robusthet, har vi flere nye medlemmer og holder nå på med opplæring. Vi hadde en EPS (Evakuerte og pårørende) øvelse i januar 2024. I tett samhandling med Psykososialt kriseteam i Åfjord, Indre Fosen og Frivilligsentralen i Ørland. I 2023 har Ørland legetjeneste ansatt systemansvarlig ansvarlig lege og felles avdelingsleder for legekantorene. Det ble også inngått nye avtaler med legene, noe vi ser positive resultater av. Det har vært full legedekning i siste del av 2024. Legetjenesten prøvde ut Nordsjøturnus, men ser at det ble for dyrt og uhensiktsmessig. Fra 2025 har vi ingen i Nordsjøturnus.

Tjenesteområdet leverer et overforbruk i 2024 knyttet til:

- Store utgifter på Nordsjøturnus og legevikarer
- Legeavtaler
- Legevakt
- Helsestasjon/ prosjekt

Hjemmetjenesten

Hjemmebasert omsorg omfatter hjemmesykepleie, hjemmehjelp, dagaktivitetstilbud for hjemmeboende, hukommelsesteam, kreftsykepleier, diabetessykepleier, personlig assistanse, BPA, støttekontakt, avlastning utenfor institusjon og omsorgsstønad.

Årsturnus som en fleksibel turnusordning, ble videreført i 2024 og innført i alle soner. Ansatte har med årsturnus stor påvirkning på egen arbeidstid og fritid, samtidig som vi får styrt ressursene der det er nødvendig.

Det har i 2024 også vært venteliste på dagaktivitetstilbudet. Det er en økning av antall søkere til tilbudet, som er åpent fra mandag til fredag. I korte perioder har tilbudet vært stengt på grunn av ressursmangel. Tilbudet er åpent 5 dager i uken hvor 4 dager er forbeholdt hjemmeboende med kognitiv svikt og en dag i uka er støttekontakt i gruppe.

Brukere med vedtak på praktisk bistand har i store deler av 2024 ikke fått levert den tjenesten de har krav på. Med knapphet på ressurser har man vært nødt til å prioritere å gi helsehjelp framfor praktisk bistand og styrt ressursene dit.

Innovasjonsprosjektet om etablering av sykepleier poliklinikk med planlagt oppstart i 2024 er utsatt til 2025 og ses i sammenheng med ny organisasjonsstruktur.

Enheten leverer et merforbruk i 2024, som skyldes;

- Høyt sykefravær over tid. Dette har medført stort overforbruk på overtid
- Store kostnader knyttet til innleie av sykepleierkompetanse gjennom vikarbyrå. Det har ikke vært mulig å drifte tjenestene uten bruk av vikarbyrå i perioder
- Stor økning av brukere med store og sammensatte behov
- Økning i bemanning som ikke er lagt i budsjett
- Driftskostnader har økt ytterligere og mer enn forventet; drivstoffutgifter, leie av lokaler og strøm kostnader til leide lokaler

Oppfølgingstjenesten

Oppfølgingstjenesten består av miljøavdelinger for voksne, avlastningsbolig for barn og unge, samt Stranda aktivitetssenter. Tjenesten omfatter miljøarbeid; praktisk bistand, opplæring og veiledning med fokus på

egenmestring til både barn, unge og voksne med nedsatt funksjonsevne og ulike bistandsbehov. Det ytes særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere som krever heldøgnsomsorg.

Det er ved samtlige avdelinger innført årsturnus og halvårsturnus, som er en fleksibel turnusordning hvor ansatte har mulighet til å påvirke egen arbeidstid og fritid, samtidig som man kan styre ressursene der det er nødvendig. Dette gjøres også som en del av tjenestestyrte bemanning som fremmer kontinuitet, stabilitet og målrettet bruk av kompetanse hele året.

Oppfølgingstjenesten har store mangler tilknyttet bygninger. Standarden i omsorgsboliger og felles areal for brukere er dårlig, og det er flere mangler på personalfasilitetene. Dette påvirker driften og gjør det utfordrende å drifte effektivt og rasjonelt. Dårlig tilpassede bygninger kan også ses i sammenheng med en økning av avvik og trusler og vold i tjenesten.

Som del av fase 1 i fremtidens bo- og avlastningstjeneste ble det i 2024 satt opp personalbrakker i tilknytning til avdelingen. Det er en midlertidig løsning som skal fungere frem til en permanent løsning er på plass.

I 2024 har bo- og avlastningstjenesten tatt over flere helsetjenester i oppvekst, der ansatte i fra avlastningsbolig er med elever som har avlastning tjenester inn i skolen og gir helsehjelp. For de det gjelder ser vi at vi får et større helhetlig bilde, og at vi gir bedre sømløse tjenester.

Enheten leverer et mindreforbruk opp mot revidert budsjett for 2023. Dette grunnet endringer i tjenesten og refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester.

Sykehjem og heldøgnsomsorg

Enheten har ansvar for eldre som bor og oppholder seg i sykehjem og heldøgns bemannet omsorgsbolig. Det omfatter en korttidsavdeling med 20 plasser og tre langtidsavdelinger med til sammen 60 plasser. En av langtidsavdelingene er tilpasset pasienter med forsterket omsorgsbehov grunnet demenssykdom. Tilhørende støttefunksjoner i drift er aktivitetssenter, kjøkken, vaskeri og renhold.

Dr. Sauers vei 18-22 ble omgjort fra å være heldøgnsbemannet omsorgsboliger til sykehjem fra 1.juli.

Korttidsavdelingen Blå ble sertifisert som Livsgledehem for korttidspasienten 12.juni, etter å ha vært pilot i tjenesteområdet. Langtidsavdelingene, og heldøgns bemannet omsorgsbolig ved Bjugn Helsesenter ble re-sertifisert som Livsgledehem i mai.

Etisk refleksjon blir brukt som ledelsesmetode i avdelingene i ulike prosesser og aktuelle områder som for eksempel arbeidsmiljø og fagutvikling.

I utfordringen med å rekruttere, tilsette sykepleiere og annet helsepersonell ble det på slutten av fjor året etablert 1 årsverk ambulerende sykepleierteam og postverter. Grunnet frafall av ambulerende sykepleierteam og sykefravær i løpet av året ble funksjonen satt inn i ordinær drift både på korttids- og langtidsavdelingene. Postvert funksjon har nå fungert omtrent et år på korttidsavdelingen og på avdeling med forsterket demensomsorg med gode erfaringer. Jobber videre med å organiseres funksjonen enda bedre inn i driften.

Enheten er i prosess med å jobbe mot mer bærekraftige bemanningsløsninger der en har påstartet arbeidet med å se på oppgavefordeling og arbeidstidsordninger. Det samme gjelder for organisering av sykepleierteam innenfor langtidsavdelingene og to natt team bestående av personell både fra sykehjems- og hjemmesykepleie i hver av teamene. Natt team er lokalisert med et på Bjugn Helsesenter og et på Ørland sykehjem.

Det er i år som i fjor knyttet høye kostnader på fakturering av utskrivningsklare pasienter og noen få rehabiliteringsplasser på korttidsavdeling er kjøpt på starten av året. Dette i tillegg til en for lav tilgjengelig

ansatt beholdning og i perioder med merforbruk av ekstra personell grunnet overbelegg har det ikke vært mulig å opprette nye korttidsplasser. Budsjett for forbruksmateriell for område Helse og familie regnskapsførers til enheten sykehjem og heldøgnsomsorg med unntak av legekontorene. Her er det et merforbruk som også skyldes prisøkning. Det er også merforbruk på medikamenter av samme årsak.

Samlet sett i enheten er sykefraværet høyt som bidrar til økt belastning på personell, og som medfører overtidsbruk. Dette medfører økte kostnader, og merutgifter grunnet bruk av sykepleierkompetanse på natt fra vikarbyrå. Vikarbyrå ble også tatt i bruk tett opp under sommeravviklingen grunnet pasient situasjon som i hovedsak krevde 2-1 ressurser store deler av døgnet. Dette behov varte i ca 6. måneder. Dette og de allerede nevnte økonomiske faktorene er årsaker til at enheten har et merforbruk i 2024.

Sykefravær

Sykefraværet har vært vedvarende høyt, både korttidsfravær og langtidsfravær. En opplever også en økning i fraværet i avdelinger som tidligere har hatt lavt fravær. Det høye fraværet medfører økt bruk av overtid og forskjøvet vakt for å sikre forsvarlig helse og omsorgstjenester. Dette resulterer i en økt belastning grunnet merarbeid blant ansatte. Det har i perioder vært behov for å leie inn fra vikarbyrå.

Sykefravær er fast sak til oppfølging i avdelingene og enhetenes LTV-grupper. Der en har fokus på arbeidsmiljø som fremmer nærvær. Kommunenes prosedyrer for sykefraværsoppfølging følges og kommunens personalrådgivere, bedriftshelsetjeneste, NAV og fastlege involveres etter behov og i dialog med den sykemeldte. I 2024 har der vært gjennomført flere tiltak knytte til sykefravær og arbeidsmiljø, både i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivssenter.

Avviksmeldinger

Det er meldt 1121 avvik i 2024. Det er meldt flest avvik med alvorlighetsgrad middel. Ut fra kriteriene for valg av alvorlighetsgrad er flere avvik kategorisert for høyt. Det har vært et økt fokus på riktig alvorlighetsgrad og dette arbeidet vil fortsette. Det viktigere har uansett vært at avviket meldes. Fordeling ses under:

Lav	<u>281</u>
Middels	<u>552</u>
Høy	<u>288</u>

Det er meldt flest avvik i kategorien tjeneste – tjenestemottaker, etterfulgt av HMS. Et avvik kan ha innslag av flere kategorier, eksempelvis kan det omhandle både tjenestemottaker og HMS. Da kommer avviket i oversikten til begge kategoriene. Dette er årsaken til at fremstår som det er flere avvik i denne oversikten enn totalt antall meldte avvik. Fordeling ses under:

Tjeneste - tjenestemottaker	<u>568</u>
HMS	<u>532</u>
Organisasjon/internt	<u>256</u>
Personvern / Informasjonssikkerhet GDPR	<u>26</u>
Ytre miljø	<u>21</u>

Oppvekst og utdanning

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Administrasjon	1 799	1 620	-4 819	63 545
PPT	5 822	5 775	6 015	4 633
Grunnskoler	139 234	136 822	134 733	123 109
Kommunale og private barnehager	115 892	122 310	126 177	66 708
Kvalifiseringsenheten	-9 728	-3 251	857	-9 814
Barnevern	45 002	40 647	40 047	42 912
Oppvekst og utdanning	298 021	303 924	303 010	291 093
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	-7 737	-3 116	1 832	-4 955
Integreringstilskudd	47 708	43 556	39 919	47 775
SUM	39 972	40 439	41 750	42 820
Sum området	337 992	344 363	344 760	333 912

Overordna mål og ambisjoner

Vår viktigste oppgave er å gi barn og unge verdier, ferdigheter og den kompetansen de trenger for å kunne kjenne tilhørighet i samfunnet og få et godt liv. Vi skal legge til rette for og bidra til at alle barn og unge i Ørland kommune opplever inkludering, læring og lærelyst i et trygt og aktivt læringsmiljø i våre barnehager og skoler.

Vi skal legge til rette for god bosetting og integrering i samfunnet for våre nye innbyggere, og gi innvandrere og flyktninger, samt voksne med ulike læringsutfordringer et tilfredsstillende opplæringstilbud gjennom voksenopplæringen.

Dette er samfunnsoppdraget og målsettingen vi har jobbet etter i 2024.

Kommunedelplan for oppvekst og temaplaner

Kommunedelplanens satsingsområder utgjør kjernen i oppdraget og viser hvilke innsatsområder som er vesentlige for at vi skal kunne utføre oppdraget:

- Inkludering, læring og lærelyst
- Det profesjonelle fellesskapet
- God ledelse på alle nivå
- Foreldre som ressurs
- Ørland 2034 er klimanøytral

Kommunedelplan for oppvekst ble vedtatt høsten 2024 og det jobbes med å realisere planen i tråd med mål og strategier.

Det utvikles også ulike temaplaner for oppvekstområdet.

En tverrfaglig overordnet språkplan er under utvikling. Målet er å skape en felles ramme for god språkstimulering og språklæring. Målet er å styrke språkferdigheter gjennom samarbeid på tvers av sektorer. Skrivesenteret ved NTNU veileder prosessen, og planen skal iverksettes i løpet av 2025.

Faglig utvikling

Det er viktig at kommunen har ansatte med riktig og relevant kompetanse, og at ansatte får oppdatert og utviklet sin kompetanse jevnlig. Vi benytter Utdanningsdirektoratets ulike tilbud om videreutdanning for pedagogisk personale. Vi har ledere som tar rektor- og styrerutdanning og master i ledelse og spesialpedagogikk, og vi har medarbeidere som tar fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Ørland ungdomsskole er praksisskole og har studenter fra NTNU. De andre skolene og barnehagene tar imot studenter på forespørsel. Dette gir positive synergier i form av faglig samhandling mellom praksisfeltet og U/H-miljøet, med mulighet for rekruttering av pedagoger.

Vi har lærlinger i både barnehage og skole, noe som også er positivt og utviklende både for barnehagen, skolen og den enkelte lærlingen. Lærlingen får gjennomføre sin læretid i god samhandling med det lokale praksisfeltet, noe som styrker tilgangen på kvalifiserte medarbeidere.

Kontinuerlig kompetanseutvikling er vesentlig for å sikre god kvalitet i barnehagene og skolene. I tillegg til ulike utdanningstilbud deltar en samlet oppvekstsektor i de statlige ordningene REKOM, *Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen* for barnehage, og DEKOM, *Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen* for skolen. Disse ordningene driftes i regi av Fosen-nettverket og følges opp av Statsforvalteren.

I 2024 har REKOM hatt hovedfokus på videreføring av den regionale satsingen *Tett På* som er en ramme for den barnehagebasert kompetanseutvikling i den enkelte barnehage.

Tett På skal sikre lokal forankring av kompetanseutviklingsbehov, og skal gi støtte til barnehagenes arbeid gjennom et partnerskap med DMMH (*Høgskolen for barnehagelærerutdanning*).

Både de kommunale og private barnehagene deltar, og det er gjennomført felles fagdager. Overordnet tema er *Inkluderende praksiser*.

I 2024 har skolene gjennom DEKOM fulgt progresjonen i utviklingsprosjektet *Inkluderende praksiser*, i samarbeid med Senter for praksisrettet utdanningsforskning ved høgskolen i Innlandet (SePU). Hovedfokus har vært på bruk av verktøyet pedagogisk analyse, hvor alle skolens ansatte involveres i å avdekke problemstillinger, kartlegge opprettholdende faktorer og iverksette forskningsbaserte tiltak.

Skolenes ressursgrupper har ansvar for fremdriften under veiledning av SePU, og det er gjennomført fagsamlinger. Skolene melder at utviklingsarbeidet fungerer godt for utvikling av praksisfeltet.

Oppfølgingsordningen er en statlig støtte og veiledning til kvalitetsutvikling i skolen. Vallersund oppvekstsenter har over noen år deltatt i ordningen, og tema har vært styrking av lese- og skriveopplæringen og ledelse av pedagogisk utviklingsarbeid. Skrivesenteret har representert U/H-sektoren i oppfølgingsordningen ved Vallersund oppvekstsenter. Perioden ble avsluttet våren 2024.

Innføring av ny opplæringslov

Fra august 2024 trådte ny opplæringslov i kraft. Det meste av innholdet er videreført, men språket er fornyet og kapitteinndelingen justert.

Sentrale endringer:

- Kommunen er nå tydeliggjort som rettssubjektet med ansvar for å sikre at alle elever får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen, som skal ha høy kvalitet.
- Elevens beste er inkludert i loven, og retten til medvirkning og skoledemokrati er styrket

- Elevenes rett til trygt og godt skolemiljø er videreført med noen justeringer, og flyttet fra kapittel 9 til 12 i loven.
- Skolen har plikt til å følge opp skolefravær systematisk
- Kommunen har ansvar for å sikre at alle elever får tilpasset opplæring
- Intensiv opplæring erstatter begrepet tidlig innsats for elever på 1-4.trinn, som ikke har forventet progresjon i grunnleggende ferdigheter
- Spesialundervisning er nå kalt individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) med tre rettigheter; individuelt tilrettelagt opplæring, personal assistanse, og fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemidler.
- Kravet om relevant faglig og pedagogisk kompetanse er erstattet med krav om relevant lærerutdanning
- Overgangen fra grunnskolen til videregående opplæring skal følges tettere opp
- Elevene har fått utvidet tid til fullføring av videregående opplæring

Endring i lederstruktur

Høsten 2024 ble det gjort endringer i kommunens lederstruktur for å tydeliggjøre og styrke strategisk og operativ ledelse. Målet er å ha færre ledere på strategisk nivå og flere på operativt nivå, nærmere ansatte og tjenesteutøvelsen. Dette skal legge til rette for god nærledelse og styrket faglig oppfølging av de enkelte områdene.

Oppvekstområdet gikk fra 13 enhetsledere til 2 enhetsledere, en for barnehageområdet og en for skole, PP-tjenesten og kvalifisering.

PP-tjenesten er samlokalisert med barn og familie i familiens hus, for å fremme tettere samhandling i det forebyggende arbeidet.

Enhetsleder barnehage, skole, barnehagemyndighet og konsulent oppvekst er samlokalisert i Ørland rådhus.

Barnehage og skole

Barnehagene og skolene har levert stabile og gode tjenester i 2024, i tråd med lovverk og oppdragets intensjon. Oppvekstsektoren har utviklingsorienterte ledere og medarbeidere.

Det har vært søkelys på ledelse av det pedagogiske arbeidet og styrking av det profesjonelle læringsfellesskapet. Å fremme barn og elevers medvirkning i egen hverdag og læring, og å involvere foreldre som ressurs har også vært i fokus.

Tilstandsrapport for grunnskole ble presentert for kommunestyret våren 2024.

Det ble gjennomført brukerundersøkelse i barnehagene høsten 2024. Svarprosenten var på 58%.

Det er gjennomgående gode tilbakemeldinger fra foresatte på tjenestekvaliteten i barnehagene. Undersøkelsen omhandlet personalets kompetanse, omsorg for barnet, samarbeid med foresatte, samspillet mellom de voksne og hvordan de voksne følger opp barnets utvikling.

Barnehagen skal videre ha søkelys på hvordan samarbeidsutvalget/SU kan jobbe for å sikre foreldrenes medvirkning i større grad, og hvordan barnehagen kan fremme barns medvirkning. Vi må også jobbe for å øke svarprosenten ved neste undersøkelse.

Brukerundersøkelsen brukes til utvikling av tjenesten i barnehagene og felles for barnehageområdet i kommunen.

Integreringstilskudd er brukt i barnehage og skole/SFO for oppfølging av flyktningbarn med ekstra behov.

Flere av skolene har et merforbruk i 2024. Det er ulike årsaker til merforbruket, men hovedårsaken skyldes iverksetting av nødvendige tiltak rundt elever med særskilte behov og merforbruk knyttet til skoleskys.

De fleste barnehagene har et mindre forbruk i 2024. Hovedårsaken er at barnehagene har hatt noe færre barn enn beregnet og det har vært mangel på ansatte. Økt grunnbemanning i sin helhet har ikke vært oppfylt gjennom hele året.

Kommunalt forebyggende team

Kommunalt forebyggende team (KFT) er kommunens overordnede organ for forebygging og tidlig innsats, med søkelys på å skape trygge og utviklende oppvekstvilkår for barn og unge i kommunen.

Teamet jobber systematisk og sektorovergripende, med bred representasjon.

I 2024 har KFT satt søkelys på kommunens plikt til å tilby helhetlige tjenester til barn og unge, og fremme tverrfaglig samarbeid for en mer effektiv og tidlig innsats.

En tverrfaglig arbeidsgruppe jobber med en veileder for håndtering av bekymringsfullt skolefravær, som skal tas i bruk høsten 2025, og en tiltaksplan for rusforebyggende arbeid er ferdigstilt og iverksatt.

Ungdataundersøkelsen fra våren 2024 er presentert og diskutert i KFT og i andre relevante fora. Resultatene brukes som grunnlag for videre arbeid. Økt søkelys på barns skjermbruk har ført til flere foreldremøter om nettvett, og KFT ønsker å etablere en felles praksis for skjerm- og mobilbruk i samarbeid med foreldre.

KFT arrangerer en tverrfaglig halvdag høst og vår. Målet er å sikre felles situasjonsforståelse, ha søkelys på felles satsinger og styrke relasjoner og samhandlingskulturen mellom aktørene i kommunens forebyggende arbeide.

I oktober inviterte KFT til folkemøte med Trygve Børve, en av Norges fremste innen psykologi og belastning hos barn og unge. Tema var voksne som veivisere i barn og unges oppvekstmiljø. Foredraget ble etterfulgt av en paneldebatt med spørsmål fra publikum.

Ørland kommune deltar i et samarbeidsprosjekt med Fosen-kommunen og NTNU Samfunnsforskning for å skape en tverrsektoriell samarbeidsmodell i helse- og oppvekstsektoren, med søkelys på barn og unges psykiske helse og sosiale fungering. Forprosjektet avsluttes innen utgangen av 2025.

Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenheten består av innvandringstjenester og opplæring av voksne deltakere. Enheten gir opplæringstilbud innen forberedende opplæring for voksne (FOV), introduksjonsprogrammet, opplæring i norsk og samfunnsfag for minoritetsspråklige og tilrettelagt undervisning for voksne elever. Enheten har hovedansvaret for bosetting og inkludering av flyktninger i Ørland kommune.

I 2024 var oppgaven å følge opp tidligere bosatte, og ta imot 75 nye flyktninger jf. vedtaket for 2024. Totalt ble 74 personer bosatt i 2024, hvorav 19 barn og 55 voksne, pluss familiegjeforente.

Kvalifiseringsenheten deltar i oppvekstområdets satsinger, med søkelys på inkluderende praksiser. Kvalifiseringsenheten deltar også i KS sitt utviklingsnettverk «Flyktninger i jobb», sammen med personaltjenesten og Nav Ørland, med mål om å få flere flyktninger i arbeid. Tiltakene inkluderer intro-kurs i spesifikke yrker, minirykesmesser og Ørlandsløftet.

Integreringsloven har som mål at innvandrere skal tidlig integreres i samfunnet og bli økonomisk selvstendige. Kommunen er avhengig av praksisplasser både fra kommunen og privat næringsliv for å lykkes med dette.

I 2024 har enheten tilpasset seg nye krav i lov- og regelverk for å møte økt flyktningstrøm og modulbasert opplæring for voksne. Dette har vært en sentral del av enhetens daglige drift, med søkelys på inkludering og kvalifisering.

PP-tjenesten

Som følge av blant annet ny opplæringslov, har nasjonale myndigheter og Ørland kommune ambisjoner om å hjelpe flere, samt redusere omfanget av stigmatiserende og kostbar spesialundervisning. Styringsdokumentet peker på PPT som pådriver for en snuoperasjon, hvor kompetanse og ressurser skal dreies mot å øke kvaliteten i den ordinære opplæringen, for å gi mer hjelp til alle. Vansker skal forebygges gjennom tidlig og mer tilpasset hjelp. Satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksiser» gjelder for hele oppvekstfeltet, og har til hensikt å øke alle ansattes kompetanse.

Mål og ambisjoner ble av ulike grunner ikke innfridd i 2024. PPT har hatt økt pågang og dermed fått lengre saksbehandlingstid, til tross for effektivisering av driften. Årsaken kan relateres til redusert budsjett og kapasitet internt i PPT, men strammere budsjetter i barnehager og skoler gjør også at flere barn strever og må henvises.

Barnevern

Fosen barnevernstjeneste leverer tjenester i henhold til lovverket og er en stabil organisasjon med søkelys på kvalitet og faglig utvikling. Det er god dialog og samhandling mellom tjenesten og Ørland kommune, og de øvrige kommunene på Fosen gjennom Fosen barnevernsforum. Barnevernet deltar i kommunens forebyggende fora og bidrar til strategisk forebyggende arbeid.

Flere ansatte er i videreutdanning og deltar i forskningsprosjektet Led Vei, som handler om lederforankret veiledning i barnevernet.

I 2024 startet barnevernstjenesten innføringen av et nytt fagsystem og gjennomfører egenrevisjon sammen med de andre kommunene i Trøndelag og Statsforvalteren.

Barnevernets kjerneoppgaver er mottak av meldinger og undersøkelser ved bekymring for barns omsorgssituasjon, oppfølging av barn med hjelpetiltak i hjemmet og tilsyn av barn med tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem, institusjon og ettervern).

Oppvekstreformen fra 2022 overførte finansieringsansvar fra stat til kommune, noe som innebærer fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem og økte kommunale egenandeler for familiesentre, spesialiserte fosterhjem, institusjon og akuttiltak. Budsjettrammen er ikke justert i tråd med disse endringene.

I 2024 var det en moderat nedgang i antall bekymringsmeldinger og igangsatte tiltak i 2024 sammenlignet med 2023, men alvorlighetsgraden i meldingene økte, og tiltakene ble mer ressurskrevende.

Det er både nasjonalt og lokalt stor mangel på institusjonsplasser og fosterhjem/beredskapshjem.

I mangel på fosterhjem er det økt bruk av beredskapshjem som i mange tilfeller har en høyere kostnad. Det gjøres også avtaler med hjem fra private leverandører, på grunn av mangel på tiltak som fosterhjem og institusjon.

Fosen barnevernstjeneste leverer årlig tilstandsrapport til eierkommunene.

Barnevernstjenesten har et merforbruk i 2024. Dette skyldes i hovedsak kostnadskrevende tiltak og plasseringer. Det er også ekstrakostnader knyttet til fellestjenesten for drift av barnevernet. Det gjelder investering i nytt fagprogram og oppgradering av utstyr.

Skoleskyss

Kostnadene for skoleskyssen har økt etter at budsjettet ble lagt i 2023.

Dette gjelder elever med rett til skoleskyss, kommunens egenandel for skoleskyss, og kostnader for elever med rett til skoleskyss på grunn av særlig farlig skolevei.

Det er omtrent 700 elever i grunnskolen som har vedtak om skoleskyss.

I 2023 var det 139 elever med rett til skoleskyss på grunn av særlig farlig skolevei. I 2024 var dette redusert til 124. Noen av disse elevene må kjøres med drosje da det ikke går buss. Kjøring med drosje kostet kommunen kr. 1 158 328,- for 2024.

Kostnadene for kjøring av elever til svømmeopplæring var på 319 160,- for 2024

Revidert budsjett for skoleskyssen for 2024 var på 6 824 000,- mens regnskapet ble på 7 795 534,-. Budsjettet for 2024 ble ikke justert for kommunal deflator.

Regnskapet for skoleskyssen økte samlet med 705 078,- fra 2023 til 2024.

Dermed ble det et merforbruk på 971 534,- for 2024. Dette tilsvarer 14% over budsjett.

Budsjettet for 2025 er justert til 7 545 122,- noe som innebærer at kostnadene for 2025 må reduseres for å holde budsjett. Dette kan bare løses med at færre elever utløser rett til skoleskyss.

Avviksmeldinger

I 2024 ble det rapportert 43 avviksmeldinger fra oppvekstområdet i avvikssystemet Compilo.

Oppvekst er et stort område, og det kan forventes et større antall avviksmeldinger i løpet av et år enn vi har. Vi må derfor fortsette jobben med å styrke kulturen for rapportering av feil, mangler og uønska hendelser i sektoren. Avviksmeldingene skal hjelpe oss til å forbedre praksis og tjenestetilbudet. Det er et lederansvar å sikre ansattes kunnskap om, og mulighet for å melde avvik. Leder skal også ha rutine og praksis for å behandle og følge opp avvik i samråd med sin LTV-gruppe.

En av årsakene til lave meldingstall er at ansatte i skolene ikke har tilgang til Compilo gjennom sin mailadresse. Det jobbes inn mot både Compilo og vårt digitale system for å finne løsninger. I samarbeid med fagorganisasjonen har vi midlertidig innført bruk av forms-skjema for melding av avvik, slik at alle ansatte kan melde avvik.

72,1% av avvikene fra 2024 er lukket, mens 27,9% var under behandling ved årsslutt.

Alvorlighet

Høy	14%
Middels	46,5%
Lav	39,5%

Kategori

HMS	62%
Org. internt	10%
GDPR	2%
Tjeneste-tjenestemottaker	26%

Nærvær og sykefraværsoppfølging

Våre medarbeidere er vår viktigste ressurs og ledere i oppvekstsektoren har søkelys på arbeidsmiljø og nærværsfremmende tiltak i samarbeid med LTV-gruppen. Kommunenes prosedyrer for sykefraværsoppfølging følges og kommunens personalrådgivere, bedriftshelsetjeneste, NAV og fastlege involveres etter behov og i dialog med den sykemeldt.

I 2024 har det vært en nedgang i langtidssykefraværet ved skolene. Det er noe variasjoner mellom skolene, og ungdomsskolene hadde lavest sykefravær i 2024.

Skolen er en kunnskapsorganisasjon som kjennetegnes av å skape, dele og bruke kunnskap for å oppnå sine mål. Medarbeiderne er profesjonsutøvere og har behov for å være autonome i utøvelse av faget, samtidig som evne til fleksibilitet og samarbeid kreves.

Skolene jobber bevisst med å sikre større forutsigbarhet gjennom gode standarder og prosedyrer for driften, og skape rolleklarhet hvor ansvar og oppgaver er definert.

Rektor har overordnet ansvar og drifter sitt lederskap gjennom sine teamledere og tiltaksleder. Distribuert ledelse er avgjørende for skolen som organisasjon.

Ansatte er delt inn i team og såkalte profesjonelle læringsfellesskap, hvor teamleder har ansvar for daglig drift, oppfølging av ansatte og faglig utvikling.

Et lederskap som er tett på og utøver en autoritativ lederstil fremmer jobbtilfredshet. Høy grad av medvirkning på egen arbeidsutøvelse og skolens kvalitetsutvikling fremmer også tilhørighet og faglig engasjement.

Rammevilkårene i skolen er marginale og oppgavemengden og forventningene blir stadig større. Dette medfører slitasje og opplevelse av å ikke strekke til. For ytterligere å styrke jobbnærværet i skolene, må det sees på tiltak som rammer inn skolens primæroppgaver og ansattes arbeidshverdag i større grad. Skolene må også sikres tilgang på riktig kompetanse og hensiktsmessige verktøy og støtte. Det må jobbes med muligheter for å løse oppgaver på tvers av skolene, eksempel felles sommeråpen SFO. Mulighet for jevnlig kompetanseheving er også tiltak som fremmer kvalitet og god profesjonsutøvelse. Det styrker robustheten i arbeidshverdagen.

Barnehagene har i motsetning til skolene et høyt sykefravær. Det er noe variasjon mellom barnehagene også, samtidig har flere hatt et vedvarende svært høyt fravær over lengre tid.

Sykefraværet i barnehage er høyt også på landsbasis, og kjente årsaker til sykefravær er:

- Fysiske belastninger med mye løfting og bæring som kan føre til muskel og skjelettplager
- Høye emosjonelle krav, stress og følelsesmessig belastende situasjoner
- Mangel på tilstrekkelig bemanning som fører til økt arbeidsbelastning for de ansatte
- Barnehager er miljøer hvor smittsomme sykdommer lett kan spre seg

For barnehagene i Ørland gjelder også disse faktorene, samtidig ser vi en hyppigere forekomst av sykemelding ved graviditet, og at flere ansatte står i krevende situasjoner.

De fleste av våre barnehager har relativt nye bygg med gode fasiliteter både inne og utvendig. Barnehagene har som skolene distribuert ledelse og autoritativt lederskap, og jobber med å sikre forutsigbare arbeidsvilkår gjennom faste team, rutiner, rolleklarhet og medvirkning.

Det er økt grunnbemanning i barnehagene, noe som skal styrke laget. På grunn av det høye sykefraværet og utfordringer med å skaffe vikarer, har vi ikke klart å sikre økt grunnbemanning på alle barnehagene gjennom hele året.

Ledere har vært mye på avdeling for å få dagene til å gå opp. Det medfører at de får mindre tid til å drive utviklingsarbeid og nærværsoppfølging.

Gjennom dialog med ansatte jobbes det med å mobilisere restarbeidsevnen og legge til rette for mer utprøving av gradert sykemelding. Kontakt med arbeidsplassen og yte i den grad det lar seg gjøre, vil for mange virke positivt, og føre den sykemeldte raskere tilbake i full jobb.

Kommunens ressursgruppe for nærværarbeid følger opp en av barnehagene.

Det er generell høy turnover i barnehagene og det er vanskelig å rekruttere både pedagoger, fagarbeidere og assistenter til sektoren. Kommunen har 5 kommunale barnehager og strever med å sikre forsvarlig bemanning på flere av barnehagene. Det har ved noen anledninger vært redusert åpningstid i enkelte barnehager på grunn av for liten bemanning.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Administrasjon	2 481	2 190	462	3 027
Næring	9 505	10 644	10 993	11 337
Plan	4 610	5 063	5 493	4 823
Vann	-14 044	-17 241	-28 146	-12 421
Kommunalteknikk	17 629	18 167	7 042	19 743
Fosen brann og redning (FBRT)	16 071	15 113	15 113	9 599
Eiendom	90 002	88 809	38 785	90 607
Eiendomsutvikling	579	846	1 088	2 196
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	126 833	123 592	50 831	128 910
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	-65 576	-60 564	12 729	-62 076
Sum området	61 258	63 028	63 560	66 834

Overordnede mål og ambisjoner for 2024

For Samfunnsutvikling og tekniske tjenester er det lagt spesielt vekt på samarbeid og fleksibilitet. Alle enhetene har høyt kvalifiserte ansatte og dekker til sammen et meget stort fagområde. Dette er det jobbet med å utnytte og videreutvikle for å styrke samhandling og kontinuerlig utvikling av kompetanse. I 2024 er tjenesteområdet besluttet omorganisert fra 8 enheter og an avdeling til 3 enheter og 8 avdelinger. Dette for å tydeliggjøre ansvar og roller. Ledergruppe vil kunne ha oftere møter med relevante strategiske diskusjoner for både enhetsledere og avdelingsledere.

De tre nye enhetene er som følger:

- Plan, forvaltning og landbruk med ansvar for planlegging og forvaltning av kommunens fysiske omgivelser
- Tekniske tjenester med ansvar for drift, utvikling og investeringer i kommunens infrastruktur og bygningsmasse.
- Samfunnsutvikling med hovedfokus på veiledning, samarbeid og kommunal utvikling.

Gjennomføring av omorganisering og samlokalisering av enheter ble gjennomført i andre halvår 2024. Full effekt av dette tiltaket forventes i 2025. Deler av året har hatt en annen organisering enn starten av året, men videre rapportering på økonomi og oppfølging av budsjett er i henhold til organisering ved begynnelsen av året.

Tjenesteområdet har hatt et fokus på næringsarbeid/-utvikling og attraktivitet for bo- og blilyst. Dette inkluderer utvikling av knutepunkt på Brekstad sammen med regionale aktører og næringsliv, bygging av ny fiskerikai på Uthaug, utvikling av Alf Nebbs gate for gående og syklende, veiledning til næringsliv i forhold til søkeprosesser, arbeid med Vipetangen sammen med Forsvarsbygg, og påbegynt planarbeid sammen med andre grunneiere på Myran næringspark.

Det er finansiering på flere tiltak for planarbeid og bo- og blilyst utenfor det kommunale budsjettet. Dette gjelder midler til planarbeid om naturmangfold og kulturmiljøplan, og midler til tiltak som idrettsanlegg, nærmiljøanlegg, kulturlandskap og trafiksikker.

Samtidig som arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel ble avsluttet i 2023, ble det igangsatt kommunedelplaner for vann, klima og miljø, og naturmangfold i tillegg til at planprogram for kommuneplanens arealdel ble vedtatt.

Administrasjon/ledelse

Merkantile funksjoner som fakturering og kontraktskriving har vært samlet for felles bruk av alle enhetene. Det er budsjettert med 2 personer i disse funksjonene. Kostnadene er hovedsakelig fordelt på de øvrige enhetene basert på arbeidsmengde de utfører for disse. Det har vært et mål å gjøre disse oppgavene robust og tilby god oversikt på tvers av enhetene slik at de kan gjennomføre kvalitetssjekk av data og databaser. I løpet av 2024 er disse funksjonene samlet i avdeling for boligkontor.

I løpet av året er det også styrket funksjoner med å sikre gjennomføringer av oppgaver på tvers av sektorer. Dette inkluderer arbeid med trafiksikkerhet, skaffe bo- og bilystmidler og utvikling av kommunale næringsareal. Disse oppgavene er nå samlet i enhet for Samfunnsutvikling.

I tillegg har det vært ekstra oppgaver og påført øvrige kostnader i forbindelse med juridiske, konsulentutredninger og regionale kostnader som ikke kan belastes de øvrige enhetene.

Plan, forvaltning og landbruk

Ny organisasjonsstruktur trådte i kraft 01.07.2024. Avdeling plan og forvaltning ble da delt i to avdelinger; henholdsvis avdeling plan og miljø og avdeling forvaltning. Enheten er etter ny organisering satt sammen av avdeling plan og miljø, avdeling forvaltning og avdeling landbruk. Landbruk var i budsjett 2024 organisert under Næring og er gjengitt under dette området, mens Plan og miljø og Forvaltning var en enhet ved inngangen i 2024.

Plan og miljø

Avdeling plan og miljø har hovedansvar for utarbeidelse av kommuneplaner, områdeplaner, ikke-kommersielle kommunale reguleringsplaner, og saksbehandling av alle kommersielle og private reguleringsplaner. Innenfor miljø, kulturminneforvaltning og folkehelse er det et ansvar for forvaltning, rådgiving, strategiarbeid, samt forebyggende-, handlings- og holdningsskapende arbeid.

Grovt fordelt var det for 2024 budsjettert med 4,5 stillinger på plan (folkehelsekoordinator 0,5), og to stillinger på klima og miljø. Fra mars 2024 har avdelingen hatt 1 vakant stilling som enhetsleder (i henhold til organisasjonsstruktur gjeldende før 01.07.2024), i tillegg til en vakant stilling som klima- og miljørådgiver fra august 2024.

Avdeling plan og miljø har i henhold til vedtatt planstrategi for perioden hatt fokus på utarbeidelse av ny kommuneplanens arealdel, og kommunedelplaner for naturmangfold, kulturminner og kulturmiljø, samt kommunedelplan for klima og miljø. Kommunedelplan (KDP) for naturmangfold er forventet fastsatt i april 2025. Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø og KDP for klima og miljø forventes ferdigstilt i 2026.

Planprogram for kommuneplanens arealdel (KPA) ble fastsatt 14.12.2023. Arbeidet med grunnlagsdokumenter for KPA har pågått i 2024. Avdelingen har blant annet utarbeidet en arealstrategi med hovedstrategi om at Bjugn og Brekstad videreutvikles som sentrumsområder med boliger, tjenesteyting og besøksintensiv næring. Aksen mellom kommunesentrene prioriteres og videreutvikles med tilrettelegging for boliger og næring, samt som en viktig kollektivåre og prioritering av gang- og sykkelveg. Arbeidet med kommuneplanens arealdel forventes å foregå inn i 2026.

I tillegg til kommuneplanarbeidet har planavdelingen hatt stort trykk på private reguleringsplaner. I løpet av 2024 ble det satt i gang og avholdt oppstartsmøte for fire nye detaljreguleringsplaner. Videre ble det i løpet av 2024 vedtatt to detaljreguleringsplaner, og to planer ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn. Administrasjonen har også hatt en rekke detaljreguleringsplaner inn til førstegangsbehandling, men ikke funnet disse tilstrekkelig til politisk behandling.

Det er derfor også gått med mye tid på veiledning av konsulenter, og tilbakemeldinger til planforslag. Gebyrinntektene er derfor mindre enn budsjettet. Flere reguleringsplaner nærmer seg sluttbehandling.

Forvaltning

Avdeling forvaltning har hovedansvar innen saksbehandling av byggesaker, delingssaker, dispensasjon, utslippstillatelser til private avløpsanlegg, kart, oppmåling, arealoverføring, fradeling av eiendom, grensejustering, grensepåvisning (klarlegging av grense), sammenslåing av eiendom, seksjonering og adressetildeling. Avdelingen har også ansvar for ulovlighets- og tilsynssaker.

Grovt fordelt er det fem ansatte på byggesak, og to på kart og oppmåling. Saksmengden i 2024 var omtrent lik som tidligere år (209 søknader i 2024, 222 søknader i 2023). Det er noe usikkert hvordan saksmengden vil utvikle seg fremover. På den ene siden fører nye reguleringsplaner ofte til flere byggesaker, samtidig kan økte rentekostnader og høye materialpriser føre til noe mindre byggeaktivitet. Saksbehandlingstiden har økt noe grunnet reduksjon i saksbehandlerressurser og kompleksitet i saker.

Oppmåling har hatt en nedgang tilsvarende antall saker som i 2023. Det har totalt blitt gjennomført 58 oppmålingssaker i 2024, sammenlignet med 84 i 2023.

Antall utslippssøknader (spredt avløp) er som forventet, og de fleste av disse gjelder rehabilitering av eksisterende anlegg. Det forventes at antallet saker øker. Arbeidet med tilsyn på spredt avløp er godt i gang, og det er gått ut flere pålegg. Arbeidet intensiveres fra 2025.

I 2024 har enheten gjort 490 delegerte vedtak og lagt frem 65 saker til politisk behandling. Trykket på enheten er fortsatt høyt. Tilnærmet 85 prosent av søknadene er behandlet innenfor de lovpålagte fristene, der den største delen er på saker med 3 ukers frist.

Vann

Enheten har hatt en liten ledergruppe bestående av: Enhetsleder, Avdelingsingeniører og Fagleder og driftsoperatører.

Etter omorganisering i lederstruktur består enheten av 9 ansatte: Avdelingsleder, 2 avdelingsingeniører, fagleder og 5 driftsoperatører.

Enheten har som mål å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstillende kravene i drikkevannsforskriften, innenfor de gitte økonomiske rammer på en slik måte at ikke kvaliteten forringes. Kommunen leverer i dag vann til ca. 9 500 innbyggere med fokus på trygt og godt drikkevann, og hvert døgn produserer vannverkene gjennomsnittlig 5,9 millioner liter vann. For å sikre at vannet kommer frem til brukeren, jobber enheten kontinuerlig med vedlikehold av renseanleggene, ledningsnett og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Med til sammen 575 kilometer ledningsnett er dette en omfattende jobb. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift.

Det er jobbet systematisk med optimalisering, lekkasjesøk og ikke minst prosessen rundt nytt vannbehandlingsanlegg.

I 2024 er det gjennomført informasjonsmøter om investeringer og informert om hvordan kommunen skal motta innmålingsdata fra entreprenører. Disse samlingene har entreprenører og næringsliv opplevd som positivt og har styrket kommunens dialog med næringslivet.

Enheten har i 2024 fortsatt hatt et spesielt fokus på nytt vannbehandlingsanlegg. Dagens vannforsyning har knapp kapasitet. Det er ikke nok vann i forhold til ny næringsutvikling i kommunen, og det er allerede

vanningsrestriksjoner i tørre sommersituasjoner. For å forbedre leveringssikkerheten til drikkevannsforsyningen, har kommunen i forkant av forprosjektet valgt Teksdalsvatnet som reservekilde. Barsetvatnet forblir hovedvannkilden som i dag.

Framdriften med nytt vannbehandlingsanlegg har endret status. Ørland kommune har skrevet kontrakt med Rædergård entreprenør om å bygge det nye vannbehandlingsanlegget. Nytt vannbehandlingsanlegg skal etter planen være i drift rundt årsskiftet 2026/2027.

Det er jobbet systematisk med en rekke investeringsprosjekt i 2024:

- Prosjekt: 63001 - Renovering vannledninger
 - Ny vannledning 3665 meter Grandveien
 - Ny vannledning 56 meter Ole Juuls veien
 - Ny vannledning 760 meter Beian veien
 - Ny vannledning 910 meter Rønsholmen
 - Ny vannledning 104 meter Havne veien
 - Ny vannledning 42 meter Karlestrand
 - Ny vannledning 1164 meter Hårberg mot Uthaug
 - Ny vannledning 130 meter Alf Nebbs gate
 - Ny vannsone (vannmålere) Grande PST
 - Byttet 22 vannkummer

- Prosjekt: 63002 - Vannledning Oksvoll - Avsluttet
- Prosjekt: 63017 - Nytt låsesystem (vannanlegg)
 - Nytt adgangskontrollsystem på alle bygg som tilhører avdeling vannforsyning. Startet i 2023 avsluttet i 2024.
- Prosjekt: 63019 - Dublering vannledning Lysøysundet
 - Prosjektering startet 2023, lagt 850 m vannledning. Ferdigstilt i 2024.
- Prosjekt: 63021 - Høydebasseng Storfosna
 - Prosjektering startet 2024, Ferdigstilt februar 2025.

Kommunalteknikk

Kommunalteknikk har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veier, park og idrettsanlegg, havner og kaier samt avløpsanlegg. Enheten har ansvaret for gjennomføring av nyinvesteringer (prosjekt) innenfor nevnte områder. Det er meget stor aktivitet innen ansvarsområdet til Kommunalteknikk. Enheten hadde i 2024 10 ansatte, derav 3 ingeniører inkludert enhetsleder.

En driftsoperatør gikk av med pensjon. Det ble utlyst ny stilling og ny driftsoperatør ble ansatt den 01.10.2024. En driftsoperatør som har jobbet på avdelingen vann ble i 2024 ansatt på avdelingen kommunalteknikk og jobber 50% innenfor park og 50% på avløpssektoren. En tidligere ansatt på avdelingen er engasjert på pensjonsvilkår og arbeider innenfor området havn. I sommersesongen ansettes det sesongarbeidere som i all hovedsak jobbet med klipping grøntarealene.

Enheten har jobbet med å innføre systematisk drift og vedlikehold av fagområdene. Dette for å optimalisere ressursbruken innen enheten.

Avløp

Eu har i 2024 vedtatt revidert avløpsdirektiv. Direktivet skjerper kravet til utslipp av kloakk fra norske kloakkanlegg generelt og for Ørland kommune vil de skjerpede krav til utslipp få spesiell betydning for utslippene på Brekstad og i Bjugn, som har utslipp fra flere enn 1 000Pe.

Disse anleggene har i dag krav om sekundærrensing, men skal de nye kravene oppfylles må det innføres tertialrensing som er en vesentlig mer avansert rensesprosess. Det vil være behov for større fokus og ressurser om det skal være mulighet for å gjennomføre alle de oppgavene som skal gjennomføres innen firsten i 2036.

Innen avløps-området er utskifting av avløpsledninger samt "søk etter fremmedvann i avløpssystemet vært et prioritert område. Avløpsanlegget på Brekstad ble avsluttes i 2024. I Alf Nebbs gate ble vann og avløpsledninger utskiftet samtidig som gata ble fornyet. I Sæterfeltet ble det lagt ny kloakk og overvannsledninger og den gamle fellesledningen ble satt ut av drift. Avdelingen har satt fokus på den store mengder av fremmedvann som er i kloakkledningene. Det er innleid 10 målere som skal installeres i avløsskummer. Drift og vedlikehold av avløpsområdet forløp i hovedsak som normalt, men på Hovdtåa renseanlegg ble det behov for å gjennomføre omfattende utbedringer for å sikre at anlegget renser avløpet i henhold til utslippskrav.

Boligfelt Mebostad er ferdigstilt har oppfølging i forhold til ferdigstillelse og garantiansvar. Boligbygging i feltet er påstartet.

Trafikksikkerhet har fokus i prosjekt samt drift og vedlikehold av veier. På grunn av mange pågående andre prosjekt har det vært utfordrende å ivareta de mange henvendelsene vedrørende trafikksikkerhetstiltak som kommer inn.

Det er satt av begrensede midler til drift og vedlikehold av kommunale veger. Dette medfører at standarden på disse vegene reduseres, etterslepet og utbedringsbehovet øker årlig og verdikapitalen på veiene reduseres betydelig.

I 2022 ble det gjennomført anbudskonkurranse for nye vintervedlikeholdskontrakter. Avtalene gjelder for 5 sesonger. Kostnadsnivået på de nye vintervedlikeholdskontraktene er vesentlig høyere enn de forrige kontraktene som også gjaldt for 5 års periode.

Kommunen har flere bruer og kaianlegg. Det ble i 2020 gjennomført hovedinspeksjoner på kommunens kaier, fergekaier og bruer. I 2021 ble dette fulgt opp med 5 spesialinspeksjoner. Konklusjonen er at flere av bruene, fergekaiene og kaiene har behov for strakstiltak og at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungerer som forutsatt. Det er gjort et arbeid sammen med Trøndelag fylkeskommune for å oppgradere ferjeleiene både Djupfest og Tarva slik at fylkeskommunen overtar disse kaiene. Dette arbeidet forventes avsluttet i 2025.

Enheten har jobbet med videre forbedringer og effektivisering registreringen av båtanløp noe som har medført økte inntekter på området.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Det er jobbet med å samkjøre drift av disse mellom de to gamle kommunene slik at det vil oppnås en felles og helhetlig standard.

Daglig drift av kunstgressbanene utføres av FK Fosen og Ørland Ballklubb i henhold til inngått avtale. I tillegg til daglig drift må kommunen gjennomføres årlig rensing og annet vedlikehold. Park og idrett har et underskudd på ca 0,5 mil som i hovedsak er midler til årlig vedlikehold av disse 3 anleggene.

Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunens bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet med unntak av for helse. Enheten har ansvar for drift av over 120 mål bygningsmasse og renhold av rundt 30 bygg.

Eiendomsforvaltningen har arbeidet aktivt med å effektivisere renholds- og driftstjenester uten å redusere kvalitetsnivået. God styring av kostnader, kvalitet og framdrift av bygge- og vedlikeholdsprosjektene er tillagt stor vekt. Et fagmessig vedlikehold er avgjørende for å bevare kommunens verdier, og forlenge byggenes levetid. Godt vedlikehold bidrar også til å redusere den miljøbelastningen byggene medfører. Samtidig er det en utfordring at avsatte midler til veldehold ikke er tilstrekkelig for å opprettholde byggenes standard.

Kommunen har mange nye bygg som skoler og barnehager, men det er også mange bygg som etter hvert har meget dårlig teknisk standard. Det er påbegynt et arbeid med gjennomgang av de kommunale byggene som kan gi en oversikt av status og som grunnlag for vedlikeholds og investeringsplaner.

Forventninger fra brukerne (spesielt av de kommunale byggene) til drift/vedlikehold/service, er høyere enn det vi kan innfri.

Eiendomsstrategien ble vedtatt i 2021. Den er et viktig strategisk verktøy for å redusere drifts- og vedlikeholdskostnadene. Basert på denne er det solgt et kommunale administrasjonsbygg, nedlagt barnehage, lager og flere kommunale boliger. Arbeidet med å redusere antall bygg vil fortsette også de kommende årene.

Et grovt anslag tilsier at bygg som kan rives/avhendes står for 3-4% av energikostnader. Samtidig er det en erfaring at arealreduksjon og arealredusering er en stor utfordring da flere bygg har pårørende og det blir tunge prosesser å få avhende og eller gjøre bruken mer effektiv.

Bygg blir stadig mer komplekse med styring av både varme, ventilasjon, adgangskontroll, dørautomatikk og andre styringer, dette fører til økte kostnader på service og vedlikehold av disse tekniske anleggene. Enheten har mer fokus på Sentral Driftskontroll på bygg for å holde energikostnader nede, men kommunen har flere anlegg som ikke er oppdaterte og til dels anlegg som ikke virker. Dette er en nødvendighet for å kunne justere varme og ventilasjon slik at disse anlegg går kun når folk bruker byggene. Mangler ved disse anleggene medfører også unødig høyt energiforbruk.

I 2022 ble det igangsatt prosjekt for helhetlig overvåkning av det kommunale energiforbruket. Dette er blant gjort det mulig med et klimaregnskap og det gir en god oversikt og gjør det enklere å sette inn effektive tiltak for energieffektivisering i kommunale bygg. I 2023 og 2024 har det vært jobbet med å inkludere også fjernvarme i dette systemet. Det vil jobbes med å utvide denne oversikten med alle relevante bygg og fjernvarme.

I 2023 kom et EU-direktiv som gjør at kompaktlysrør blir faset ut i februar og lysrør fases ut i august 2023. Det er over flere år jobbet strategisk med å skifte lyskilde til LED. På sikt vil det gi en besparelse, men har også ført til høyere vedlikeholdskostnader. Ofte kan det byttes til lysrør LED, men i mange tilfeller vil det være mer hensiktsmessig og bytte lysarmaturer 1:1. Belysning står for ca. 20% av energikostnader og overgang til LED kan redusere disse kostnader med 80-85%. I 2022 - 2024 er det det skiftet til LED lys i en rekke kommunale bygg.

I starten av 2023 kom også Forskrift om endring i avfallsforskriften (utsortering og materialgjenvinning av bioavfall og plastavfall). I 2023 og 2024 er det jobbet med å kjøpe inn nye sorteringsstasjoner og endre rutiner for sortering og levering av de forskjellige fraksjonene. Arbeidet gjøres i samarbeid med Fosen renovasjon.

I 2022 ble det igangsatt strategisk arbeid med å få oversikt over kostnader og forebygge hærverk og andre ødeleggelser på bygg. Dette arbeidet ble fulgt opp i 2023 og 2024.

Det er har det vært et overforbruk på vedlikehold bygninger samtidig som det er et betydelig vedlikeholdsetterslep.

Eiendomsutvikling

2024 har vært preget av prosjekt som eiendomsutvikling har bistått med, primært utenom eiendomsfagfeltet. Herunder avløpsprosjektet på Brekstad, allmenings kai på Uthaug og infrastruktur på Vipetangen. I tillegg har vi gjennomført og fullført en del prosjekter innen eiendomsfagfeltet som utredninger i forhold til nytt helsebygg.

Etter kommunesammenslåing har enheten hatt en del strategiske utredninger. Dette inkluderer eiendomsstrategi, samarbeidsavtaler og boligsosial plan. Enhetens oppgaver er i forbindelse med omorganiseringen i 2024 overført til andre enheter.

Næring

De kommunale hovedsatsinger innen næring har vært forsvarsrelatert næring, blå sektor, reiseliv og landbruk.

Det er utarbeidet en digital oversikt over tilgjengelig næringsareal i kommunen:

<https://www.orland.kommune.no/tjenestemeny/naring/naringsliv/naringsareal/>

I Næringens hus er det etablert et kontorfellesskap for næringsaktører og pendlerkontor med tilgang til møterom, stillerom, kantine og andre fellesfasiliteter. En app («Lås Opp») er utviklet og lansert for innsamling av brukerdata og atkomst til pendlerkontoret. Avtalen med Trøndelag fylkeskommune for dette kontorfellesskapet er nå utløpt. Pendlerkontoret kan derfor, hvis ønskelig avvikes, men kommunedirektøren har vurderes dithen at det er et tilbud som bidrar til bolyst.

Følgende eksterne aktører er etablert på Næringens hus ved utgangen av 2024: Kopparn Utvikling AS, Revisjon Midt-Norge, Norsk Landbruksrådgivning, Landbruks tjenester Fosen, Fosenregionen og Ørland Bjugn Bygdeservice. I løpet av høsten har også fagforbundet, Utdanningsforbundet samt enhet for plan, forvaltning og landbruk etablert seg i Næringens Hus. Enhet for samfunnsutvikling, samt administrasjonen i Roret KF er også lokalisert i bygget.

Ørland kommune får rammeoverføringer og tilskudd som tilsvarer kommunens normale utgifter til Ørland lufthavn. I forbindelse med utbedring av flystripa har det påløpt kommunen ekstra kostnader. Kommunen søkte både Samferdselsdepartementet og Trøndelag fylkeskommune om ekstrastøtte, men mottok avslag på søknadene. Pga. økte avgifter og passasjertall greide lufthavna likevel å gå i pluss til tross for ekstraavgiftene.

Reiselivsnæringen er viktig for Ørland. Ifølge Visit Norway Innsikt var verdiskapingen fra reiselivsnæringene i Ørland på rundt kr 72 millioner i 2023, noe som med god margin gjorde Ørland til den største reiselivskommunen i Fosen; noe den også vært tidligere år. Tar man med Transport og Formidling stod kommunens aktører for en verdiskaping på rundt 89 millioner kroner.

Ørland har et bredt urbant tilbud innen varer og tjenester og har stor betydning som handelssted både for innbyggerne i kommunen, resten av Fosen og nordre deler av Agdenes. Ørland har lagt til rette for utvikling av handelstilbud med et kontinuerlig arbeid for et attraktivt sentrum og ved å tilrettelegge for sentrumsnær storhandel i Brekstadbukta og i Bjugn. Som andre steder i landet møter handelen i Ørland utfordringer i tilknytning til netthandel. Dessverre har geoteknikk og annet forsinket bygging av kjøpesenter i Sæterfjæra, men aktøren formidler at planene fortsatt står ved lag.

Blå sektor er av stor betydning i Ørland kommune. Verdiskapingsanalysen for «Blå sektor», som ble startet i samarbeid med SINTEF OCEAN, og senere fulgt opp av RR Consult, viser at "Blå sektor" i Ørland kommune har vist stabil vekst over mange år.

Omsetningen i «Blå sektor» i Ørland kommune viser en vekst fra 4,9 mrd. kr. i 2017 til 13,1 mrd. kr. i 2023. For 2023 utgjør dette en økning på 23% fra året før.

Veksten i direkte sysselsetting har økt fra 470 i 2017 til 637 i 2023 og tar man med ringvirkninger til andre bransjer er totalt antall sysselsatte i 2023 på 848. Her må Ørland kommune se på hvordan man kan legge til rette for at flere kompetanse- og utviklingsarbeidsplasser legges til kommunen, heller enn i Trondheim.

Ørland kommune har også gode inntekter fra Blå sektor med utbetalinger fra «Havbruksfondet» på over 20 mill. kr. i 2024.

Landbruk

Avdeling landbruk bidrar til gjennomføring av en nasjonalt utformet landbrukspolitikk, gjennom saksbehandling, veiledning og kontroll knyttet til økonomiske virkemidler og lovverk. Enheten saksbehandler årlig ca. 90 millioner i økonomiske virkemidler til en landbruksnæring med ca. 190 foretak. Enheten har også ansvaret for en stor faglig bredde i øvrige oppgaver knyttet til annet lovverk innen skogbruk, utmark, viltforvaltning, jordbruk og utvalgte kulturlandskap. En del gårdsbruk har ikke selvstendig drift lenger. Likevel går det med mye tid til å betjene og saksbehandle henvendelser knyttet til disse.

Avdelingen består av 4,9 årsverk fordelt på seks personer, hvorav to arbeider deltid i hhv. 60 % og 20 %. Avdelingen har hatt 1 vakant stilling i 2024.

Arbeidsmengden er økende da stadig nye oppgaver delegeres kommunene. Kravene fra Landbruksdirektoratet og Statsforvalteren til detaljeringsgraden i saksbehandlingen/kontrollene blir større og mer krevende. Dette utfordrer kapasiteten og til tider saksbehandlingstiden på enheten.

Samlokaliseringen på Næringens hus med plan og forvaltning, Norsk Landbruksrådgivning og Landbrukstjenester Fosen bidrar til et høyt landbruksfaglig nivå, tverrfaglig samarbeid, god tilgjengelighet og service til beste for næringslivet og innbyggerne i kommunen. Samlokaliseringen på Næringens hus bidrar også til et stadig økende samarbeid med Roret innenfor både miljø, natur og historie.

Det er inngått ett spennende samarbeid for å bidra til at Forsvaret, gjennom sin satsing på bærekraft, tar i bruk lokalprodusert mat på Ørland flystasjon. Flere og flere innbyggere ser betydningen av å handle lokalprodusert mat, og vi ser en gledelig økning i lokalmatutsalg i Ørland. Kommunens kjøkken kjøper etter hvert noe lokalt og noen enheter tar del i andelslandbruket på Austrått. Dette er i tråd med målene i kommuneplanens samfunnsdel om å utvikle mangfold og bruk av lokalmat.

Hydroteknikk og miljø er store og viktige satsingsområder. For 2024 bevilget kommunestyret 750 000 kr til drenering av dyrkajord. Midlene er brukt opp, og har gått uavkorta til fornying av drensssystem på 408 daa dyrkajord, fordelt på 32 aktive landbruksforetak. Tilskuddet er helt avgjørende for at det settes i gang dreneringsprosjekt i kommunen vår, og er svært aktivitetsfremmende, også innen annet næringsliv som leverer varer og tjenester til landbruket. Landbruk ble i løpet av 2024 organisert under enhet for Plan, forvaltning og landbruk.

Forsvarsrelatert næring

Ørland kommune har vært og skal fortsette med å være godt vertskap for kampflybasen. Siste tilgjengelige beregninger (2019) fra Forsvarsdepartementet viser at Forsvaret i la igjen over 268 millioner kroner på Fosen. Beløpet omfatter forbruk og skatt samt vare- og tjenestekjøp, men ikke investering i og drift av kampflybasen hvor betydelige kontrakter har gått til lokale firma. Det er potensiale til å øke ringvirkningene rundt forsvarets tilstedeværelse i Ørland.

Ørland kommune har avtale med FI om å ivareta forsvarskoordinatorrollen. Forsvarskoordinators rolle består av tre hovedområder:

1. Vertskap: Rekruttering, tilbud i videregående skoler, bolyst, Forsvarskonferansen og veteranarbeid.
2. Kommunikasjonsbindeledd: Rapportering og koordinering på politisk nivå og med Forsvaret og kommuneadministrasjon, samt omdømmearbeid.
3. Næringsutvikling: Utvikling og posisjonering av næringsliv samt sivile og militære arbeidsplasser, bistå etablert og nyoppstartet næringsliv, skape møteplasser og FoU-koblinger.

Med den nye sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa har det blitt satt søkelys på forsvarsevne og beredskap. Dette betyr økte bevilgninger til forsvaret, noe som kan bli av stor betydning for vertskapskommunen.

Avviksmeldinger

I 2024 ble det rapportert 6 avviksmeldinger for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester avvikssystemet Compilo. Det er behov for å jobbe med kulturen for rapportering av feil, mangler og uønska hendelser i sektoren.

2 avvik er HMS avvik og disse har lav alvorlighetsgrad.

Nærvær og sykefraværsoppfølging

Innfor sektoren har renhold det høyeste fraværet med 10,87% i 2024. Dette er en vesentlig reduksjon fra 2022 da fraværet var 18,01%. De øvrige områdene innenfor tekniske tjenester har et fravær på 7,32% i 2024. Sektoren har hatt en vesentlig omorganisering i 2024 som blant annet har til hensikt å styrke næversarbeidet. Det er behov for å følge opp arbeidet med nærvær og sykefravær videre fremover.

Kultur kirke og NAV

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
NAV	14 563	15 823	16 158	14 314
Overføring kirkelig fellesråd	7 360	7 360	7 035	6 780
Overføring Roret/kultur	15 766	15 698	14 525	15 180
Kultur, kirke og NAV	37 690	38 881	37 718	36 274
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	92	1 986	2 311	827
Sum området	37 781	40 867	40 029	37 101

NAV

NAV har i 2024 hatt en relativt stor økning når det gjelder utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Dette skyldes nok at alt er stadig dyrere og lokalt er det stort press på boligmarkedet som fortsatt gir høyere husleiepriser. Vi har fortsatt høy andel av brukere som mottar nødhjelp. Vi har fått midler fra Statsforvalteren for prosjekt knytta til dette, men prosjektet har ikke kommet i gang enda på grunn av fravær i kontoret. Vi håper prosjektet kommer i gang i løpet av første halvår 2025.

Etterspørselen etter midlertidig bolig har ikke vært økende i 2024 noe som er gledelig. Vi opplever dog at flere trenger hjelp til å skaffe bolig og at dette er krevende på grunn av høy husleie. Det er også mange av våre brukere som er avhengig av sentrumsnær bolig på grunn av at de f.eks. ikke har bil.

Når det gjelder behovet for økonomisk råd og veiledning har dette vært relativt stabilt gjennom 2024, men det er fortsatt høyt. Vi har på dette området fortsatt et godt samarbeid med Kompetansesenteret for Gjeld der vi kjøper tjenester for behandling av de mest kompliserte gjeldssakene. De har behandlet flere saker for oss i 2024 enn i 2023. Dette er nyttig med tanke på overføring av kompetanse til NAV-kontoret og for at veilederne lokalt da kan bruke mer tid på å samarbeide med brukerne om hverdagsøkonomien.

Vi har fortsatt hatt fokus på bistand til barnefamilier med sammensatte utfordringer gjennom prosjektet Familien i Fokus, siste prosjekt år nå i 2024 og har lagt en plan for 50% stilling som implementeres i ordinær drift. Vi har samarbeidet tett, spesielt med Familie og forebygging, psykisk helse og rus, men også med barneverntjenesten og andre kommunale samarbeidspartnere. Vi ser at vår innsats knytta til helhetlig oppfølging i møte med brukerne gir resultater i form av at flere får riktig ytelse, kommer i jobb og får en mer ordnet økonomi som også påvirker livskvalitet og helse i stor grad. Samtidig ser vi at henvendelsene er økende og utfordringene familiene har er mer komplekse, vi ser spesielt at det er mange enslige forsørgere som har barn med spesielle behov som har en utfordrende hverdag.

Ørland kommune har som kjent også tatt imot mange flyktninger i 2024 og vi har sammen med Kvalifiseringsenheten fortsatt vært med på tidlig kartlegging og sørget for livsopphold til disse fram til oppstart i Introduksjonsprogrammet. Dette har vært spennende arbeid og vi videreutviklet stadig vårt samarbeid. Vi har hatt jobbmesser sammen og deltar i regi av KS i programmet Flyktninger i jobb. Ekstra midler fra Ørland kommune gjør at vi jobber tett med flyktningene og dermed lykkes godt med at de kommer i jobb. Dette har stor betydning for utbetaling av økonomisk sosial hjelp på sikt.

Både ekstra stillinger og økonomisk sosialhjelp til flyktninger dekkes av midler fra flyktningefondet. Disse midlene bidrag godt til å flyktninger kommer i jobb tidlig og det gir dermed en god samfunnsøkonomisk gevinst.

Økonomisk sosialhjelp, KVP og tolk som brukes på kommunal side til flyktninger med botid mindre enn fem år føres på ansvar 157 som da skal gå i balanse ved årsslutt.

Når det gjelder startlån var fortsatt barnefamilier en av hovedmålgruppene også i 2024 og vi fikk bidratt til at flere fikk kjøpe egen bolig. Vi ser her at det er flere som får forhåndsgodkjenning der det tar tid før de får kjøpt bolig.

Totalt sett viser regnskapet at NAV i 2024 har et mindreforbruk på kr 400 000,-, dette til tross for at det er et overforbruk på økonomisk sosialhjelp på kr 600 000,-.

Kirkelig fellesråd

Det er overført midler i tråd med budsjettet, både på drift og investering.

Roret Ørland kultursenter KF/Kultur

Det er overført midler til Roret KF i tråd med budsjettet og for nærmere beskrivelse av foretakets aktiviteter vises det til Roret sin årsberetning

Økonomiavdelingen

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Økonomiavdeling/Fosen regnskap	7 931	8 095	7 473	6 775
Tilfeldige utgifter	296	300	500	513
Økonomi og tilfeldige utgifter	8 227	8 395	7 973	7 288
Avsetning/bruk av fond + avskrivning	-408	-465	336	-1 129
Sum området	7 820	7 930	8 309	6 159

Økonomi

Vi mener at vi i stor grad har oppnådd den overordnede ambisjonen om å være en god støttespiller for kommunalsjefer og enhetsledere.

Økonomisystemet ble oppgradert våren 2023, men oppgraderingen medførte mye ekstraarbeid som fikk langtidsvirkning med forsinket årsoppgjør for 2023 og forsinkelser utover i 2024. Både økonomiavdelingen og Fosen regnskap har hatt lavere bemanning enn forutsatt, noe som også har gitt forsinkelser i tjenesteyting og leveranser.

Økonomiavdelingen har ansvaret for vederlagsberegning (for langtidsopphold på sykehjem).

Innkjøp / anskaffelser

Innen innkjøpsområdet yter avdelingen kontinuerlig support og veiledning til enhetene.

En gjennomgang av våre rammeavtaler, viser at det er stor grad av lojalitet til de avtalene som er inngått. I den grad det er avvik, er dette knyttet til at leverandør ikke har ønsket produkt, at det er akutt behov, eller det mangler kunnskap hos den som kjøper inn om hvilke avtaler som finnes. Avvik følges opp fortløpende.

Det gjøres jevnlig oppfølging av leverandørene for å påse om de leverer i samsvar med inngåtte avtaler. For at dette skal gjøres effektivt er innkjøpsfunksjonen avhengig av god samhandling med enhetene og varemottaker. Vår vurdering er at dette fungerer bra. Alle aktuelle innkjøps-områder er nå dekket av rammeavtaler

Enkeltanskaffelser gjennomføres løpende med bistand fra innkjøpsfunksjonen der det er nødvendig.